Halkın Gazetesi
Demokrat
26 MART 1980 ÇARŞAMBA 10 LİRA

SAYIN DEMİREL
İŞADAMINA GÖSTERDİĞİNİZ İLGİYİ İŞKENCE GÖREN BU YURTTAŞIMIZA DA GÖSTEREBİLECEK MİSİNİZ?

MATARACI GÖRÜŞLERİNİ DEMOKRAT'A AÇIKLADI
'Demirel, hangi çevrelerin yanında olduğunu ispatladı'

- "Enflasyonist, kontrolsuz bir ekonomi sistemi Türkiye'ye getirildi"

HABERİ 7 SAYFADA

Cumhurbaşkanı'nın kim olacağı değil, Türkiye'nin nasıl yönetileceği tartışılıyor

Turların ne zaman biteceği belli değil

- Cumhurbaşkanlığı seçimi için turlara yeniden başlanırken Türkiye'nin nasıl yönetileceği tartışması tekrar yoğunluk kazandı.
- CHP Ankara Senatörü Ergun Ertem ile Mardin Bağımsız Milletvekili Nurettin Yılmaz Devlet Başkanlığı için aday oldular.
- Ecevit durum tesbiti kararı alan CHP Grubu'nda görüşlerini yazılı olarak belirtmelerini istedi.
- Demirel Grup toplantısına girerken, "Söylenecek birşey bulabilirsek, toplantıdan sonra söyleyeceğiz" dedi.
- Ecevit liderlerarası bir görüşme olasılığının görünmediğini, grup yöneticilerinin görüşmeleri sürdürdüklerini söyledi.

ANKARA (DEMOKRAT)

Cumhurbaşkanlığı seçimi için turlara yeniden başlanırken Türkiye'nin nasıl yönetileceği tartışması tekrar yoğunluk kazandı. Bu nedenle turların ne zaman biteceği kestirilemiyor. CHP ve AP grupları ayrı ayrı toplanarak, seçimlerde izleyecekleri yöntemi tartıştılar. CHP Ankara Senatörü Ergun Ertem'in Cumhurbaşkanlığı için aday olacağı belirtilirken Ecevit, "Hiç bir isim üzerinde şu ana kadar durmadım ve isim konusunda düşünmedim" dedi. Öte yandan Ecevit'in Cumhurbaşkanlığı konusunda CHP gruplarından yazılı görüş alacağı öğrenildi. Demirel ise partisinin grup toplantısına katılırken yaptığı açıklamada, "Söylenecek birşey bulabilirsek, toplantıdan sonra söyleyeceğiz" dedi.

ADAYLAR

Cumhurbaşkanı seçimi için TBMM birleşik toplantısında turlara başlandı. Cumhurbaşkanlığı için CHP Ankara Senatörü Dr. Ergun Ertem ile bağımsız Nurettin Yılmaz aday oldu.

MSP Konya Milletvekili Şener Battal'ın, aday çıkmaması durumunda kendisinin aday olacağını açıklaması üzerine Cumhurbaşkanlığı'na 2 kişi aday gösterildi. Şener Battal Demokrat muhabirine yaptığı açıklamada, adaylığının görünüşte olduğunu vurgulayarak, "Ben parlamento aday çıkaramıyor o halde dışardan aday gösterelim denilmemesi için aday

(Devamı 7 Sayfada)

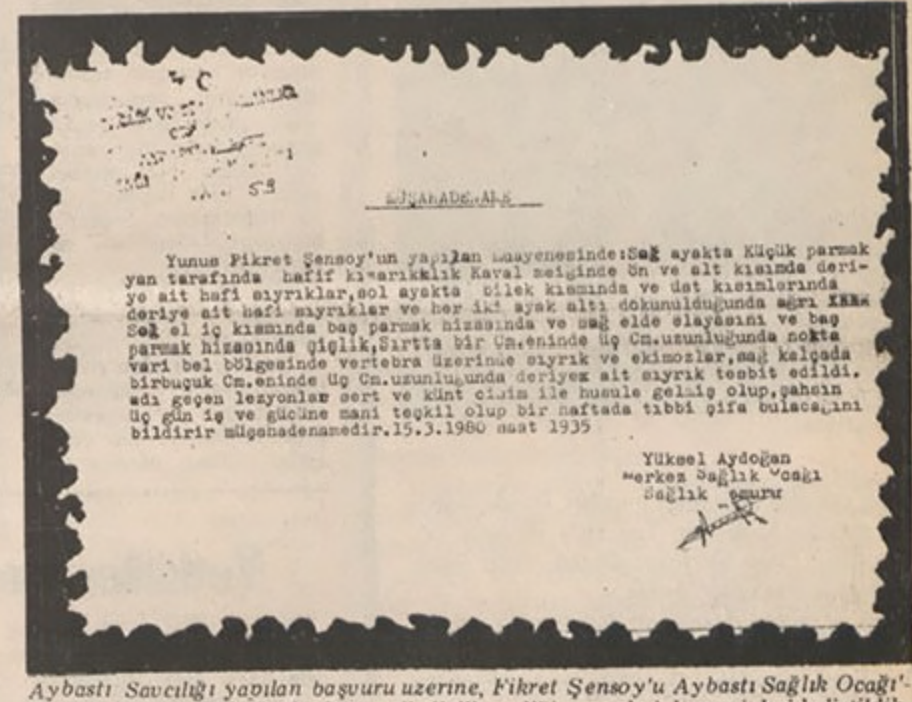

İşkence gören bir yurttaş daha: Fikret Şensoy. Ordu'nun Aybastı ilçesinde düzenlenen "Zamları, kıyımları ve faşist baskıları protesto" mitinginden önce gözaltına alındı. Karakolda işkence gördü. Fikret Şensoy'un babası savcılığa başvurarak işkenceciler hakkında kovuşturma açılmasını istedi.

Devrimci gencin işkence gördüğü raporla belirlendi

Aybastı'da gözaltına alınan genç karakolda işkence gördü

- Fikret Şensoy'un babası Tahsin Şensoy'un başvurusu üzerine Cumhuriyet Savcılığı, Merkez Sağlık Ocağı'ndan rapor istedi
- Merkez Sağlık Ocağı tarafından verilen raporda, Fikret Şensoy'un 3 gün iş yapamayacağı, vücudunun çeşitli yerlerine sert bir cisimle vurulduğu belirtildi

MÜŞAHADENAME

Yunus Fikret Şensoy'un yapılan muayenesinde: Sağ ayakta Küçük parmak yan tarafında hafif kızarıklık Kaval kemiğinde ön ve alt kısımda deriye ait hafi sıyrıklar, sol ayakta bilek kısmında ve üst kısımlarında deriye ait hafi sıyrıklar ve her iki ayak altı dokunulduğunda ağrı [illegible] Sağ el iç kısmında baş parmak hizasında ve sağ elde elayasını ve baş parmak hizasında şişlik, Sırtta bir Cm. eninde üç Cm. uzunluğunda nokta vari bel bölgesinde vertebra üzerinde sıyrık ve ekimozlar, sağ kalçada birbuçuk Cm. eninde üç Cm. uzunluğunda deriyee ait sıyrık tesbit edildi. adı geçen lezyonlar sert ve künt cisim ile husule gelmiş olup, şahsın üç gün iş ve gücüne mani teşkil olup bir haftada tıbbi şifa bulacağını bildirir müşahadenamedir. 15.3.1980 saat 1935

Yüksel Aydoğan
Merkez Sağlık Ocağı
Sağlık Memuru

Aybastı Savcılığı yapılan başvuru uzerine, Fikret Şensoy'u Aybastı Sağlık Ocağı'na gönderdi. Sağlık Ocağı Şensoy'la ilgili verdiği raporda işkence izleri belirtildikten sonra "Adı geçen lezyonlar sert ve künt cisim ile husule gelmiştir" denildi.

HABERİ 7. SAYFADA

Faşistler El Salvador'un ilerici başpiskoposunu da öldürdüler

DIŞ HABERLER SERVİSİ

El Salvador'un Başkenti San Salvador Başpiskoposu Oscar Arnulfo Romero pazartesi gecesi San Salvador kilisesinde ayini yönetirken makineli tüfekli faşistlerce taranarak öldürüldü. Hükümeti ve Cunta'yı halka ateş açtığı ve gereken reformları yapmadığı için sık sık eleştiren ve devrimcilere uygulanan baskılara karşı mücadele eden Romero'yu öldürenler, bir otomobile binerek kaçtılar.

Romero, son günlerde sürekli olarak faşist bir askeri darbe olasılığından söz ederek halkı uyarmaktaydı.

Başpiskopos Romero, bundan önce defalarca Salvador'da insan haklarının çiğnendiğini söyleyerek, Vatikan'a ve Birleşmiş Milletler İnsan Hakları Komisyonu'na başvurmuştu. Yine bundan yirmi gün önce Ulusal Muhafızların açtığı

(Devamı 7. Sayfada)

Şah'ın Mısır'a gidişi İran'da büyük tepki uyandırdı

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Devrik İran Şahı'nın Panama'dan ayrılarak Mısır'a gidişi büyük yankı uyandırdı. İran Devlet Başkanı Ben-i Sadr, Fransız Le Monde gazetesine verdiği bir demeçte "Şah'ın İran'a iadesi isteminden vazgeçmeyeceklerini" söyledi. Lübnan ve Ortadoğu'daki İranlı öğrenciler ise "Enver Sedat rejiminin yıkılması için" Mısır halkına çağrıda bulundular.

İran Devlet Bakanı Ben-i Sadr, verdiği demeçte, "Devrik Şah, Panama'da da olsa Mısır'da da olsa bizim için farketmiyor, bu ülkelerin hepsi

(Devamı 7. Sayfada)

ÖLDÜRÜLENLER KİM ARANANLAR KİM?

İçişleri Bakanı Mustafa Gülcügil yaptığı basın toplantısında, haklarında "vur emri" kararı verilen kişilerin adlarını açıkladı. Televizyonda da fotoğrafları yayınlanan kişiler alınan karara göre eğer 15 gün içinde teslim olmazlarsa, görüldükleri yerde öldürüleceklerdir.

İçişleri Bakanı'nın basın açıklamasında vurulacak kişilerin adlarını açıklamasından sonra, en çok sorulan soru şu oldu. Öldürülenler kim, arananlar kim?

HABERİN İÇİNDEN

Demokrasilerde böyle şey olmaz

İçişleri Bakanı'nın yürürlüğe koyduğu hükümetin son "vur emri" uygulamasıyla Türkiye tehlikeli bir döneme girmektedir. Anayasa'daki yargı, yürütme, yasama arasındaki kuvvetler ayrılığı ilkesi açıkça çiğnenerek güvenlik kuvvetlerinin hem yargı, hem de infaz görevlerini üstlenmesi dönemi başlatılmaktadır. Oysa demokrasilerde böyle şey olmaz. Güvenlik kuvvetlerinin görevi sadece herhangi bir suç tan sanık ya da hükum giymiş kişileri yakalamak, ama canlı olarak yakalamak ve adalete teslim etmekle sınırlıdır.

Son kararla birlikte, genellikle faşist diktatörlüklerde görülen, yargının tümüyle saf dışı bırakılarak, güvenlik kuvvetlerine, yakalama, yargılama ve infaz gibi tüm yetkilerin devredilmesi uygula

(Devamı 7. Sayfada)

1 Mayıs ve K.Maraş katliamını yapanlar da henüz ortaya çıkarılmadı.

Bedri Karafakioğlu'nu öldürenler de serbest dolaşıyor.

Cavit Orhan Tütengil, faşist güçler tarafından katledildi.

Abdi İpekçi, M.Ali Ağca tarafından öldürüldü.

Ortak Pazar Dışişleri Bakanları Türkiye'nin tam üyelik başvurusunu ele alıyor

(HABER MERKEZİ)

Avrupa Ekonomik Topluluğu Dışişleri Bakanlarının Brüksel'de yapacağı toplantıda Türkiye'nin yaptığı tam üyelik başvurusunun ele alınacağı bildirildi.

Almanya'nın Sesi Radyosu'nun yaptığı bir yayına göre mayıs ayında Ankara'da yapılacak ortaklık konseyi toplantısında Türkiye'nin topluluğa tam üyelik için yaptığı başvuruyu tekrarlaması beklenmektedir. Bu toplantıda öncelikle Türkiye'nin yaptığı yeni öneriler ele alınacak.

Bu önerilerin tarım ürünleri, işçilerin serbest dolaşımı, mali protokol ve gümrük birliği ile ilgili olduğu bildirildi.

Denizli Cumhuriyet Lisesi'nde faşistler öğrencilere saldırdılar

İstanbul'da ölü bulunan iki gencin faşistlerce katledildiği saptandı

- Karaman Cezaevinde 15 hükümlü başka cezaevlerine yollandı.
- Ağrı cezaevinden kaçanlardan 2 kişi yakalandı.
- Konya Barosu 3 gün duruşmalara girmeme kararı aldı.
- Sıkıyönetim Komutanlığı 4 kişiyi Hatay ili dışına çıkardı.
- Samsun'da AP Gençlik Kolu Başkanını öldürdükleri iddiasıyla 4 kişi gözaltına alındı.
- Ankara Sarıalan'da MHP Gençlik Kolları Eski Başkanı ölü bulundu.
- Muş'da bir kişi öldürüldü.
- Eskişehir'de 21 öğrenci gözaltına alındı.
- Kayseri'de öğretmenleri tehdit eden faşistler yakalandı.

HABERİ 5. SAYFADA

Mardin Bağımsız Milletvekili Elçi'nin Demokrat'a özel demeci

"Açık faşizme doğru hızlı bir eğilim görülmektedir"

- "Düşünce ve inanç özgürlüğünün güvence altına alınmadığı, bu hakların kısıtlı bulunduğu rejimlere gerçek anlamda demokrasi denemez"

ANKARA (DEMOKRAT)

Mardin Bağımsız Milletvekili Şerafettin Elçi, açık faşizme doğru hızlı bir eğilimin görüldüğü, emek ve bölgesel sömürüye karşı doğal hukuksal tepkileri ezmeye yönelik tertip ve uygulamaların belirgin bir durum aldığını belirterek, demokratik ve devrimci güçlerin bölünmesinin faşizmin ekmeğine yağ süreceğini söyledi. Provokasyonlara dikkat edilmesini isteyen Elçi, "AP azınlık iktidarı yönetiminde Türkiye'de faşizan tırmanış giderek rejimi tehlikeye sokmaktadır" dedi.

AÇIK FAŞİZME GİDİŞ

AP'den Mardin Milletvekili olarak seçilerek parlamentoya giren, an

(Devamı 7. Sayfada)

Çukobirlik'ten toplu işçi çıkarılmasına ilişkin genelge ilgili ünitelere gönderildi

- Genel Müdür Mumcu ile Yönetim Kurulu Başkanı Savatlı'nın imzalarını taşıyan genelgede işçi çıkarımlarına gerekçe olarak istihdam fazlalığı gösteriliyor.

HABERİ 7. SAYFADA

Türkiye Kömür İşletmeleri'nde sürgünler başlatıldı

- Sürgünlerin müessese müdürlerinden memurlara kadar pek çok çalışanı kapsadığı ve yerlerine hükümet yanlısı kişilerin atandığı, ocaktan kömür çıkarılamadığı bildirildi.

HABERİ 7. SAYFADA

TRT HALKTAN NE İSTİYOR?

"Terör Ne İstiyor" programını eleştiren bilim adamları

"Temel hak ve özgürlükler yasa dışı gösterilmeye çalışıldı"

PROF. AYDIN AYBAY (İ.Ü. Hukuk Fakültesi Öğretim Üyesi)

"Program, Anayasa'nın tanıdığı ve güvence altına aldığı dernek kurma, sendika kurma, toplantı, ve gösteri yürüyüşü yapma gibi temel hak ve özgürlükleri sanki yasa dışı davranışlarmış gibi sunma çabası içindeydi."

BURHAN ŞAHİN (Basın-İş Genel Başkanı)

"Program tamamen devlet terörünün kılıflandırılması için gerçekleştirilmiştir."

EMEL CEYLAN TAMER (Radyo-TV Programcılığı, Okutman)

"Yanlı, kanıtsız ve yorumlu programlar, yayımcılık ve gazetecilik mesleğine, dürüstlüğe yakışmayan bir tavırdır."

Doç. Dr. MURAT SARICA (İ.Ü. Hukuk Fakültesi Öğretim Üyesi)

"Televizyon gibi kitle iletişim araçları, otoriter rejimlere geçişte araç olarak kullanılır. Sözkonusu program da bunun örneğidir."

HABERİ 7. SAYFADA

Akaryakıt ve tüpgaza zam yapıldı

HABER MERKEZİ

Akaryakıt şirketlerinin fiyat içindeki şirket ve bayi paylarını yeniden düzenleyen Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı akaryakıt ve tüpgaz fiyatlarına Yüzde 2.5 ile yüzde 15.2 arasında zam yaptı. Yapılan zammın tümü akaryakıt bayilerine ve nakliyecilere verilecek.

Yeni düzenlemeyle sıvılandırılmış petrol gazı bayilerince alınmakta olan tüpgazın baş bayii ve bayii kârlarının yanında "servis ücreti" eklendi.

AKLA KARA

EMİL GALİP SANDALCI

"Gel, gel, dans et benimle"

Oldum olası, doğru dürüst tek bir şarkı söyleyemedim. Şarkı, türkü ne kelime, marş söylemekte bile çuvalladım. Piyade Yedek Subay Okulunda –aramızda yetenekli bir müzik öğretmeni bulunduğundan– Bölüğümüzün adı "Şarkıcı Bölük"e çıkmıştı. Kendi bölük marşımız bile vardı. Bendenizin Bölüğün haklı ününe katkısı ise, hemen de yüzelli kişiden oluşan bölüğün ortak sesi içinde, kendi sesimi ayrı bir tonda çıktığını fark eder etmez, susmaktı.

Dans konusundaki yeteneğim de, sesime oranla az daha işe yarar olmasına karşın, "Fakülte çayları"nda tango ve daha resmi topluluklarda vals yapabilmenin –ancak tek yönde dönmek koşulu ile– ötesine geçemedi. Büyük kentte apartman dairelerinde büyümüş olmak nedeni ile de halk danslarını öğrenemedik. Hep seyirci kaldık. Belki okul müsamerelerinde bir şeyler kapabilirdik. Gerçi o dönemde bu türden gösterilerde polka, mazurka gibi daha çok batıdan öykünme danslara önem verilirdi, ama o olanağı da teptik. Değerli sanatçı Timur Selçuk'un annesi ile eşleştirildiğim bir ilkokul müsameresi provasında, daha ilk denemede, sahneden atlayıp kaçtığımı anımsıyorum. Ola ki bu yüzden –çünkü bir şarkı, türkü, şiir ya da marşın sözlerini sonuna dek hatırlayamam – o günkü provada dans ederken söylediğimiz şarkının sözleri aklımda: "Gel, gel, dans et benimle/ Hep verelim elele/ Bir ileri, bir geri/ Şenletelim bu yeri"

İnsanoğlunun kafasında neyin neye çağrışım yapacağı belli olmaz. Gazetelerde Cumhurbaşkanlığı seçimine ilişkin kulis haberleri arasında, Meclis Başkanı Cahit Karakaş'ın geçenlerde bir yemekli toplantıda çifte telli oynamış olmasının, Cumhurbaşkanlığı adaylık şansını yıpratıcı bir faktör olarak ele alındığını okur okumaz, yukardaki dörtlük aklıma düştü. Çıkmıyor da bir türlü. Cumhurbaşkanlığı seçimi konusunda, ciddi-şaka, haber-makale-fıkra ne okusam, ne duysam işitsem kafamın içinde değişmez bir plak çalmaya başlıyor: "Gel gel, dans et benimle..."

Hani derler ya: "Koyun can derdinde, kasap et derdinde." Eloğlu kimi, nasıl seçeceğinin ya da nasıl seçileceğinin uğraşısında iken, ben beynimdeki çağrışım kökenli tekerlemeyi söküpatmaya çabalıyorum.

Aksilik bu ya, bugünlerin en önde gelen, en çok sözü edilen, konuşulan haber konusu da bu.

Daha "Cumhurbaşkanı" derlerken gözümün önünde TBMM'nin o büyük, görkemli kabul salonu... Tüm Senatörler, Milletvekilleri... Meclis ve Senato Başkanları, Parti Genel Başkanları, eski Cumhurbaşkanları, adı geçen tüm Cumhurbaşkanı adayları... hepsi... Sunay, Korutürk, Çağlayangil, Karakaş, Demirel, Ecevit, Erbakan, Türkeş, Feyzioğlu, Sükan.... eksiksiz hepsi.... siyalı İlkokul önlükleri, beyaz yakaları, aralarında gene aynı kılıkta hanım Senatör ve Milletvekilleri, beyaz kurdeleli örgü saçları ile... hep beraber... elele.... bir ileri, bir geri.... ve döne döne.... şenlikli koro halinde: "Gel, gel, dans et benimle/ Hep verelim elele/ bir ileri bir geri/ Şenletelim bu yeri/".

Ne yapsam bilmem ki. Gülsem mi, ağlasam mı, delirsem mi?

GÜNÜN YAZISI

"Ben bir fidan diktim, onlar kesip beni gölgesiz bıraktılar."

Cihan ATEŞ

Şişli durağında bindiği minibüs içinde faşistler tarafından katledilen Tunceli'li Hüseyin Yıldız'ın anası, "Ben bir fidan diktim, onlar kesip beni gölgesiz bıraktılar"demiş.

Okur okumaz, müthiş etkiledi beni Anadolulu ananın ölen oğlunun ardından söylediği bu sözler. Sınıf mücadelesi ile kültür gerçeklikleri bu ananın yaralı yüreğinde o denli yoğun bir senteze varmış ki, etkilenmemek elde değil. Yüzyılların kültür birikimi, sınıf mücadelesinin katı gerçeği ile yoğrularak, Anadolulu bu ananın yüreğinden, beyninden süzülmüş, ağza dolmuş, ses olmuş, söz olmuş.

* * *

Şiirse şiir, romansa roman, öyküyse öykü, müzikse müzik, resimse resim, oyunsa oyun, alın işte!... Anadolulu ananın bir cümlecik sözünde somutlaşan günümüz gerçeği ve yüzyılların kültür birikimi. İç içe, yoğrulu.

Evet, Anadolulu ana sözleri ile şaşırtıcı bir duyarsızlığa ve ürkütücü bir sessizliğe gömülü bulunan sanatçılarımıza yol gösteriyor.

* * *

Eğer bugün Türkiye'de olup bitenleri, egemen güçlerin ideolojik saldırılarının etkisinde kalarak, bir "terör", bir "anarşi" olarak nitelendirmiyorsanız, buyrun siz sanatçılara Anadolulu ananın sözleri yol gösteriyor işte...

Eğer bugün Türkiye'de olup bitenleri; faşist güçlerin saldırması, halk güçlerinin ise direnmesi olarak değerlendiriyorsanız ve her allahın günü toprağa düşmekte olan onlarca ilerici, yurtsever, demokrat ve devrimcinin neden şehit düştüğünü görebiliyorsanız, buyrun siz sanatçılara Anadolulu ananın sözleri yol gösteriyor işte....

Eğer halk güçlerinin faşist güçlere karşı verdiği bu direniş mücadelesi içinde şu ya da bu ölçüde yer almıyorsanız, bu mücadelenin dışında yaşıyorsanız, size Anadolulu ananın sözleri de para etmez....

* * *

Kuşkusuz, söylediklerimizden sanatı, politik amaçların "basit" bir aracı olarak gördüğümüz çıkarılmamalıdır. Böylesi bir anlayışın biz de en şiddetli eleştiricilerindeniz. Gerçekten de "slogan"a dayanan bir "sanat" yapıtı, isterse sekizinci oktavdan çalsın, mide bulandırmaktan öte bir işlevi olmaz.

Söylemek istediğimiz şudur: Sanatçılarımız yaşanan günlerin tanığı olmalıdırlar. Bunun için de sürmekte olan mücadelenin şu ya da bu ölçüde içinde yer almalıdırlar. Yaşanan gerçek yüzyılların kültür birikimi ile ancak ve ancak bu koşullarda beyinlerden ve yüreklerden süzülebilir ve bir sanat yapıtı olarak yoğrulabilir. Kısacası sorun, halkın "yeni" kültürünün yaratılması sorunudur özünde. Bakın işte, Anadolulu ana "slogan"cılığa düşmeden, bir örnek sunuyor bize.

HALKIN DİLİNDEN

Anaların TRT'ye cevabı

Ben yaşlı bir ana olarak "Terör ne istiyor" programını izledikten sonra bu yazıyı yazma gereğini duydum. Yayınlarsanız çok memnun olurum.

TRT'ye açık mektup:

Sayın TRT mensupları 17 Mart 1980 Pazartesi akşamı Televizyonda analara, babalara gözyaşı dindirmeyen acılar gösterdiniz, "terör ne istiyor" adlı programınızla.

Nice gençler gitti, polisler öldü tabii bu arada.. Çoluk çocuk sahibi, torun sahibi nineler de öldü ama bunlardan bahsetmek zahmetine katlanmadınız. Aynı akşam bir polisin hanımını çıkardınız ve konuştu, acısını dile getirdi, ama başka polis memurları, başka analar babalar yok muydu? Ölen bir polisin eşinin "katil iktidar" diye bağırmasını hepimiz biliyoruz. Niye onu da çıkarmadınız?

Demek ki TRT'de sadece sivil vatandaş değil polis ayrımı da yapılıyor.

Şunu yazmadan geçemeyeceğim. Öğrenci olaylarını, yürüyüşlerini gösteriyorsunuz da çok acılar çeken nice canların alındığı, küçük çocukların din ayrımı nedeniyle öldürüldüğü Kahramanmaraş'ı niye göstermiyorsunuz? Yoksa o "terör, katliam" dediğiniz olaylardan değil mi?

Kahramanmaraşta ölenler için 1 gün okullarına gitmeyince açığa alınan öğretmenleri suçlu diye lanse ediyorsunuz. Sanki öğretmenler bir gün okula gitmeyince çocuklar bütün öğrendiklerini unutmuşlar. Milli Eğitim Bakanı Fersoy bir ay tatili uzattı o suç olmuyor mu?

Sizler de bu ikilik, bu insan ayrımı varken düzelteceğiz dediğiniz Türkiye imkansız düzelmez. Gitti, gidiyor ve gidecek.

Yaşım 57 bir ev hanımıyım. Tahsilim ilkokul Böyle bir programı izledikten sonra ben böyle bir yazıyı yazmak gereği duydum da ilgiler bunu göremiyor mu?

Sorumun cevabı içinde saklı. Bunu herkes görüyor artık. Gözümüz kapalı sanmayın.

TÜRKİYE'Lİ
ANALAR ADINA F.T
İZMİT

Bu zulüm değil mi?

İlçemizde Orman İşletme Müdürlüğü'ne atanan bay Muteber müdürün göreve başlaması ile kıyımlar müstahdem düzeyine indi. Okur yazar oldukları bile kuşkulu 55 yaşındaki kişilere kadar kadrosuz onlarca kişilerce dolduruldu işletme. Şu anda kıyımları gerçekleşmiyen görevlilerde pasif görevlere verilme hazırlığı içinde. Site bekçiliğine fiziksel gücü yerinde, beyinsel güçten yoksun kişiler getirilmek istenmekte. Sürgünü çıkan ancak henüz sürgün emrini tebellüğ etmemiş yurtsever memurlar lojmanlarını bir kaç gün içinde boşaltmaları için tehdit edilmekte. İşletmede her an vurucu hazır bir güç yaratmak için o gücün alt yapısı (Lokanta, yatakhane, gazino) oluşturulmakta.

Halkın güvenini kazanmış din adamlarının sürgünü ile kıyımlar dahada bir yoğunluk kazanmakta. Bütün bunlar olup biterken sahip çıkmakta halkımız, sürülen memuruna, öğretmenine, imamına. Emekçi halkının destek olduğu memuruna, öğretmenine imamına, etkili ve yetkililer köstek olmakta. Hastalığını beyan edenlere doktorluk görevini üslenen yetkililer hastaneye sevklerini önlemekte, birinin sevkini önlerken, diğerinin sevkini yapmakta, (Uzmanlık uzmanı olsa gerekli) sakınca görmemektedir. İmamına sahip çıkan halkla konuşmaktan kaçınmakta. Böylece halkın hükümeti olduğunu söyliyen, hükümetin hükümet temsilcisi halkın arasına çıkmamakla temsil ettiği makama bile ters düşmekte.

Sürgün emrini tebellüğ etmemiş yurtsever memurların lojmanlarını birkaç gün içinde terk etmelerine zorlanmaları, hastalığını beyan edenlerin hastaneye sevk edilmemelerinin adına etkili ve yetkililer ne derler? Onu biz bilemeyiz ancak bilinen objektif olgu bu işlemin adı baskıdır, zulümdür.

MİDAYET BİLGİN
ŞAVŞAT

Sürgün ve kıyımlar bizi yıldıramaz

Yeni MC'nin kurulmasıyla birlikte ülke çapında sürdürülen faşist baskı ve terörden Enerji Bakanlı'ğı çalışanları da nasibini alıyor.

Yönetimin değişmesi ile başlayan, sürgün ve kıyımlara karşı direnen memur ve işçi, tüm çalışanların demokratik bücadelelerini kararlı biçimde sürdürmekte oluşu giderek artan idare ve polisiye baskıları gündeme getirmektedir. Bu baskıların en somut örneğini geçtiğimiz günlerde yaşadık. 12 Mart nedeniyle Bakanlığın bulunduğu semtte asılan bir pankarttan habersiz olarak işyerlerine gelmekte olan Enerji Bakanlığı çalışanları, bu pankartın kendileri tarafından asıldığı gibi bir geçersiz gerekçeyle arandılar. Arama sırasında orada bulunan ve daha önce de kışkırtıcı tavırlarıyla bakanlık çalışanlarının nefretini toplayan bir koruma görevlisi, önceden TMMOB işyeri temsilcisi olduğunu bildiği bir arkadaşımızı, hiç bir yasal gerekçe olmadan gözaltına aldırmış, bu arkadaşımızı ve birisi hamile olan 2 arkadaşımızı Bakanlık bahçesi ve müracaat odasında, küfür ve hakaretlerle dövdürmüştür. Savcılıkça serbest bırakılan temsilci arkadaşımız "bu defa elimden kurtulsan bile seni ne yapıp yapıp içeri tıkdıracağım" diyen bu kişi, serbest bırakılan bayan arkadaşlarımızdan birine de yemekhanede küfür etmiş olup, bakanlık çalışanlarına karşı kışkırtıcı ve tehditkar tavrını sürdürmektedir.

Bizler demokratik mevzilerimizden bazı görevlilerin yasa tanımaz tavırlarıyla bir adım dahi gerilemeyeceğiz. Bizlere yönelen her faşist saldırı kararlılığımızı pekiştirecektir.

ENERJİ BAKANLIĞI
ÇALIŞANLARI
ANKARA

Yetkililere sesleniyoruz

Bizler YAY–KUR birinci sınıfını geçen ve Meslek Yüksek Okuluna devam etme hakkını elde eden 2300 öğrenciyiz. Okulumuzda 1978-79 öğrenim yılında gece öğrenimi yapılmış olup okul binasının Çankaya Lisesi olması nedeniyle hiç bir olay çıkmamış ve bir öğrenim yılı tamamlanmıştır. 1979–80 öğrenim yılında siyasi iktidarın okul yerinin ve öğrenim saatlerini değiştirme kararı üstüne bir çoğumuz okula gidememekte, gidenlerimiz ise can güvenliği endişesi içinde biran önce ders saatlerinin bitmesini beklemekteyiz.

Okul binasının Çankaya Lisesinden Beşevler (İki yıllık Eğitim Enstitüsü yanına)'e taşınması, Sıkıyönetim Komutanlığı'nın bu bölgede gece eğitimine izin vermemesi, öğrenim saatlerinin 13.30–17.50'ye alınması biz öğrenciler açısından çeşitli sakıncalar ortayaçıkarmıştır.Beşevler bölgesinin Faşistlerin üs olarak kullandıkları ve kurtarılmış bölge ilan ettikleri bir yer olması her şeyden evvel Okul öğrencilerinin büyük kısmını oluşturan Anti –Faşistlerin can güvenliğini ortadan kaldırmaktadır. Okulumuzda yeterli güvenlik önleminin alınmaması 2300 öğrencinin okuduğu bu okulda 8-10 polisin sadece okulun içinde özellikle çay ocağında! güvenlik önlemi almaları, okul dışında hiç bir güvenlik önleminin bulunmaması okul çevresinde can güvenliğini sarsıcı bir durumdur. Çeşitli dönemlerde, öğrenci temsilcilerinden oluşan grupların okul idaresi–MEB ile yaptıkları görüşmelerde bu konuyu dile getirmişlerse de bu güne kadar bu sorun çözülmemiştir.

Bizler Ankara Meslek Yüksek Okulu öğrencileri olarak isteklerimizi kamuoyuna sunuyoruz.

1– Okuldaki öğrenim saatleri değiştirilmeli (Okul binası merkezi bir yere alınıp gece eğitimi yaptırılmalı) yer değiştirme olmazsa eğitim yine 13.30–17.50 arası olmalı, Cumartesi–Pazar eğitimi kesinlikle kaldırılmalıdır.

2 - Okulda bazı öğretmenlerin öğrencileri ders bitim saatinden önce ve sonra okulu terketmeye zorlamamaları ve boş derslerde can güvenliği nedeniyle arkadaşları ile çıkmak zorunda olanlara sınıflarında oturma izni verilmelidir.

3 - Okul öğrencisi olan bir Devlet Bakanı'nın koruma polisinin okul içine silahı ile girmesi kesinlikle engellenmeli. (Bu kişinin Faşistlerle işbirliği ve silah alışverişi yaptığı öğrencilerce tesbit edilmiş olup durum okul idaresine, MEB ve basın organlarına defalarca iletilmiş ama bu güne kadar bir sonuç alınamamıştır.

4– Her gün ders saatinin başlamasına 1 saat ve bitime 1 saat kala öğrenci olmayanların arama yapılmadan okula girmeleri ve okul çevresinde dolaşmalarına göz yuman polislerin okuldan alınarak okul içi ve dışı denetimi askeri güvenlik güçlerine bırakılması.

Öğrenimin düzenli ve aksamadan sürmesi, 4 ay gibi kısa bir sürede mezun olmayı amaç edinmiş biz Memur — Öğrenci kesiminin bu istemleri dikkate alınmalıdır. Aksi halde okul içinde ve dışında süregelen saldırılarda ve olaylardan Başta Okul idaresi olmak üzere, MEB, Başbakanlık yani bu günkü siyasi iktidarın sorumlu olacağını bir kez daha kamu oyuna duyururuz.

2.000 Meslek Yüksek Okulu
öğrencisi
ANKARA

Yürüyüş

Kırmızının alına
bürünündü toprak
Ak kefenler üzerinde.
Özgür yaşamaktı istemi
ve mutlu
ve umutlu
..Sonlandı beraberinde arzuları.
Ardından yas tutmuyoruz
Çıplak ayak gidiyoruz artık
gidiyorlar....
gidiyor...
Her adım bir
Öncekiyle vedalaşıyor
Rap...rap...rap...
Adımlar büyüyor,
Ayaklar çoğalıyor,
Rap...rap..rap..
Paylaşıyoruz acıyı, umudu
Özgür umutlarla yürüyoruz
yürüyorlar
yürüyor....
-durmaksızın--
Ölülerimizin ardından
Ve korkulardan arınmış
Mutlu tebessümlerle...
Yürüyoruz.. yürüyorlar.. yürüyor..

ELİF DİLEK

İki slogan ve düşündürdükleri

"Ya tam susturacağız ya kan kusturacağız" diyorlar. Sloganın hemen yanıbaşında ise "ÜGD" yazısı, ve 'ÜÇ HİLAL" işareti yer alıyor. "ÜÇ HİLAL" işareti ise herkesçe bilindiği gibi yerli Faşist partinin simgesi. Bir başka duvar yazısında yörenin adı veriliyor ve "....ki koministleri gebertece-ğiz" deniliyor.

Kimlerdi bunlar emekçi halkımıza 'KANKUSTURMAK TAN" ve onun en bilinçli öncülerini "GEBERTMEKTEN" sözedenler?

Başlıbaşına bu iki slogan, bugün ülkemizin içinde bulunduğu durumu çok iyi anlatıyor, yaşanan acı gerçekleri bütün çıplaklığıyla yansıtıyordu, sloganlarda adı geçen imza ve işaretler daha önceden de birçok kanlı olayda adını defalarca (!) kamuoyuna duyurmuştu. En çarpıcı örneği 1978 yılı Aralık ayı sonlarında gerçekleştirilen, Kahramanmaraş katliamında yine bu "ÜGD" adına ve "ÜÇ HİLAL" işaretine rastlanmış, bütün basında bu durum fotoğraflarla saptanmıştı. Bu yazı ve işaretlerin bulunduğu ev, işyeri ve dükkanlar tahrip edilmekten, insanları ise öldürülmekten kurtulmuştu. Bu bir tesadüf müydü?

İlgililer, yetkililer bütün bunları bilmezler mi? Adı geçen parti ve yan kuruluşu hakkında yasal işlemler için neyi beklerler?

Diğer bir nokta, 'KAN KUSTURMAKTAN, GEBERTMEKTEN"söz eden bu "ne idüğü belirsizlerin,' yoksul emekçi halkımızın sorunlarını içeren özellikle son zamlara, hayat pahalılığına ilişkin tek slogan yazmamaları düşündürücüydü.

Böyle bir şeyi onlardan beklemek saçma olur, zira onların tasmalarına bağlı ipler tekellerin, holdingçilerin, parababalarının özetle mevcut sömürü, soygun düzeninin sürdürülmesinde çıkarı olanların elindedir.

Bütün bunları sadece duvar kirletmek olarak görmek yanlıştır, yazılan sloganları o yörede oturan insanlara, halka karşı bir saldırı ve tehdit işareti olarak algılamak daha doğru olacaktır.

Açık faşizm tehlikesi kapkara bulutlar gibi ülkemizin üzerinde dalaşıyor, masmavi ufuklarımızı karartıyor. Yapılacak olan, Halk güçlerinin birliğini sağlamak ve kendi dışında hiç bir güce dayanmadan her türlü savunma ve direnme eğilimlerini güçlendirmek olacaktır. Bulunduğumuz her yeri faşizme karşı bir direniş mevzii olarak görmek gerekir.

Zira unutulmamalıdır ki, faşizm kendisine karşı yeterince direnilmediği için gelişir güçlenir.

ANKARA'DAN BİR
DEVRİMCİ

DÜŞÜNCE ALANI

Yeni tasarının özellikleri

Vergi tasarılarının ekonomik ve politik açıdan irdelenmesi

● BİR NOKTA KUŞKUSUZDUR Kİ YENİ TASARI ŞİRKETLER BÜNYESİNDE VE SERMAYEDARLAR ŞAHSINDA DAHA ADİL BİR VERGİLEME DÜZENİ ÖNGÖRMÜŞTÜR. TABİİ SALT 96. MADDE ANLAMINDA. TASARININ GELİR VERGİSİNE İLİŞKİN DEĞİŞİKLİKLERİ İZLEYEN KURUMLAR VERGİSİ DEĞİŞİKLİKLERİ BÖLÜMÜNDE YUKARIDA DEĞİNDİĞİMİZ KONU ÖNEMLİ ÖLÇÜDE DEĞİŞMEKTE VE YÖNÜ SAPMAKTADIR. GENİŞ BİR BAĞIŞIKLIK VE ÖZGÜRLÜK SÖZKONUSUDUR KURUM KAZANÇLARININ VERGİLENDİRİLMESİNDE. DÖVİZ GETİREN İŞLEMLERİN GERİSİNDE VE YİNE YATIRIMLARI ÖZENDİRME ÖNGÖRÜSÜNE BAĞLI OLARAK ÖNEMLİ VERGİ İSTİSNALAR BULUNMAKTADIR.

Erdinç KAPANCI
(İktisatcı)

—4—

Yukarıda değindiğimiz kaynaktan kesme uygulaması dışında bir de beyanname verme zorunluluğu getirilerek kazançların birleştirilmesi ve stopajın ötesinde gerçek usulde vergilendirme ilkesi verleştirilmiştir.

Ama bu düzenlenim sadece şekilde ve yasa metninde kalmıştır. Bugün hiç bir yükümlü, kaynağından gerçek usulde veya salt stopajla vergilendirilip veya doğrudan beyana tabi gelirleriyle ilgili görevini yerine getirirken, menkul sermaye iratlarını ve özellikle de hamiline pay senetlerine ilişkin gelirlerini beyannameye geçirmemektedir. Bir hamiline pay senedi sahibi kişi daha önce sayısal olarak göstermeye çalıştığımız örnekte olduğu gibi ilk aşamada Kurumlar ve Mali Denge Vergisi, ikinci aşamada % 20 Gelir Vergisi stopajı dışında her hangi bir bildirimde ve vergi ödemede bulunmamaktadır. Ve böylece % 42.2 gibi bir vergi yükü ile yetinilirken, vergi yasalarının istemleri doğrultusunda sağlıklı bir araştırma ve inceleme yapılamamaktadır. Hatta yerleşmiş bir anlayışa göre teamülen bu yükümlülerin yükümlülüklerinin stopajla sona erdiği ve beyanname verme zorunda olmadıkları öne sürülmektedir.

Savın kuşkusuz herhangi bir yasal dayanağı yoktur. Tam aksine tek düzen vergileme ilkesine aykırı bulunduğunu belirtmek gerekir. Buna karşın özellikle Tükiye gerçeğinde geçmişten bu güne dek uygulamalarda ekonomik anlamda da bir sonuç alınamadığı açıklamasıyle birlikte yine de ekonomik içerikli bir düşünce sıralamasiyle uygulamayı meşrulaştırmak olasıdır. Tasarrufların en anlamlı ve ulusal kalkınma yolunda seferber edilebileceği birikim alanları sermaye piyasalarıdır. O halde yasal mahrumiyetlerine rağmen bu piyasayı fon sahipleri açısından çekici kılmak kaçınılmazdır. Bunun yolu ise herşeyden önce vergi dengelemeleri ve yukarıda değindiğimiz % 20 gibi Gelir Vergisi stopajı ile gerçekleşir. "Az vergi, çok kazanç" çarpıcılığı bu alanda yegâne yöntemdir.

Böyle bir ekonomik içerikli düşünceyle, gerçeklerin ne denli uyum içinde olduğunu burada tartışmak istemiyoruz. Kaldı ki, "kalkınma süreci içinde" diye tanımlanan Türkiye'de yatırım ve tüketimin tam anlamıyla birbirine karıştırıldığı günümüzde tartışılacak kapalı bir yan da voktur.

YENİ TASARIYA GELİNCE

Görülmektedir ki, mevcut sistemde kurumlaşmanın sağladığı nihai vergi yükü%42.2'dir. Kararlı bir orandır bu ve niteliğini ve değişmezliğini kaynaktan kesme uygulamasından almaktadır. Vurgulayalım, beyanname verilip verilmemesine bağlı olmaksızın objektif verilere dayalı bir vergi yükü.

Yeni vergi tasarısı bu özellikten hareketle vergi yükünü daha üst düzeyde gerçekleştirmeyi amaçlamaktadır. Başka deyişle, kaynaktan kesme uygulaması oranların yükseltilmesiyle genişletilmekte buna karşın beyanname esası etkisizliğine paralel şekilde önemli ölçüde geri plana itilmektedir.

Sayısal örnekle yakından görelim; Tasarıya göre Kurumlar Vergisi %50'ye yükseltilmekte Gelir Vergisi Stopajı ise %25 olarak öngörülmektedir. Beyanname yükümlülüğü ise kaldırılmaktadır. Bu durumda;

Kurum Kazancı.......	100
Kurumlar vergisi (%50).....	50.-
Gelir vergisi stopajı (%25).......	12.50
Nihai Yük	62.50

Burada şekle bağlı bir yanılgıyı özellikle belirtmek gerekir. Daha önce yaptığımız açıklamalar sırasında da ortaya koyduğumuz gibi mevcut sistemde yasal vergi yükü %71.2'dir. Ancak bu sadece yasal ve şekli bir orandır. Genellik kazanan ve gerçekleşen yük %42.4'dür. Tasarıda öngörülen oran ise %62.5.

Bir açıdan bakılınca vergi oranı düşürülmüş gibi gelirken diğer bir açıdan yükseltilmiş olmaktadır. Ama gerçek odur ki, vergi uygulaması yaygınlaştırılmış ve hasıla açısından önemli ölçüde artırılmıştır. Çünkü değindiğimiz gibi nihai yük yasa metinlerindeki gibi %71.2 değil kesinlikle %42.4 düzeyinde tutulmuştur. Oysa bu oran şimdi yine kesinlikle %62.5'e ulaştırılmıştır.

Sonuç olarak şunu söylemek olasıdır. Vergi tasarıları özellikle ücretlilerle ilgili olarak getirdiği ilkeler açısından geniş eleştirilere uğramıştır. Kıdem tazminatı ve gelir dilimlerine ilişkin oranlar üzerindeki bu eleştiriler yoğun şekilde devam etmektedir. Görüşlere değişik açılardan değişik yorumlarla katılınabilir. Ve vergi tasarılarında önemli çarpıklık ve boşluklar bulunduğu söylenebilir. Ama bir nokta kuşkusuzdur ki yeni tasarı şirketler bünyesinde ve sermayedarlar şahsında daha adil bir vergileme düzeni öngörmüştür. Tabii salt 96. madde anlamında

Tasarının Gelir Vergisine ilişkin değişiklikleri izleyen Kurumlar Vergisi değişiklikleri bölümünde, yukarıda değindiğimiz konu önemli ölçüde değişmekte ve yönü sapmaktadır. Geniş bir bağışıklık ve özgürlük sözkonusudur kurum kazançlarının vergilendirilmesinde.

Döviz getiren işlemlerin gerisinde ve yine yatırımları özendirme öngörüsüne bağlı olarak önemli vergi istisnalar bulunmaktadır. Ve bunlara toplu-ca bakıldığında büyük zaafı dile getirdiği gözlenmektedir.

Daha sonra göreceğiz

YARIN: ÜCRETLERDE VERGİ YÜKÜ

MÜCADELE GÜNLÜĞÜ

26 MART

1969 Ankara'da 21 öğrenci kuruluşunun düzenlediği "Baskı kanunları'nı ve eğitim düzenini protesto" yürüyüşü çok sayıda öğrencinin katılımı ile yapıldı.

1975 İzmir'deki Ege Bölgesi Ekmek Fabrikaları İşverenleri sandikasına bağlı 4 işyerinde grev başladı.

Northern Electric'de grevin 30. gününde işçiler, bürodaki sendikasız personel ile müdürleri dışarı çıkartarak, direnişlerini işgal biçiminde yürütmeye başladılar.

1976 62 yayınevi, 19 dergi ve gazete, 8 dağıtımevi, ve 7 kitapevi tarafından bir basın toplantısı düzenlenerek, düşünce ve basın özgürlüğü üzerindeki baskılar protesto edildi.

DÜNYA GÖZÜYLE

Nasıl bir başkan?

Türkkaya ATAÖV

Geçen yüzyılın ünlü İngiliz yazarlarından James Bryce'ın Amerikan toplumunu değerlendiren o iki ciltlik "klasik çalışmasında şöyle adlandırdığı bir bölüm var: Büyük adamlar neden başkan seçilmezler?"

Bu soruda yalnız Amerikan siyasal yapısının değil, giderek politikanın genel çizgilerine ışık tutan ipuçları var. Bu yazar, her biri birbirinden ellişer yıla ayrılan Crevecoeur ve Tocqueville'den sonra Amerika'yı olağanüstü bir gözlem gücüyle inceleyip ilk ikisinden farklı sonuçlara da varan bir düşün adamıydı. Amerika her üçü için de ağır basan Anglo-Sakson geçmişiyle Yeni Dünya çevresinin karmaşık bir yaratığıydı ama, Bryce'in incelediği yıllarda köprülerin altından çok sular akmış, Washington'un ya da Jefferson'un başkanlıkları gerilerde kalmıştı.

1876 Philadelphia Sergisi'nin gösterdiği gibi, Amerika artık Jefferson'un düşlediği "tarım demokrasisi" değildi. Üstelik, 1898 savaşıyla dünya çapında bir sömürge imparatorluğu da kurmuştu. Bir yıl sonra, Veblen ünlü "Asalak Sınıfın Teorisi"ni yazacaktı. Kısaca, bu ülke, "Tom Sawyer'in Serüvenleri"nden bu yana bir hayli değişmiş, yeni serüvenlere atılıyordu. Bu denli değişiklikler ise, ona göre başkanlar istiyordu. Tekelci burjuvazinin aradığı başkan birşeyler yapacak değil, birşeyler yapılmasını önleyecek biri olmalıdır. Başarısı ettiğiyle değil, yapmadıklarıyla ölçülecektir. Bu yüzden, şu başkanların adını, Amerikalı bile olsa kaç kişi bilir? Harrison, Polk, Taylor, Pierce, Buchenan, Hayes, Garfield, Harding...

Oysa bunların hepsi koca Amerikan devletinin başkanı oldular. Büyük bunalımların önder başkanlarını bilmeyen yok. Kurucu Washington, demokrat Jefferson, birleştirici Lincoln, müdahaleci F.D. Roosevelt... Ama ötekileri? Amerika'da doktora öğrenciliğim sırasında, son yıl asistanlık yaparken, bu adları yerli öğrencilere sormuş, hep yanlış yanıtlar almıştık. Bunda şaşılacak bir yan da yok. Kuruluş yıllarında tutucu olmayan Amerikan toplumunda iş adamının gri elbisesi ulusun bir çeşit üniforması olmuştur. Kişilikli olmak, hatta Amerikan geleneklerine bağlı kalmak, bundan böyle, değişen "Toplumla uyum sağlayamamak" biçiminde yorumlanıyordu. Ülke baştanbaşa (ve tüm dünya da kısmen) tekellerin ördüğü supermarket, otel, sinema ve benzin istasyonları gibi zincirlerle kıskıvrak bağlanmıştı.

Ve kuşkusuz, düşünce üstünde büyük baskı vardı. Egemen sınıfın koyduğu hoşgörüsüz sınırlamalarda bir damla akılcılık, bir zerre moral hedef yoktu. Kendilerini "Amerikalı" sayanlar, çoğu kez, Anayasalarını bile okumamışlardı. Gunnar Myrdal'ın ünlü kitabında "Amerikan Çıkmazı" adını verdiği olay, aslında, yalnız kulüplerde değil, ırk ayrımından kiliseye kadar toplumun her örgütlenişinde kendini gösteren sınıf bilinciydi. Hastalıklar bile sınıflara göre dağılıyordu. Örneğin, sinir hastalığı şikâyetleri varlıklılardan gelir. Yüksek boşanma oranlarında da başı onlar çeker. Gene onlarda "aşk" en pahalı armağanlarla elde edilen bir şeydir. Sosyete hanımlarının artık uluorta söylediklerini onların anaları ninelerinin kulaklarına bile fısıldayamazlardı. Holmes, Powell ve Mark Twain'in yerlerini tutabilecek cinsten güldürü ustaları da gelmemiştir. Ve ulusça yalnız kozmetiğe harcanan parayla başka ülkeler kalkınabilir...

Durum buysa, böyle bir toplumun başında kişilikli başkanın ne işi var? Topluma egemen olan sınıflar başkan olmasını istedikleri kişiden birşey yapmasını beklemiyorlar ki!

Kendi cumhurbaşkanı seçimimizde adaylar genellikle gözünüzü doldurmuyor mu? Ama istenilenin göz dolduran aday olduğunu savunan beri gelsin. Amerikan ölçülerine göre bilgili ve yaratıcı sayılması gereken Adlai Stevenson birkaç kez başkan seçilmek istemiş, Birleşmiş Milletler heyet başkanlığından daha yüksek (o da son yıllarında) bir memuriyet görememişti. Aynı hastalıklar partilerin içinde de vardı. Parti başkanları çevrelerinde az bilgili ve sözdinleyen adam isterler. Bizde de öyle değil mi?

1945'te Japonya'nın yenilmesinden sonra ABD ile yapılan anlaşmaya göre Japonya'da Ordu'nun kurulması yasaklandı. Onun yerine kurulan Öz Savunma örgütleri, zamanla gerçek bir Ordu haline geldi. Askeri harcamaları açısından Japon "Öz Savunma"sı dünyanın 6. ordusu durumunda.

Dışişleri Bakanı Okita, Washington'dan döndü

Japonya, ABD'nin isteği üzerine askeri gücünü arttıracak

- Japonya 1945'teki yenilgisinden sonra, gittikçe askeri harcamalarını artırmasına karşın, Amerika Birleşik Devletleri Japon Ordusunun daha da güçlendirilmesi gerektiği görüşünde.
- Japon işadamları da silah ve askeri teknoloji üretiminin artırılması gerektiğini, böyle bir olanak sağlanırsa, Çin'in iyi bir pazar olacağını düşünüyorlar.

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Hint Okyanusu ve Uzak Doğu'da ortak bir savunma oluşturabilmek için Çin, Japonya ve Amerika Birleşik Devletleri arasında görüşmeler başlatıldıktan sonra, Japonya Dışişleri Bakanı Okita, Washington'a giderek ABD Dışişleri Bakan Yardımcılarından Harold Brown (Uzak Doğu ile görevli) ile görüştü.

Okita ile Brown, esas olarak, Uzak Doğu'daki askeri gelişmeler ve Japonya'nın askeri gücü hakkında görüş alışverişinde bulundular. ABD Japonya'dan askeri bütçesini arttırmasını ve Hint Okyanusu'nun "savunulması" doğrultusunda üzerine düşeni yapmasını istedi. Okita'nın Washington'a askeri harcamaları arttıracakları yolunda güvence verdiği bildirildi. Bu açıklamadan sonra, Japonya'nın askeri harcamalarını ilk kez gayri safi milli hasılanın % 1'ini aşacak şekilde arttıracağı tahmin ediliyor.

1945'te Japonya'nın müttefiklere teslim olmasından sonra, ABD'nin bu ülkeye kabul ettirdiği yeni Anayasa'da, Japonya'nın uluslararası çelişkilerini çözmek için askeri yöntemler kullanmayacağı ve kendi toprakları üzerinde Ordu değil de, bir "özsavunma" örgütü oluşturabileceği belirtiliyordu. Ancak, hemen sonra bizzat ABD bu maddeyi bozarak, Japonya'ya askeri gücünü arttırması için baskı yapmaya başladı. Öyle ki, şu anda Japonya, 180 bin kişilik ordusu ve yılda 9,5 milyar dolar harcamasıyla dünyanın büyük ordularından birine sahip. Ama yine de, özellikle Vietnam-Laos-Kamboçya'da ABD'nin savaşı kaybetmesinden bu yana, Uzak Doğu'nun "savunulması" görevi başlıca Japonya'ya düştüğünden, Japonya'nın askeri gücünü daha da arttırması isteniyordu.

Öte yandan, Japon işadamları da, ülkenin silah üretiminin ve özellikle bu konuda yapılacak teknolojik araştırmaların yoğunlaştırılması gerektiğini vurgulayarak hükümeti sıkıştırıyorlar. Ticaret Odası Başkanı Nagano, böylesi bir teknolojik üretim gerçekleşirse, Çin'in Japonya için iyi bir silah pazarı olacağını söyledi.

Öte yandan Çin de, Japonya'nın askeri gücünü arttırmasını olumlu karşılayacağını bildirdi. 13 Mart'ta Japon Ulusal Savunma Enstitüsü Başkanı Çin'i ziyaret ettiğinde iki ülke arasında savunma konusunda işbirliği yapılması için anlaşmalar imzalandı.

Ülkede, özellikle gençlerin, nükleer araştırmalara karşı büyük bir tepki duymasına karşın, bundan böyle Japonya'nın Ordu'sunu ve silah üretimini güçlendireceği belirtiliyor.

ABD'NİN VİETNAM'DA KULLANDIĞI KİMYEVİ SİLAHLARIN KORKUNÇ ETKİLERİ OLDUĞU ORTAYA ÇIKTI

CANBERRA (ANKA)

ABD Hava Kuvvetleri tarafından geniş ormanlık arazilerde bitki örtüsünü yok ederek Viet Kong gerillalarını sığınaktan yoksun bırakmak için kullanılan bir kimyasal ilacın, insanlar üzerinde çok kötü etkileri olduğu ve sakat doğumlara yol açtığı bildirildi.

Vietnam'da yaptığı üç haftalık bir inceleme gezisinden sonra Avusturalya televizyon ekibi tarafından yayınlanan programda "Turuncu ilaç" diye tanıtılan kimyasal maddenin yol açtığı etkilerin "televizyonda gösterilmeyecek kadar dehşet verici" olduğu belirtildi.

Programda, Vietnam'da ilacın yaygın olarak kullanıldığı bölgelerde yaşayanların yaptıkları doğumların sonuçlarının çeşitli hastanelerde sergilendiği belirtilerek, bunlar arasında beyni olmayan, iki başlı ya da üç bacaklı ceninler görüldüğü kaydedildi.

İsveç'te yapılan halk oylamasında nükleer program kabul edildi

İsveç'te pazar günü yapılan halk oylamasında İsveçlilerin büyük bir çoğunluğu ülkede 12 Nükleer reaktör kurulmasını öngören nükleer programın uygulanması yönünde oy kullandılar. Halk oylamasının ardından açıklamalar yapan nükleer program aleyhtarı güçler bundan sonra da nükleer program aleyhinde kampanyalarını yürüteceklerini açıklayarak, nükleer programın uygulanmasının sosyal demokratları ve liberalleri politik olarak büyük ölçüde yıpratacağını söylediler.

Nükleer reaktör programı konusunda yapılan kampanya, İsveç'teki siyasi partiler arasında ilginç iktifaklar yarattı. Programa karşı çıkan komünistler merkezciler ve program lehinde kampanya sürdüren sosyalistlerle liberaller bir araya geldiler.

Halk oylamasına katılma oranının yüzde 74.3 olduğu açıklandı.

HÜRRİYET GÖKÇE

O.D.T.Ü. öğrencisi devrimci kızımız Hürriyet Gökçe'yi bir trafik kazası sonucu kaybettik.

O.D.T.Ü. öğrencilerine ve ailesine başsağlığı dileriz.

O.D.T.Ü. EGE BÖLGESİ
ÖĞRENCİ AİLELERİ
DERNEĞİ

Demokrat: 1152

KONFEKSİYON İŞÇİLERİ, FRANSA ÇALIŞMA BAKANLIĞININ KURDUĞU YARDIM BÜROSUNU BOYKOT ETTİLER

Paris'te kaçak Türkiyeli işçiler bir miting düzenleyerek, tüm kaçak işçilerin haklarını elde edene kadar mücadele edeceklerini duyurdular. En çok atılan sloganlar, "oturma - çalışma kartı hakkımız, söke söke alırız" ve "ya hep, ya hiç" oldu.

Paris'teki, Türkiyeli kaçak işçiler hükümetin tutumunu protesto ediyorlar

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Paris'teki hazır giyim sanayiinde kaçak olarak ve çok düşük ücretlerle kötü koşullarda çalışan Tükiyeli işçiler, Fransız hükümeti tarafından durumlarının düzeltilmesi için başvurmaları amacıyla açılan büroyu boykot ediyorlar. Daha önce büroya başvurmuş olan bazı işçiler de, dosyalarını geri alıyorlar.

Türkiyeli işçilerin durumlarıyla öteden beri ilgilenen Fransız Sosyalist Partisi ile Fransız Demokratik İşçi Sendikaları Konfederasyonu (CGDT) bir açıklama yaparak, "alınacak' önlemlerin kaçak işçi sorununu tek tek değil, tümüyle çözmesi gerektiğini göstermek için boykot eylemini desteklediklerini" açıkladılar.

9 Mart'ta açılan büro, o tarihten itibaren kaçak işçiler tarafından boykot ediliyor.

Salvador'da öldürülen gerillaları gömmek için halk kilise işgal etti

- "Devrimci Halk Hareketi" Koordinasyon Komitesi, 8 gerillanın kiliseye gömüldüklerini, 8 arkadaşlarının da kentteki çeşitli mezarlıklara defnedildiğini açıkladı.

Salvador'da Hacienda de la Colina'da yapılan toprak işgalinin sona ermesinden sonra tutuklanan köylüler, bir ahıra götürüldüler. Bu toprak işgali sırasında 18 kişi ölmüş ve yüze yakın köylü tutuklanmıştı.

SAN SALVADOR (A.A)

Çatışmada ölen gerillaları gömmek için San Salvador'da bir kiliseye giren halk, kiliseyi işgal etti.

Çeşitli sol grupların ittifakıyla kurulmuş "Devrimci Halk Hareketi" Koordinasyon Komitesi'nin sözcüsü, yaptığı açıklamada, yapımı tamamlanmamış kilisenin zeminini kazan işgalcilerin 8 gerillayı gömdüklerini belirtti.

Sözcü ayrıca, 8 arkadaşlarının da kentteki çeşitli mezarlıklara gömüldüğünü açıkladı.

16 tabutun daha önce kilisede olduğunu belirten sözcü bunlardan sekizini bir mezarlığa götürmek istediklerini, fakat kendilerine ateş açılması yüzünden ölüleri kiliseye gömmek zorunda kaldıklarını belirtti.

Sözcü, hükümetin arkadaşlarını gömmeye bile izin vermediğini söyleyerek, olacaklardan hükümeti sorumlu tuttu.

Öte yandan La Colina'da toprak işgali sırasında tutuklanan köylülerin henüz serbest bırakılmadığı açıklandı. Bilindiği gibi bu toprak işgalinin hemen ardından büyük olaylar patlak vermiş ve 25'i aşkın kişi ölmüştü.

İran'da Kürt halkına karşı ekonomik önlemler uygulandığı öne sürüldü

İran'ın Kürdistan bölgesindeki Sanandaj yöresinde Kürt halkına karşı ekonomik önlemler uygulandığı ve bölgede bazı ilaçların, yemeklik yağ sıkıntısının çekildiği yasa dışı ilan edilmiş olan Kürdistan Demokrat Partisi lideri tarafından öne sürüldü.

Sanandaj Güney bölgelerinden alınan haberlere göre, ekonomik ablukadan ötürü yakıt bulamayan kürt halkı ısınmak için Irak'tan sağladığı yakıta 2 misli fazla ücret ödüyor.

İran Kürt Demokrat Parti sözcüsü konuya ilişkin açıklamasında Sanandaj kentine gelen kamyonların devrim muhafızları ve hükümet yanlısı Kürt milisler tarafından önceki kentlerde denetlendiğini iddia etti.

Sözcü, Sanandaj kentinde polis kuvvetinin yerini askeri birliklerin alınmasının İçişleri bakanlığının hazırladığı planın bir parçası olduğunu kaydetti.

Afganistan'da yabancı şirketler devletleştirilmeyecek

Afganistan Ticaret Bakanı Muhammed Han Jalalar, ülkesinin diğer ülkelerle olan ticari ilişkilerinin değişmeyeceğini ve Afganistan'da bulunan Batılı şirketlerin devletleştirilmeyeceğini söyledi.

Kabil kaynaklarına dayanarak haberi veren Hindistan Haber Ajansı, Ticaret Bakanı'nın, Kabil'deki Federal Alman iş adamları ile görüştüğünü bildirerek, Babrak Karmal hükümetinin bir temsilcisinin de Kuzey Afganistan'da kurulması planlanan bir şeker fabrikası ile ilgili görüşmelerde bulunmak üzere halen Paris'te bulunduğunu kaydetti.

EKONOMİ

Onbinlerce esnaf 5 milyon dolarlık ithal kotası ile yetinecek

TEKELLERE KÜPLERCE, ESNAFA BİR KAŞIK...

- İthal kotası ile yetinecek küçük sanayiciler 250 dolara kadar olan işletme ve yedek parça ihtiyaçları için doğrudan Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı'na başvuracaklar...

ANKARA (ANKA)

Esnaf ve Küçük sanatkârların ihtiyacı için tahsisli ithal malları listesinde yer alan 5 milyon dolarlık kotadan kullanımlara başlanacağı açıklandı. Esnaf sanatkar ve küçük sanayicilerin, ithali zorunlu makina, ekipman ve yedek parça ile imalatları konusu hammadde ve yarı mamul madde ihtiyaçlarının giderilmesinde kullanılacak olan kota için 12 Mayıs 1980 tarihine dek başvurmak zorunluluğunda oldukları bildirildi.

Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı'nın yayınladığı bir tebliğ ile kullanımına başlanacağı belirtilen 5 milyon dolarlık kotadan yararlanmak için şu kişi ve kuruluşlar başvuruda bulunabilecekler.

"Esnaf, sanatkar, küçük sanayici veya bunların ortaklığı ile kurulmuş olan küçük sanat kooperatifleri ve kooperatif birlikleri,

—507 sayılı kanuna göre kurulmuş dernekler, birlikler, federasyonlar ve konfederasyonlardır.

—Bu kanuna göre kurulan kuruluşların en az yüzde 51 oranında sermaye ile katıldıkları şirketler"

Tebliğe göre, küçük sanayiciler sözkonusu kotadan 250 dolara kadar olan işletme ve yedek parça gibi acil ve zorunlu ithal ihtiyaçları için doğrudan doğruya Bakanlığa başvuruda bulunabilecekler.

507 sayılı Yasa'ya göre kurulan dernek, birlik ve federasyonlar. T.Esnaf ve Sanatkarları Konfederasyonu aracılığı ile, öteki kişi ve kuruluşlar ise doğrudan doğruya Bakanlığa başvurmak yolu ile ihtiyaçlarını bildirecekler.

Öte yandan, verilecek tahsisler sadece kuruluşların kendi faaliyetleri için ve ortaklarının ihtiyaçlarında kullanılabilecek. Mutemet eliyle ithal edilen malların esnaf ve sanatkarlara teslim fiyatı ise, (çift gümrük) gümrüklenmiş bedelin yüzde 25'ini aşamayacak.

Adana'da esnafa verilen kredi banka mevduatının ancak yüzde ikisi

ADANA (DEMOKRAT)

Yürürlükte bulunan kredi politikasıyla tekellere milyarlar dağıtılırken, esnafa verilen kredilerin banka mevduatlarının %2'sini geçmediği açıklandı.

Adana Tuhafiyeciler Manifaturacılar - Züccaciyeciler ve Hırdavatçılar Derneği Başkanı Mehmet Yıldız önceki gün dernek binasında düzenlediği basın toplantısında Adana ve civar illerde bulunan derneğe kayıtlı esnaf sayısının belli olduğunu belirterek şöyle konuştu.

"Bu yöredeki 30-40 bin esnafa verilen kredilere açıkça gülmek gerekir. Çünkü Tarsus'ta esnafa dağıtılan kredi 34 milyon liradır. İskenderun'da ise bunun bir buçuk misli kredi dağıtılıyor. Ancak Adana'da esnafa verilen kredi % 2 oranındadır. Krediler ahbap çavuş ilişkileri içinde ve büyük tüccarın çıkarlarını koruyacak doğrultuda dağıtılmaktadır"

Derneklerinin bağlı bulunduğu birlikte usulsüz harcamalar yapıldığını kaydeden Yıldız, Birlik Başkanı Hakkı Basman'ı birlik adına alınan yağ, benzin ve mazot gibi güç bulunan mallardan elde edilen gelirlerin nereye harcandığını açıklamaya çağırdı.

Yıldız bu yıl yapılması gereken birlik genel kurulunun, yapılmamasını da kınadı.

GÖSTERGE

Anayasa kurumları (4)

Arslan Başer KAFAOĞLU

Başbakan'ın verdiği bilgilere göre, ki onlar da bir ay öncenin bilgileridir, yurtta on binden fazla insan tutukludur, otuz binden fazla insan gözaltındadır. Bu ülkede Tercüman gazetesi hâlâ "daha fazla otorite" demektedir. "Daha fazla otorite" derken de "daha az hukuk" istediğini, hukuk kurumlarını, Anayasa'nın "hukuk devleti" ilkesini tahribetme amacını gizlemiyor. Bu uğurda Danıştay'a hakaret yağdırmada yeni bir aşamaya gelen Tercüman başyazarı Nazlı Ilıcak'ın, bu Anayasa kurumu hakkındaki haksız yargılarını izlemeye ve altında yatan boşluğu anlatmaya devam edeceğiz.

Sayın Ilıcak, Danıştay'ın eski Merkez Bankası Başkanı'nın açtığı davayı reddedişini tezyif ederken, 'röpor nedir, rezerv nedir, peşin kuvertür nedir, over-draft nedir, akreditif ne manaya gelir, Danıştay üyelerinden kaçı bu iktisadi konulara aşinadır ki' diyerek -sanki kendisi bunlardan anlarmış gibi- bir çok bankacılık terimini arka arkaya sıralamanın bilgiçlik gösterisine yeterli oluğunu sanarak bu kararı ve Danıştay'ı küçük düşürmeye çalışıyor.

Önce şunu belirtelim, nasıl Emmanuel filminin sansür kararını bozmak için seks filmi çevirmek gerekmezse, bu gibi davaları sonuca bağlamak için de Merkez Bankası olmak gerekmez. Bir şey daha ekleyelim: Danıştay Cumhuriyet tarihi içinde, bundan daha karışık davalarda, vergi ve döviz davalarında, davayı kabul ya da reddetmiş yani karar vermiştir. Şimdi, diyelim ki Tercüman'ın sahipleri sahip oldukları bir şirket dolayısıyla vergi tarhiyatına muhatap olsalar, bunları İtiraz ve Temyiz Komisyonları kabul etse, Ilıcaklar Danıştay yerine "Vergi uzmanlarından kurulu" bir yere, bir mercie mi gidecekler? Ve Ilıcaklar verginin kalkması için tek yasal merci olan Danıştay'a gitseler, karşıdaki Vergi Dairesi yukardaki gibi "Danıştay üyelerinin kaç tanesi, kalamoza, akseptans kredisi, undercapacity, vergi hilesinden, akreditiften anlar" diye karşı çıksa acaba doğru olur mu? Ben bir dava biliyorum, Danıştay'da görülmüştü. Vergi davasıydı. Cafer Tayyar Sadıklar davası, onun yanında, ikinci derecede denklem yanında "dört işlem" kadar basit kalırdı. Ek vergiye muhatap olan bir yabancı bankaydı. Danıştay bu davaya baktı, verdiği karar yabancı bankanın davasının reddiydi. Ama mahkum olan bankanın hukuk danışmanları kararın gerekçesi karşısında şapka çıkardılar saygıyla...

Cafer Tayyar Sadıklar bizim 20 yıllık dostumuzdur. Ama Sayın Nazlı Ilıcak davayı yanlış anlatıyor. Cafer Tayyar Sadıkları suçlayan belge Merkez Bankası denetçileri raporudur. Ne Cafer Tayyar Sadıklar ve ne de Sayın Ilıcak herhalde bu denetçilerin yukarıda sayılan kavramları anlamadığını iddia edemezler. Bu denetçilerin CHP ya da Sadıklar'a hasım kişi ve kurumlarca atandığını da kimse savunamaz. Denetçilerin bu raporu Merkez Bankası Hissedarlar Kurulu'nca onaylanmıştır. Herhalde hissedarların da bu konulardan anlamadığını iddia edemezsiniz Sayın Ilıcak... Cafer Tayyar Sadıklar bu kurul kararlarının iptali için mahkemelere gitti. Orada da hak kazanamadı. Bu mahkemeler de bu konudan anlamazmış!..

Sayın Nazlı Ilıcak, sıraladığınız bir sürü kavramdan siz anlamazsınız ama biz anlarız, işimiz gücümüz bir anlamda bunlardır. Ve Cafer Tayyar Sadıklar davasının yukarıdaki konularla hiç bir ilişkisi yoktur. Hem siz bir toplantıda şimdiki Danıştay üyelerinin eski Danıştay'ın lağvı ile, Milli Birlik Komitesi'nce CHP yanlıları arasından seçildiğini söyleyerek de gerçek dışı konuştunuz. Danıştay'da üyeleri tek tek tanımıyoruz ama 1960'tan kalma üye sayısı herhalde toplam üye sayısının yüzde 10'u bile değildir. Bunu siz de bilirsiniz. Ama ünlü söz gereği tezviratı sürdürürsünüz: İftira ediniz, iftira ediniz, mutlaka bir izi kalır.

Yalnız şunu unutuyorsunuz: Bu söz 18. yüzyılda söylenmiştir. Sizin iftiralarınız 20. yüzyılda ve bu ülkede buz üzerine yazılan yazılar kadar bileuzun ömürlü olamıyacaklardır.

Şimdilik hoşça kalın!..

GAZİPAŞA'DAN

Bu dünyanın hesabını bir gün sormazlar mı?

Fikret OTYAM

Bunca sayın Bakan, taaa 1950'den bu yana Yüce Divana gidip hesap verdi mi? Haklı haksız nice iş düştü koca Parlamentoya, yolsuzluk, yasa dışı işler şu bu, ama hiçbirisi Yüce Divana varıp aklanmadı, peki ne oldu, olan şu, komisyonlar kurulmadı, kurulanların arasına "ara" girdi ve hepsi halk deyimiyle hasır altı edildi! Sayın Bakanlar, inanmak isteriz, politik nedenlerle soruşturmaya uğramışlardır, ama şaibe altında yaşamak iyi ki, verilenler, yani Yüce Divanlık olanlardan hiçbirisi de yahu beni aklayın demedi yürekten! Mangalda kül komayanlar oldu iş sıcakken, sonra mı, sonra dilleri tutulur oldu! Demokrasiyi zedelemek, Peki sormak gerekmez mi, demokrasiyi zedelemek, parlamenter demokratik düzeni zedelemek çabaları, uğraşları arasında bunlar yok mudur? Parlamentoya, parlamenter demokratik düzene saygının yitirilişini, güvenin yitirilişini düzen için ne denli tehlikeli olduğunu bilip de organları çalıştırmayanlar kanımca suçluların başında gelmektedir. Buna, insanın içinde oturduğu yapıyı, bizzat kıdım kıdım çökertmek denir ve birgün bu bina gürp diye çökerse en başta altında kalacaklar da onlar olacaktır, kimsenin kuşkusu olmasın.

Tencere dibin kara, seninki benden karadan öteye gidemeyen yapıcı kurtarıcı, onarıcı iktidar(!) ile seviyeli muhalefetin(!...) baş sorumlular arasında olduğundan kimsenin kuşkusu olmasın. Ülke içerden ve dışardan en ağır yaraları alıp günbegün batarken iktidarın ve özellikle ana muhalefet partisinin sözümona muhalefeti dikkatleri başka yöne çekmeyi amaçlayan futbol maçlarına döndürmeleri gayet biliçle yapılmakta, milletin ana sorunları bu arada kaynatılmaktadır. Senin zamanında şöyleydi, benim zamanımda böyle demekten öteye gitmeyen sözüm ona iktidar sözüm ona muhalefet ki, demokrasinin gereğidir bizde, bize has işletilmekte bu ara milletin iflahı kesilmekte, böyle yönetimden böyle sistemden umutlarını yitirenler elbette başka yolları aramaktadır.

Bu başıboşluk arasında halkın soyulması halkın ezilmesi, halkın hergün yasa dışı işlerle karşı karşıya getirilmesinin vebalini ben mi çekeceğim, ben mi yükleneceğim? Bu halk tezekten kurtarılmış (!) tüpgaz denilen dışa bağımlı yakıta alıştırılmıştır. Yabancı ve çok uluslu şirketler içteki kollarıyla halkı hergün soymaktadır. Tüp gaz, namuslu doldurumla diyelim iki kilodur, diyelim oniki kilodur. Kim tartar bunları, kim kontrol eder, yasal fiyatı burada 250 lira, bir eksik tartış bu rakamı üçyüze getirmektedir tüp başına, yok elimde şu anda reklamlar, tüketim nedir bilmem ama aynı oranda bu hırsızlamaktan vurulan vurgunu kim hesaplar beri gelsin!...

ADI NEDİR BUNUN?

Gazipaşa'da da nihayet olaylar çıkartıldı. İnsanlar öldürüldü görülmeyen ellerle. İnsanlar "içeri" alındı yasal olarak elbette, sorgu için! Antalya'ya götürüldü bunlar, eh yasalar gereği götürülecek. Ama hangi yasa yazıyor, evinden apar topar götürülen insanlara götürüldüğü yerde akıl almaz işkence uygulanır diye? Bu da mı demokrasi gereği? İnsanlara hangi siyasal görüş sahibi olursa olsun, işkence yapılmasını kabullenmek akıl dışıdır, insanlık dışıdır, namussuzluktur, alçaklıktır, hoşgörmek, yapmak kadar insanlık dışıdır. Bu işkence, mahkeme önünde doktor tarafından belgelenmiştir, basına da yansımıştır. Ey vatan büyükleri, ey mangalda kül komayanlar, ey ülkeyi namuslu idare ettiklerini kontrolla görevliyim diyen muhalefet kişileri, efendiler, sözlerim sizedir, sizler, evet sizler yani diyelim CHP'liler mangalda kül komayan demokratlar, orta solcular, solun solundakiler, yurtseverler, ey genel merkezciler, ey genel merkeze karşı olanlar, ey hepsini, herşeyi bir yana bırakıp neredeyse kendi kendilerine karşı olanlar sözlerim sizedir, ey üzerlerine ölü toprağı serpilmiş, bu fukara halktan ayda bilmem kaçbin lira maaştır, yolluktur alanlar, ey dokunulmazlıkları olan sayın baylar sözlerim sizedir uyuyor musunuz, kış uykusunda mısınız, uyanın gayrı, uyanın silkinin bu gaflet uykusundan..

Sözüm elbette en çok CHP denilen o acaip topluluğa olacak. Olaylar başa gelenler, CHP'nin şu sıralar sıra ona geldiği için vatan kurtarmaya Alamanya'ya giden sosyal demokratlarla bilmem ne yapmaya giden, işçilerin sorunlarını incelemeye giden Genel Sekreterine telgraflarla duyuruluyor. İlgi isteniyor... Gelen tel cevabı nedir ey millet duymak bilmek ister misiniz? "İşyerinize yapılan saldırıyı kınıyorum", hay kınamaz ol e mi? Yahu ne işyeri, adam gönderilen telgrafı bile, doğru dürüst okumuyor, televizyonun verdiği basın toplantılarında elindeki kağıdı bile doğru dürüst okumadığı gibi!.. İş yerine yapılan saldırıymış... Yani bu zata göre, çarşı ortasında kurşun yağmuruna tutulan yurttaşlar işyeri!... Ey gökçadırım sen bizlere sabır ver, hem de Eyüp Peygamber sabrı....

Yahu, partilin sana haber veriyor, hal böyle böyle diyor, suçsuz yurttaşlar evlerinden alınıp götürüldü, Antalya'da karakolda işkence gördüler, mahkeme bu işkenceleri doktor marifetiyle belgeledi diyor, adam yaa öyle mi işyerinize yapılan saldırıyı kınarım diyor ve bu da en büyük partilerden CHP'nin en büyüğünün gerisindeki, yani genel sekreter, örgüt başı!.. Hayır olsa olsa bu kafa, sovan başıdır, Kocaman!...

Kim karşı çıkıyor bu yasa dışı işlemlere, işkencelere bilir misiniz, bilin diye açıklıyorum, MHP Genel Başkanı Alpaslan Türkeş! CHP 'liler işkence görüyor, işkenceyi yapanlar hükümet yanlısı polisler. bu hükümeti candan gönülden destekleyen MHP'nın başı CHP'lilere sahip çıkıyor, tel üstüne tel çekiyor

(Devamı 7. Sayfada)

Belediye Başkanı Rasim Adem:

Önce idari yetmediği yerde sopalı baskı uygulanıyor

- Son bir ay içinde Kemerhisar'da aralarında Belediye ve TÖB-DER Şube Başkanı'nın da bulunduğu çok sayıda yurttaşın gece geç saatlerde evleri aranmış, ancak bir şey bulunmamıştır.

ANKARA(DEMOKRAT)

Kemerhisar Belediye Başkanı Rasim Adem, "Avanos'ta olan olayları Kemerhisar'da da gerçekleştirmeye çalışıyorlar" dedi.

Bir ay önce Niğde Valisi Behçet Güler tarafından düzenlenen sağcı ve solcu belediye başkanlarını barıştırma toplantısı sonuçsuz kalmış, Kemerhisar'lı vatandaşların, Bor'da faşistler tarafından dövülmeleri üzerine anlaşmalar geçerliliğini yitirmişti. Belediye Başkanı Adem, Demokrat'a yaptığı açıklamada, bunun bilinçli olarak uygulandığını, bucaktan ilçeye inenlerin her seferinde dövüldüklerini söyledi. Belediye Başkanı sözlerine şöyle devam etti:

"Önce idari baskı uyguluyorlar, yetmediği yerde sopalı baskı gündeme geliyor. Son bir ay içinde Kemerhisar'da, aralarında belediye başkanı, Töb-Der şube başkanı, bölge temsilcisi ve öğretmenlerin de bulunduğu çok sayıda vatandaşın gece geç saatlerde evleri aranmış, ancak aramalarda hiçbirşey bulunmamıştır. Silah kaçakçılığı yaptığım, kaçakları sakladığım gibi asılsız ihbarların her seferinde değerlendirilmesi anlamlıdır. İşin ilginç olan yanı, evimde hiçbir şey bulunmamasına karşın aramaların sürmesi. Son bir ay içinde karakolda dövülenlerin sayısı ise yirmiyi aşmıştır"

Son olarak da taksi şoförü Ali Yavru'nun gece evinden güvenlik güçleri tarafından alınarak karakola götürüldüğünü belirten Rasim Adem, Yavru'nun arabasıyla kaçak taşıdığı iddiasıyla dövüldükten sonra bırakıldığını bildirdi.

Belediye başkanı Rasim Adem, baskıların MHP'li iş adamları tarafından maddi yönden desteklendiğini de iddia etti.

CHP'li Temel Ateş: "Tüm demokrat ve devrimciler birleşmelidir"

ÜNYE(DEMOKRAT)

Ünye'deki baskıları, işkenceleri ve genel olarak artan hayat pahalılığı ve anti-demokratik uygulamaları görüşmek üzere, çok sayıda kadının da katıldığı Ünye CHP lokalindeki toplantıda konuşan CHP Ordu Milletvekili Temel Ateş, "Tüm demokrat ve devrimciler birleşmelidir" dedi.

Ateş emekçi halk üzerinde ağır bir baskı politikasının uygulandığını, halktan yana olan tüm demokrat, devrimci işçi ve memurların kıyıma uğratıldığı ve sürgün edildiğini belirterek şunları söyledi:

"Halk baskılar karşısında yılmadan kavga etmelidir. Zama ve işkenceye karşı kavganın kazanılması için demokrat ve devrimciler omuz omuza verip direnmelidir. Hakim sınıfların emekçi kitleler üzerindeki baskı ve sindirme politikaları Ünye'de de sürmektedir. CHP'li birçok esnafın ve halkın faşistler tarafından işkence görmesi, iktidarın tüm yurda sağı hakim kılmak amacını taşımaktadır."

Eğitim Enstitüsü mezunlarının tayini iki ay gecikti

ANKARA(DEMOKRAT)

Orta Öğretim Genel Müdürü Kenan Kolukısa, Eğitim Enstitüsü mezunu öğretmen tayinlerinin bu hafta sonu bitirileceğini açıkladı.

Daha önce MEB müsteşarı Abdullah Nişancı'nın 10 Şubatta bitirileceğini belirttiği öğretmen tayinleri konusunda Kenan Kolukısa, güz dönemi mezunu olan 15 bin öğretmenden, branşları matematik ve fen bilgisi olanlar, tayin kararnamelerinin hazırlandığını ve sevk işlemlerinin sürdüğünü bildirdi.

Günde 1000 kadar kararnamenin sevk edildiğini açıklayan Kolukısa, tayinlerin belirtilen tarihte bitirilmemesine, CHP hükümeti döneminde bilgisayarla tayinleri yapılan 20 bin öğretmenin dosya ve kararnamelerinin hazırlanmasının neden olduğunu ve bu işlemin yaklaşık 2 ayda tamamlandığını söyledi.

Orta Öğretim Genel Müdürü Kenan Kolukısa, Demokrat'ın sorusuna; "Okulundan mezun olarak öğretmenliğe hak kazananların istisnasız tayinleri yapılıyor" yanıtını verdi.

MANAVGAT LİSESİNDE FAŞİST BASKILAR PROTESTO EDİLDİ

MANAVGAT ANTALYA (DEMOKRAT)

Okuldaki faşist baskıları ve öğretmenlerinin sürülmesini protesto eden Manavgat Lisesi öğrencileri 1 gün boykot yaptı. 600 öğrencinin boykota gitmesi üzerine kaymakamın da liseyi 1 gün kapattığı bildirildi.

Liseye öğretmen olarak atanan Enver Senirlioğlu adlı faşistin okulda silahla dolaştığı, öğrencilere silah göstererek tehdit ettiği, güvenlik görevlilerinin silahı görmesine rağmen herhangi bir müdehalede bulunmadığı öğrenciler tarafından ileri sürüldü. Bu arada Senirlioğlunun Maraş olaylarında da yer aldığı öğrencilerce iddia edildi.

600 öğrencinin boykota gitmesi üzerine önderlik ettikleri gerekçesiyle 2 öğrenci polis tarafından gözaltına alındı.

Aybastı'da Belediye'yi bir süre işgal eden kadınlar:

"Belediye halkın söz ve karar sahibi olduğu bir kurum olmalıdır"

- *"Evlatlarımızı faşist canilere yem ettirmeyeceğiz."*

AYBASTI-ORDU(DEMOKRAT)

Aybastı Belediyesi'ni işgal eden 100 kadar ilerici, devrimci kadın Belediye Başkanı'ndan, sokakların temizlenmesi, suların klorlanması, fiyatların denetlenmesi, karaborsa ve stokçularla etkin mücadele edilmesini istediler. Bakkallarda satılan gıda maddelerinin temizliğinin sağlanması, kasaplarda ancak denetlenen etlerin satılması, elektriklerin kesilmemesini de isteyen kadınlar, Belediye Başkanı'ndan ilçenin sorunlarına eğilmesini talep ettiler.

Belediyenin halkın söz ve karar sahibi olduğu bir kurum niteliğine kavuşması gerektiğini belirten ilerici, devrimci kadınlar, toplantı sonunda Belediye hoparlöründen bir de konuşma yaptılar. Konuşmada zamlara ve hayat pahalılığına karşı sessiz kalamayacaklarını, emekçilerin birleşmesi ve örgütlenmesi gerektiğini, faşist baskı ve saldırılara karşı tek kurtuluş yolunun devrim olduğunu vurguladılar. Kadınlar "faşistlere evlatlarının yem edilmemesi için" birleşmek zorunda olduklarını ve zulme karşı direnmekten başka çarelerinin olmadığını da belirttiler.

İş Mahkemesi eski sendika yöneticilerinin tabii delege sayılmasını yasaya aykırı buldu

- Denizcilik Bankası'nda örgütlü olan Türk Büro-İş sendikasına üye işçilerin başvurusu üzerine alınan kararla, sendikanın AP ve MHP eğilimli Genel Merkez yönetimi, gücünü kaybedecek.

HABER MERKEZİ

Bağımsız Türk Büro-İş Sendikası'na üye işçilerin İş Mahkemesine açtıkları dava sonucu, sendikanın, eski Genel Merkez Yöneticilerinin Genel Kurul'da tabii delege olmasını gerektiren tüzüğü yasa dışı bulunarak iptal edildi. Sendikanın aynı tüzüğe uygun olarak yapılan 6 Temmuz'daki kongresinin iptali için Asli Hukuk Mahkemesi'ne açılan davada da 28 Nisan'da sonuçlanacak.

Özellikle Denizcilik Bankası'nda örgütlü olan ve 2400 üyesi bulunan bağımsız Türk Büro-İş Sendikası'nın üç Şubesinin de 1979 yılında olağanüstü kongreye gidilmesini istemesi üzerine 6 Temmuzda toplanan Genel Kurul'da, kendilerini sosyal-demokrat olarak niteleyen Muhalefetin örgütlü olduğu iki şubeden 38 delege çıkarılmış, buna karşılık kongreye AP ve MHP eğilimli Genel Merkez yöneticilerinden yana oy kullanan 30 delege katılmıştı. Ancak 120 tabii delegenin Genel Merkez yöneticilerinden yana oy kullanması üzerine Muhalefet seçimi kaybetmişti. budurumun tabanın iradesini kısıtladığını savunan Muhalefet Grubu, bu Genel Kurulun iptali için Asli Hukuk Mahkemesine, tüzüğün iptali için de İş Mahkemesine başvurdu. Asli Hukuk Mahkemesinin kararı, 28 Nisan'da sonuçlanacakken, İş Mahkemesinin 31 Ocak'ta tüzüğün iptali ve Genel Kurulun yenilenmesi doğrultusunda aldığı karar, Yargıtayca 13 Mart'ta tasdik edildi.

Dev-Maden-Sen: "MTA işvereni işçileri yıldırmak istiyor"

- Dev Maden Sen Merkez Yürütme Kurulunun açıklamasında, 1500 işçinin maaşlarının işverence gaspedilmek istendiği, ancak işçilerin buna karşı direndiği belirtildi.

ANKARA(DEMOKRAT)

Türkiye Devrimci Maden Arama ve İşletme İşçileri Sendikası (Dev Maden Sen) Merkez Yürütme Kurulu bir açıklama yaparak, 'MTA işvereni hesabını veremeyeceği bir yükün altına giriyor" dedi.

Merkez Yürütme Kurulu açıklamasında, MTA'da devrimci sendikacılığa yönelik baskıların yoğunlaştığını, MTA işçilerinin bu oyuna gelmediğini söyledi. İşverenin Genel Kurul sonrası 700 civarında ilerici devrimci işçinin, iş akidlerini feshetmek istediğini, fakat Tariş'i değerlendiren MTA işçilerinin iş akidlerinin yenilettirdikleri bildirilen açıklamada özetle şu görüşlere yer verildi:

"Bu oyun tutmayınca MTA-İş adlı sarı sendika, Yargıtay'dan ve iş mahkemesinden dönen bu konuda, borçlar kanununun ilgili maddelerine dayanılarak, 14. Asliye Hukuk Mahkemesi'nden bir karar çıkarttı. Genel Direktörle imzalanmış olan umumi mukaveleyi feshettirdi. Kesinleşmiş bu karara dayanarak işveren, 1500 işçinin maaşlarını gaspetmek istedi. Sonuçta maaşlar söke söke koparılıp alındı. Bunun üzerine MTA-İş, işveren ve bakanlık üçlüsü yeni bir oyun düzenledi. Buna göre, umumi mukavele ile alınan zam farkları ve sosyal haklar geri alınacaktı"

Açıklamanın sonunda bütün bu oyunların amacının MTA işçilerini yıldırmak ve faşist MTA-İş sendikasına üye yapmak olduğu belirtilerek, "MTA işçilerinin faşistlere verecek beş kuruşu yoktur olmayacaktır da" denildi.

KIZDERBENT KÖYÜ TÜTÜN ÜRETİCİLERİ YARINLARINDAN ENDİŞELİ

Tütün fiyatlarının düşüklüğü üreticilerin ekimi bırakmasına neden oluyor

KARAMÜRSEL(Ömer ALTINDAĞ)

Karamürsel'in belediyelik olan tek köyü Kızderbent'in 350 hanesinin 350'si de yaşamlarını tütün üretiminden sağlıyor. Geçen yılki piyasada tütün fiyatlarının düşüklüğü köy halkından 70'inin tütün ekimini bırakmasına neden olmuş. Kızderbentliler, tütüne artan maliyet fiyatlarıyla orantılı bir fiyat verilmezse, sayının bu sene daha da artacağını söylüyorlar.

Bu nedenledir ki Kızderbent Köyü tütün üreticileri yarınlarından endişeli.

Üreticiler, "Bugünkü şartlarda maliyet 200 liranın altına düşmüyor. Kilosunu en az 250 liraya satabilelim ki uğraşımıza değsin. Yoksa seneye köyün çoğu tütün ekimini bırakacak" diorlar. Geçen yıl köyde 80 liraya olan 1 kg. etin bu yıl 225 liraya fırladığını, bölgede 84 lira olan baş fiyatla 1 kg et alınabildiğini belirterek, aynı satınalma gücünün bu yılki tütün baş fiyatının en az 250 lira olması ile korunabileceğini vurguladılar.

Tütün üretiminde kullanılan malzemelerin fiyatında, yüzde 400 dolayında artış olduğunu ayrıca bunların da bulunmasında güçlük çekildiği için, çoğu zaman karaborsadan temin edilebildiğini de söyleyen üreticiler sohbeti şöyle sürdürdüler:

"Gübre 10 lira oldu. Bununla kalsa iyi. Geçenlerde köyümüze gelen Kocaeli Valisi'ne bu konudaki şikayetimizi bildirdiğimizde bize, "Kimyevi gübre kullanmayın. Hayvan gübresi kullanın. Çünkü kimyevi gübre toprağın yağmurla yıkanmasına ve denize akmasına neden oluyor. Bu yüzden denizde balık kalmıyor, hepsi ölüyor" şeklinde öğüt verdi. Ama biz aslında denizin Petkim, İpraş, Eternit gibi fabrika ve tesislerden kirlendiğini biliyoruz. Vali Bey bunu görmüyor. Bize gübre yok, pahalı, kullanamazsınız diyemiyor da, kara gübre kullanın diyor. Peki onu nereden temin edelim?

Hasan Koçer tütün üreticilerinin sorunlarını şöyle dile getirdi:

"Dokuz nüfusla çalışıyorum, tütünde ama her sene bir öncekinden daha kötü. Geçen sene Tekel'e 1070 kg. tütün sattım. Bu seneki ürün 600 kg. kadar. 250 liradan aşağı satarsam işimiz kötü, Rezil olduk demektir. 1974'te yine 1000 kg. sattım; o zaman 6 çift öküz alabiliyordum. Bugün 1000 kilo satıyorum 1 çift bile alamıyorum."

Tütünün çilesi bitmez. 7'den 70'e genç ihtiyar yaz kış uğraştırır üreticileri.

Tütünden ekmek çıkmayınca Kızderbent'liler çocuklarını halıcılık öğrensinler diye köyde açılan kursa gönderdiler. "Halıcılık tütüncülükten daha zor, zahmetli. Bu işte de çocuklarımız sefil oluyor, çoğu şimdiden gözlük takmaya başladı, kamburları çıktı. Ama ne yapalım, mecburuz" diyor köylüler.

Gemerek'te maden işçilerinin iş güvenceleri yok

SİVAS(AKA)

Sıvas'a bağlı Gemerek ilçesinde çalışan maden işçilerinin iş güvencelerinin olmadığı bildirildi.

En çok kömür üretilen Yeniçubuk ve Karagül kömür işletmelerinde çalışan işçiler, çalıştığımız maden ve zengin linyit yataklarını şahıslar işletmektedir. İşveren istediğini işe alıyor, istediğini işten kovuyor. Bu durumda işçi sigortalı olsa dahi, işine son verildiğinde sigorta pirimini ödememekte ve sigortayı devam ettirmemektedir.

İş alanlarının kısıtlı olması sebebiyle, işverenlerin işçiler üzerinde baskı uygulamakta ve her türlü sendikalaşmayı işçileri kapı dışarı ederek önlemektedir.

TBP Ankara İl Kongresi yapıldı

ANKARA(DEMOKRAT)

Türkiye Birlik Partisi Ankara İl Kongresi Dilşat Düğün Salonu'nda yapıldı. Genel Başkan Mustafa Timisi, "Türkiye zor ve çetin günlerden geçmektedir" dedi.

TBP'nin il kongresinde konuşan Genel Başkan Timisi, "yıllardır uygulanan, emperyalizme bağımlı sömürü ve soygun düzeni varlığını sürdürmek uğruna, 1961 Anayasa'sı açıkça çiğnenmekte, temel hak ve özgürlükler kısıtlanmakta, sosyal-hukuk devleti terkedilerek, polis devleti'nin tüm unsurları getirilmek istenmektedir" diyerek CHP'nin tüm gerici egemen unsurlarla tam bir uzlaşma içinde olduğunu, sermaye güçlerinin kendilerine güvenmeleri için AP ile yarışa girdiğini ifade etti.

Doğu Bölgesi Ekici Tütün Piyasası Nisan'da açılacak

ANKARA(ANKA)

Doğu bölgesi 1979 ürünü ekici tütün piyasasının nisan ayı içinde açılacağı bildirildi.

Kampanyayla ilgili hazırlıkların tamamlandığını belirten yetkililer, rekoltenin geçen yıla oranla yüzde 50 düşük olacağını söylediler.

Malatya Tekel Başmüdürü Kemal Usluoğlu, konuyla ilgili olarak, üretimin gerilemesine, fide dönemindeki mavi küf hastalığının yol açtığını açıkladı.

Malatya Ziraat Odası Başkanı ve Odalar Birliği Orta Anadolu Yürütme Kurulu Başkanı Cahit Asılsoy da, ortalama fiyatın yüksek tutularak üretici zararının karşılanmasını istedi.

Malatya bölgesinde, geçen yıl 18 milyon kilo olan rekoltenin bu yıl 9 milyon kilo dolayında gerçekleşmesinin beklendiği kaydedildi.

Osmanlı Bankası'nda toplu sözleşme görüşmeleri uyuşmazlıkla sonuçlandı

ANKARA(ANKA)

DİSK'e bağlı Sosyal-İş sendikası ile Osmanlı Bankası işyerlerinde 24 Ocaktan beri sürdürülmekte olan toplu iş sözleşmesi görüşmeleri uyuşmazlıkla sonuçlandı. Sosyal-İş Sendikası yetkilileri uyuşmazlık konusu maddelerin ücret zammı, sosyal yardımlar, iş güvenliği kıdem ve çıkış tazminatları olduğunu belirttiler.

Sosyal-İş Sendikası Genel Merkezi'nden yapılan açıklamada, taslağın işverene verildiği tarih ile bugün arasından hayat standartları açısından işçiler aleyhine büyük fark olduğu belirtilerek Osmanlı Bankası işvereninin toplu sözleşme görüşmelerini uzatıcı ve oyalayıcı bir tutum içine girdiğini vurguladılar.

Uzlaştırma Kurulu'nun daha önceki toplu sözleşme döneminde bir çözüm getirmediği de belirtildi

---

Denizli Cumhuriyet Lisesinde faşistler öğrencilere saldırdı

İstanbul'da ölü olarak bulunan iki gencin faşistlerce katledildiği saptandı

HABER MERKEZİ

Sultanahmet'te dün erken saatlerde battaniyeye sarılı olarak bulunan iki cesedin, demokrat iki öğrenci oldukları tespit edildi.

Sultanahmet Küçük Ayasofya Kelleci Sokağı'nda bir ihbar üzerine bulunan cesetlerin Eskişehir Öğrenci Yurdu'nda kalmakta olan Çapa Tıp Fakültesi öğrencisi Hayri Özbay ve İktisat Fakültesi öğrencisi MahmutSebzeci adlı demokrat öğrenciler olduğu öğrenildi.

Yurt arkadaşlarının verdikleri bilgiye göre Özbay ve Sebzeci önceki gün saat 17'de Sahaflar Çarşısı'ndan kitap almak üzere yurttan ayrılmışlardı. Arkadaşları "Mahmut ve Hayrı demokrat görüşlü arkadaşlardı. Sahaflara kitap almaya gitmişlerdi. Muhtemelen faşistler tarafından kaçırılıp katledildiler." dediler.

Sabahın erken saatlerinde bulunan öğrencilerin cesetleri üzerinde işkenceye tabi tutuldukların ve daha sonra boğazları iple sıkılarak öldürüldüklerini belirten izlere rastlanıldığı yetkililer tarafından belirtildi.

• Alibeyköy'de 4 gün önce üzerinde yasaklanmış bazı yayınlar bulunduğu gerekçesiyle gözaltına alınan Türksöz İlaç Fabrikası işçisi ve Petkim-İş Sendikası üyesi Hıdır Apaydın'ın yakınlan kendisinden hiç bir haber alamadıklarını ve hayatından endişe ettiklerini söylediler.

• Kumkapı'da afiş astığı öne sürülen bir gruba açılan ateş sonucu İTİA Ticari Bilimler Fakültesi 2. Sınıf öğrencisi Güray Erdemir vurularak öldürüldü. Olay sırasında MAN fabrikası işçisi Suat Yılmazer'de evinde oturken vuruldu. Yaralı olarak Cerrahpaşa hastanesine kaldırılan Yılmazer'in sağlık durumunun ciddi olduğu bildirildi.

• Mecidiyeköy'de Alt sokakta bir bakkalın önünden geçmekte olan Çeliktepe Ortaokulu Müdürü TÖB–DER üyesi Mümtaz Salih Siniroğlu açılan ateş sonucu vurularak öldürüldü. Ateş açan kişinin olaydan sonra kaçtığı ve kimliğinin belirlenemediği bildirildi.

• Pendik Keskin sokakta demirci işçisi İsmet Han kimliği belirsiz kişilerin açtığı ateş sonucu vurularak öldürüldü. Olayın siyasi yönünün bulunup bulunmadığı saptanamadı.

• Hasköy Çıksalın Mahallesinde yolda yürümekte olan Dursun Sarıelmas ve Ahmet Ümit'in üzerine açılan ateş sonucu Sarıelmas ağır, Ümit ise hafif yaralandı. Ateş açan kimliği belirsiz kişiler olaydan sonra kaçtılar.

- KARAMAN CEZAEVİNDE 15 HÜKÜMLÜ BAŞKA CEZAEVLERİNE YOLLANDI.
- AĞRI CEZAEVİNDEN KAÇANLARDAN 2 KİŞİ YAKALANDI
- SIKIYÖNETİM KOMUTANLIĞI 4 KİŞİYİ HATAY İLİ DIŞINA ÇIKARDI
- ANKARA SARIALAN'DA MHP GENÇLİK KOLLARI ESKİ BAŞKANI ÖLÜ BULUNDU
- ESKİŞEHİR'DE 21 ÖĞRENCİ GÖZALTINA ALINDI
- KAYSERİ'DE ÖĞRETMENLERİ TEHDİT EDEN FAŞİSTLER YAKALANDI

CUMHURİYET LİSESİNDE FAŞİSTLER ÖĞRENCİLERE SALDIRDI

Denizli Cumhuriyet Lisesi'nde faşistler öğrencilere saldırdı. Çıkan olaylarda biri ağır 3 öğrenci çeşitli yerlerinden yaralandılar.

Faşistlerin öğrencilerin üzerine saldırması sonucu meydana gelen olaylarda Nursan Şimşek adındaki faşistin elinde bıçak görüldüğü ve daha sonra Süleyman Urkay, Ahmet Koyuncu ve İrfan Konyalı adlı öğrencilerin bıçakla yaralandıkları belirtildi.

Yaralanan öğrencilerden Süleyman Urkay'ın durumunun ağır olduğu ve tedavi altında bulunduğu öğrenildi.

Faşistlerin saldırısından sonra olayı protesto etmek için okulun önüne toplanan öğrenci velileri güvenlik kuvvetlerince bahçeden dışarı çıkartılınca toplu halde Vali'nin yanına giderek çocuklarının can güvenliklerinin sağlanmasını istediler.

Olaydan sonra güvenlik kuvvetlerinin saldırganlardan 5'ini gözaltına aldıkları, ancak bunlardan olay anında elinde bıçak görüldüğü söylenen Nursan Şimşek'in serbest bırakıldığı belirtildi.

Gözaltına alınan faşist saldırganların İbrahim Tuğcu, Hamza Baysal, Yahya Karaca ve Bindal Aydın oldukları öğrenildi.

• Denizli MHP İl Merkezi silahla tarandı. Ölen ya da yaralananın olmadığı olaydan sonra 3 kişinin gözaltına alındığı öğrenildi.

ÖĞRETMEN LİSESİ FAŞİSTLERCE BASILDI

Konya'nın Ereğli ilçesinde bulunan İvriz Öğretmen Lisesi'nde meydana gelen olaylar nedeniyle okul süresiz kapatıldı. Ereğli Kaymakamı Erdoğan İzgi'den alınan bilgiye göre, sabah erken saatlerde dışardan gelen bir grup faşist okuldaki faşist öğrencilerle işbirliği yaparak ilerici demokrat ve devrimci öğrencilere saldırdı. Olaylar sırasında demir çubuk, kalın sopa ve taşların kullanıldığı ve idare bölümüyle, dershanelerin geniş ölçüde hasara uğradığı öğrenildi. Bu arada okul Müdürü Ahmet Erdem'in de faşistler tarafından bir süre kovalandığı ve iki el ateş edildiği, odasının da yakıldığı öğrenildi. Saldırı sırasında biri ağır olmak üzere 6 öğretmenle, bir öğenci yaralandı. Durumu ağır olan öğretmen Halil Yılmaz'ın Ereğli Devlet Hastanesine kaldırıldığı, diğer yaralı öğretmenlerden Ali Şen, Mustafa Göksel, Ahmet Demirler, Süreyya Çağtay ve Mustafa Abay'ın tedavilerinin yapıldığı bildirildi.

Olaydan sonra saldırıya uğrayan öğrencilerin gözaltına alındığı açıklandı.

• Çağdaş Hukukçular Derneği Konya Şube Başkanı Mustafa Ufacık'ın yazıhanesinde CHP'li Avukat Aytekin Olcay'ın faşistler tarafından öldürülmesini ve iki Avukat'ın yaralanmasını protesto etmek amacıyla Konya Barosu 3 gün "duruşmalara girmeme" kararı aldı. Baro tarafından alınan kararın 350 Avukat tarafından desteklendiği öğrenildi. Duruşmalara girmeme kararının perşembe günü sona ereceği bildirildi.

4 KİŞİ HATAY İLİ DIŞINA ÇIKARILDI

Adana Hatay ve Kahramanmaraş Sıkıyönetim Komutanlığı, İskenderun'da görev yapan 2 doktor, 1 avukat ve 1 polisi 2 ay süreyle Hatay ili dışına çıkardı. İl sınırları dışına çıkarılan doktorlar Edip Uran ve Nevzat Ekincioğlu'nun hükümet tabipliği yaptıkları öğenildi. Avukatın Sıtkı Elbistanlı ve polis memurunun ise Dursun Görüş olduğu bildirildi

İZMİR'DE GÖSTERİLER YAPILDI

İzmir'de Bornova Merkezinde, Bornova Atatürk ve Kızılay mahallesinde gösteri yürüyüşleri yapıldığı bildirildi. Yürüyüşlerde "30 Martta direnenleri direnişimizle yaşatacağız" sloganı atıldı.

SAMSUN'DA 4 KİŞİ TUTUKLANDI

AP Samsun İl Gençlik Kolları Başkanının öldürülmesi olayına karıştığı öne sürülen Engin Yetimoğlu, Hüseyin Alioğlu, Atilla Bakır ve Tarık Nur adlı kişiler güvenlik kuvvetleri tarafından gözaltına alındı. Gözaltına alınan kişilerin Halkın Kurtuluşu yanlısı oldukları öne sürüldü.

• Yeni Doğan mahallesi Çifte Kahveler yöresinde bulunan dükkanını açtığı sırada kimliği saptanamayan kişiler tarafından vurulan Hasan Güven adlı sağ görüşlü bir kişi öldü. Silahlı kişilerin olaydan sonra kaçtıkları ve araştırmaların sürdürüldüğü bildirildi.

KARS'DA SAĞ GÖRÜŞLÜ BİR KİŞİ ÖLDÜRÜLDÜ

Şehir merkezinde silahlı üç kişinin açtığı ateş sonucu sağ görüşlü olduğu bildirilen Metin Bağış adlı bir kişi vurularak ağır yaralandı. Yaralı, tedavi için Erzurum'a gönderilirken yolda öldü. Olayla ilgili olarak yapılan aramalar sırasında Metin Bağış'ı öldürdüğü iddiasıyla bir kişinin gözaltına alındığı bildirildi.

AĞRI CEZAEVİNDEN KAÇMAYA ÇALIŞAN 5 KİŞİDEN 2'Sİ YAKALANDI

Ağrı Cezaevinden tünel kazarak kaçan 5 hükümlüden ikisinin jandarmaların açtığı ateş sonucu ayaklarından vurularak yakalandığı bildirildi. Tünel kazan tutukluların cezaevinin yanında bulunan bir evin bahçesine çıktıkları öğrenildi. Bunlardan Cemal İçtay, Abdülbari Kahraman ve Salih Taşer'in kaçtığı, Cemalettin Yiğit ile Tahsin Teker'in jandarmalar tarafından ayaklarından vurularak yakalandıkları bildirildi.

Ağrı valisi Tuncer Perçinler, aramaların başladığını beliterek, ihmali görülen cezaevi sorumluları hakkında yasal işlem yapılacağını söyledi

ANKARA'DA ÖLEN KIŞİNİN DEVRİMCİ OLDUGU BELİRLENDİ

Etlik Piyangotepe'de bir süre önce silahlı saldırıya uğrayarak ağır yaralanan ve kaldırıldığı hastanede ölen Dursun Külbağ'ın devrimci olduğu ve faşistler tarafından öldürüldüğü belirlendi. Konuyla ilgili bilgi veren Dursun Külbağ'ın eşi Ayhan Külbağ, önceki gün basında yer alan haberleri eleştirerek olayın kapatılmak istendiğini ve suçun devrimcilerin üstüne yıkılmaya çalışıldığını söyledi.

• Ankara'nın Sarıalan köyü yakınlarında Necati Sem adlı arkadaşı ile birlikte ölü olarak bulunan İsmail Aslan'ın Vezirköprü Ülkü Ocakları eski başkanı ve MHP Gençlik Kolları Yönetim Kurulu Üyesi olduğu bildirildi.

Aslan'ın 6 Ocak 1979'da Ali Kesen adlı devrimci gencin öldürülmesi ile ilgili olarak arandığı öğrenildi.

ANTALYA AKSU ÖĞRETMEN LİSESİNDE BOYKOT SÜRÜYOR.

Aksu Öğretmen Lisesi'nde yatılı okuyan 300 öğrenci kendilerine baskı yapıldığını bildirerek okulu boşalttı. Antalya Valisi Kadir Uysal'ın direktifi ile çeşitli baskılar yapıldığını iddia eden öğrenciler, "yatakhanelerde faşistlerin silahlı dolaşarak sürekli olay çıkardıklarını, idarenin ise bu olaylar bahane ederek devrimci öğrenciler üzerinde sürekli baskı yaptığını" söylediler.

Antalya Valisi Kadir Uysal ise konu ile ilgili olarak bilgi vermekten kaçındı.

ENDÜSTRİ MESLEK LİSESİNDE BOYKOT

Afyon'un Emirdağ ilçesindeki Endüstri Meslek Lisesi'nde 180 öğrencinin can güvenliği olmadığı gerekçesiyle başlattıkları boykot sürüyor. Meslek Lisesi'nde 10 Mart'ta meydana gelen olaylarda 1 öğrencinin faşistler tarafından bıçakla yaralanması ve olaylar üzerine Sefa Yavuz, Baki Korhan, Yalçın Karadenizli, Halil Zincirkıran adlı devrimci öğretmenlerin Valilikçe açığa alınmasını protesto eden öğrenciler başlattıkları boykotu sürdürmekte kararlı olduklarını açıkladılar.

21 ÖĞRENCİ GÖZALTINA ALINDI

Eskişehir'e bağlı Mahmudiye ilçesinin Hamidiye köyünde bulunan Yunus Emre Öğretmen Lisesi'nde öğrenciler arasında çatışma çıktı. Olayla ilgisi olduğu öne sürülen 21 kişi ilk sorgulamalarından sonra tutuklandı.

MUŞ'TA BİR KİŞİ ÖLDÜRÜLDÜ

PTT Caddesinde kimlikleri saptanamayan kişilerin açtığı ateş sonucu Nurettin Bozkurt adlı bir kişi öldü.

ÖĞRETMENLERİ TEHDİT EDEN FAŞİSTLER

Kayseri'de bulunan Esenyurt Ortaokulu'nda Müdür ile iki öğretmeni ölümle tehdit eden Endüstri Meslek Lisesi öğrencilerinden 4 faşist yakalandı.

MHP İZMİR İL BAŞKANI KAÇAKÇILIK SUÇUNDAN GÖZALTINA ALINDI.

Konak ve Alsancak semtlerinde Emniyet Mali Şube ekiplerince MHP İzmir İl Başkanı Ömer Faruk Işık'a ve ortağı Niyazi Aybakan'a ait kuyumcu dükkanına yapılan operasyon sonucu yurda girişi ve çıkışı yasaklanan bir milyon lira değerinde inci bulundu. MHP İl Başkanı Ömer Faruk Işık gözaltına alındı. Bu arada dükkanın eşi üzerine kayıtlı olduğu belirtilmesi üzerine Ayşe Işık da gözaltına alındı.

Mali şube ekiplerince Cevdet Danacı ve İbrahim Erday adlı şahıslara ait dükkana yapılan baskın sırasında 1.5 milyon lira değerinde kaçak inci ele geçirildi. Ekipler daha sonra eldeki bilgileri değerlendirerek MHP İl Başkanı Ömer Faruk Işık'ın dükkanına baskın yaptılar.

Öte yandan kaçakçılardan Cevdet Danacı'nın eski mali polis memuru olduğu, Yeni Ekonomi ve Merhaba Spor gazetelerinin de sahibi olduğu bildirildi.

Emniyet yetkilileri her iki kuyumcu dükkanından toplam 2.5 milyon lira değerinde inci ele geçtiğini ve bunlara el konulduğunu, kaçakçılık yapan 4 kuyumcunun da gözaltına alındığını açıkladılar.

Bu arada gözaltına alınan MHP İzmir İl Başkanı Ömer Faruk Işık'ın ve iki kuyumcunun 20 şer bin lira kefaletle, Cevdet Danacı'nın ise işyerinde bulunan 1,5 milyon lira değerindeki incinin faturasını ibraz ederek serbest bırakıldığı bildirildi.

Laleli'de bir kahve faşistlerce bombalandı

Vezneciler'de bulunan ve genellikle ilerici demokrat ve devrimci öğrencilerin devam ettiği Sakarya Kıraathanesi faşistler tarafından bombalandı. Dün gece yarısı meydana gelen patlamada ölen ya da yaralananın olmadığı ancak kahvede büyük hasar meydana geldiği öğrenildi.

Olaydan sonra bir açıklama yapan ilerici demokrat ve devrimci öğrenciler bombanın kitle katliamına yönelik bir saldırı olduğunu ancak zamansız patlaması nedeniyle bu amaca ulaşamadığının sanıldığını belirttiler. Öğrenciler daha sonra "faşistler ilerici devrimci insanları sindirerek barınamadıkları yerlere girmeye çabalıyorlar" dediler.

• İşverenler yeni vergi yasası tasarısının ücretlilerin vergi yükünü hafifl[e]ttiğini iddia ediyor.

Odalar Birliği: Yeni vergi tasarıları temel ekonomik hedeflere uygundur.

ANKARA(THA)
(Semra GEDİK)

Türkiye Ticaret Odaları, Sanayi Odaları ve Ticaret Borsaları Birliği yeni vergi tasarılarıyla ilgili görüş ve önerilerini açıklayan bir rapor yayınladı.

Odalar Birliği raporunda "tasarıların bazı ayrıntılarda tartışma konusu olabilecek ve hatta düzeltilmeyi gerektirecek hususları ihtiva etmekle beraber, dar ve sabit gelirlilerin vergi yükünü azaltması, kendi içinde dengeli olması ve bazı temel ekonomik hedeflere uygun bulunması nedenleri ile genelde bir bütünlük arzettiği" belirtildi.

Açıklamada yeni tasarı daha sonra şöyle değerlendirilmektedir:

"Vergilendirmenin amaçları arasında kamu hizmetlerinin etkin şekilde yürütülmesini sağlamak üzere bütçe gelirlerinin artırılması, fiyat istikrarının gerçekleştirilmesi ve ekonomik kalkınmanın gerektirdiği sağlam ve sağlıklı finansman kaynakları yaratılması da yer almaktadır. Ekonomik faaliyetleri doğrudan doğruya yönlendirme doğrultusunda sayılabilecek bu amaçların vergi tasarılarında zayıf kaldığı farkedilmektedir"

GELİR VERGİSİNDEKİ DEĞİŞİKLİKLER

Gelir vergisindeki değişiklikler değerlendirilirken, "götürü indirim miktarlarının değiştirildiği" ifade edilerek şöyle değerlendirildi.

"Eskiye kıyasla ücretlerden vergi dışı tutulan miktarlarda azımsanmayacak bir yükseliş sağlanmıştır. Böylece resmi beyanlara göre 98 milyar lira tutarında bir vergi kaybı göze alınmış olmaktadır. Böylece tasarıda ücretliler lehine ileri bir adım atılmış olmaktadır. Diğer yandan ücret dışı gelir elde eden ve yıllık beyanname veren mükellefler için gerçek indirim esası getirilmiştir. Gerçek indirimin kapsamı içine özel hizmetçi, ahçı, bahçıvan, şöför ve benzeri sigortalı müstahdemlerin ücretleri de dahil edilmiştir. Gerçek indirim esasının amacı kamu oyuna iyi anlatılmasında güçlük çekilebileceğinden endişe edilmektedir. Nitekim bu düzenleme bazı çevreler tarafından sırf özel sektörü kayırma şeklinde bir düzenleme olarak yoruma tabi tutulmaktadır. Aslında bu değişiklik vergilendirme alanında "BEGE düzeni"nin yaygınlaştırılmasına yöneliktir. Vergi kaçakçılığını önleme açısından önemli bir yarar sağlayacağı düşünülerek bu yola gidilmiştir. Özel yaşantısına ait giderleri belli kriterlere göre gösterme hakkı sadece ticaret kazanç sahiplerine tanınmış bir hak değildir"

Kamuoyunda büyük tartışmalara yol açan tasarının bu bölümü raporda bu şekilde değerlendirildikten sonra "özel sektörü kamuoyu nezdinde antipatik duruma düşürecek sivrilikler gerçek indirim kapsamı içinden çıkarılmalıdır" denildi.

"Yeni düzenlemeyi bir boşluğu doldurması bakımından olumlu bulmaktayız. Ancak İş Kanununda yapılacak düzenlemeyle bazı boşluklar giderilinceye kadar vergilendirme yolu ile soruna bir ölçüde çözüm bulunması hem vergi adaleti yönünden hem de işçi işveren ilişkilerine denge sağlaması yönünden yararlı sayılabilecek bir sonuç getirebilecektir"

KURUMLAR VERGİSİ

"Yeni düzenlemeyle kurumlar vergisinin nihai yükü yüzde 62.5 olmaktadır. Kurumlar üzerindeki vergi yükü tasarıda önerildiği gibi, yasalaştığı taktirde bunun sermaye piyasası üzerindeki olumsuz sonuçları görüleceği kesindir. Söz konusu vergi yükü kesinleşirse şahıs firmalarına nazaran kurumlar lebine olan avantajı ortadan kalkacaktır ki bu durumun tasarruflar üzerinde artırılması ve dış ödeme gücünün yükseltilmesi olduğuna göre ihracat yapan kurumların imalaçı olup olmadığına bakılmaksızın eşit şartlara istinaden yararlandırılması uygun olacaktır"

Finansman fonu ile ilgili olarak "finansman fonunun etkin sonuçlar verebilmesi için kurum kazancından düşülecek ve vergi dışı bırakılacak miktarın yüzde 20'nin çok daha üstünde tutulması gerektiği" öne sürülen raporda "kurumlar vergisindeki yeni düzenleme ile asıl dolaylı yoldan bir fayda sağlanması umulmaktadır" denildi.

Ekilir ekin geliriz
Ezilir un geliriz
Bir gider bin geliriz
Beni vurmak kurtuluş mu?

Anısı yaşıyor, yaşıyacak.

Hüseyin YILMAZ

(1965 - 1980)

AİLESİ

DUYURU

Kooperatifimiz 2. Olağan Kongresi 13 Nisan 1980 tarihinde Cumartesi günü saat 12.00'de Esenler K.Karabekir Cad. No: 35 adresinde aşağıdaki gündemle görüşülecek.

ESENLER HALK TÜKETİM KOOPERATİFİ

GÜNDEM:
1- Yoklama ve açılış
2- Saygı duruşu ve Başkanlık Divanı'nın seçimi
3- Faaliyet Raporu'nun okunması ve ibrası
4- Eleştiriler
5- Seçimler (İdare Heyeti, Denetlemeler)
6- Dilekler ve kapanış

GENEL KURUL DUYURUSU

Köy-Koop Mensupları Tüketim Kooperatifi'nin 1979 yılı 2. Olağan Genel Kurulunun 11.4.1980 günü saat 16.00'da Gazi Mustafa Kemal Bulvarı No: 97 Maltepe-Ankara adresinde, çoğunluk sağlanamadığı durumda 18.4.1980 günü aynı yer, saat ve adreste aşağıdaki gündem gereğince yapılacağı duyurulur.

YÖNETİM KURULU

GÜNDEM:
1- Açılış ve yoklama
2- Divan başkanlığının oluşturulması,
3- Atatürk ve devrim şehitleri için saygı duruşu,
4- Kooperatif başkanının açış konuşması
5- Yönetim kurulu çalışma raporunun okunması ve tartışılması,
6- Denetleme kurulu raporunun okunması,
7- Yönetim ve denetleme kurullarının ayrı, ayrı aklanması
8- 1980 yılı program ve bütçesinin görüşülüp onaylanması
9- Ortaklık paylarının artırılmasının görüşülmesi,
10- Bazı ortakların ortaklıktan çıkarılmalarının görüşülmesi,
11- Seçimler:
a) Yönetim kuruluna,
b) Denetmeleme kuruluna
c) Birlik temsilciliklerine
12- Konukların konuşması,
13- Dilek ve öneriler
14- Kapanış

Özel mülkiyet düşmanlığı

Özel mülkiyetin "kutsiyetine" pek meraklı bir gazetemizde okuduğumuz haber bizleri fazlasıyla şaşırttı. Haber, Maden-İş'in MESS'e karşı başlatmış olduğu grevlerle ilgiliydi. Renkli bir inşaat fotoğrafının altında ve üstünde yazılı olanlar şunlardı: "İşçiler grev, Türkler yatırım yapıyor. Maden-İş Genel Başkanı 30 daireli inşaatını yeniden başlattı. Son yıllarda 3 lüks daire sahibi olan Kemal Türkler, Küçükçekmece'deki apartmanı kardeşi ile ortak yaptırıyor."

Yani şu işe bakın siz.. Bunun adına açıkça "özel mülkiyet düşmanlığı" derler. Adam apartmanları dikiyorsa size ne canım..? Yani bu ülkede "teşebbüs hürriyeti" de mi yok..? Hem hale bakın. Sanki ayıpmış gibi "adamın üç lüks dairesi var" diyorlar.. Yahu, bu ülkede demokrasi var demokrasi. Isteyen istediği yerde oturur.. Size ne oluyor..? Isteyen lüks villada oturur, isteyen Boğaza nazır katında geçen gemilere karşı kahve içerek gerinir.. Yani bu hürriyetimiz de olmayacak mı..? Zaten işte bu gibi suçlamalar yüzünden değil mi birçok işadamımız yapacakları girişimlerden ürküyorlar. Koskocaa "Adalet mülkün temelidir" ibaresini de mi görmezlikten geliyorsunuz..? Ayıp pek ayıp...

Vallahilazim, korkulur bunlardan korkulur. Bunlar özel mülkiyet düşmanı. Adamın malına mülküne göz dikmişler. Bu düşmanlık maazallah nerelere götürür insanı..? Söylemeye dilimiz varmıyor ama, yaklaşın da kulağınıza fısıldayalım: (Komünist midirler nedir..?)

TV Haber Dairesi'nin "Yetenekli" ekonomisti ve eserleri

Perşembe gecesi izlediğimiz, "Beyaz Altın" adlı haber programın yaratıcısı, kendisini yetenekli bir ekonomist olarak tanımlıyor. Bu yapımcı sayın Olcay Göker, daha önceki "Afganistan" ve "Bizim Paramız" adlı programların da sahibi.... Olcay Göker Haber Dairesi Başkanı Muammer Yaşar Bostancı tarafından, takdir edilerek tepeden inme bir şekilde Haber Dairesine getirilmişti.

"Beyaz Altın" izleyicilere adeta, "mükemmel" bir ekonomi dersi verirken, tekelci sermayenin yineleye yineleye dilinde tüy bitmesine neden olan taleplerinin de en güzel savunuculuğunu yapıyordu.

Şimdi Olcay Göker'in, programında demeç almak için seçtiği muhterem zatlara şöyle bir göz atalım; Tekstil İşverenleri Sendikası ve TİSK Başkanı Halit Narin, Avrupa Komisyonu Türkiye temsilcisi Robert Cox, İplik ham bez ve mensucat ihracatçısı Fatih Özgür, Fabrika İşletmecisi Yüksel Ün vs.

İş sadece demeç almakla kalsa gene iyi, Sayın yapımcıya göre: Ekonomik dengenin bozulmasının tek nedeni, petrole fazla döviz harcanması. Bunu düzeltecek en iyi ürün pamuk, pamuk ve tekstil ürünlerinin ihracatının gerektiği gibi yapılamamasının tek nedeni, işçilerin düşük kapasiteyle çalışıp "çok yüksek(*)" ücret almaları. Bir de ilginç bir şey öğrendik: Konfeksiyon sanayii başta aksesuar sanayii(*) olmak üzere bütün sanayi dallarını, hatta makina sanayiini bile geliştirirmiş.

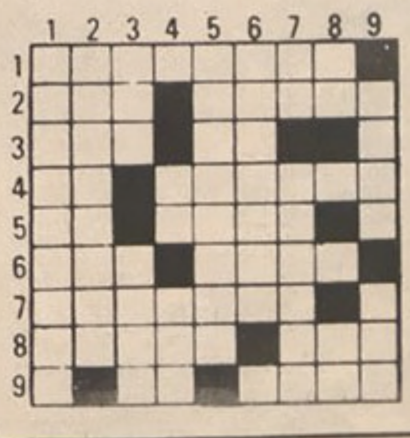
Örnek olarak gösterilen ülkeler ise dikkat çekici. Kore, Çin vb. Acaba Olcay hanım son zamanlarda pek fazla sözü edilen Güney Kore mucizesinden mi esinlendi? İşçilerin ücretlerine ilişkin önerilerinin ekonomik önlem paketiyle çakışmasına bakılırsa öyle olmuş. Bir de programı izlerken aklımıza, Türkiye Sınai Kalkınma Bankasının tekstil ihracatçılarına tanımayı kararlaştırdığı "tekstil ürünlerinde döviz kredisi" geldi. TRT bu işareti alır almaz üstüne düşen görevi en iyi şekilde yerine getirmek için cansiperane çalıştı.

Böyle programlarla ve yapımcılara kalırsa mendil, şal, aksesuar üretimi ve modanın iyi izlenmesi ile ihracatımız da artacak, ekonomik bunalım da sona eriverecek. Haber dairesine teşekkür ederiz, bizleri ülkenin durumuna üzülmekten kurtardığı ve bir türlü keşfedemediğimiz doğru(!) yolu gösterdiği için...

BULMACA

SOLDAN SAĞA:
1- Yönetim davalarına bakmak, hükümetçe hazırlanarak kendisine verilen yasa tasarıları ve ayrıcalık sözleşmeleri üzerine düşüncesini bildirmek gibi görevleri olan yüksek kurul.
2- Kraliçe - İşçi, rençber.
3- Kimi silahların içindeki çıkıntı - Su.
4- Yerli malımızın simgesi - Etki yapan her şey.
5- Tersi: İridyum cisminin simgesi - Örtmek için kullanılan şey.
6- İspanya'da boğa güreşlerinde söylenen bir söz - Sofraya çıkarılacak yemeklerin tümü.
7- Tek parça.
8- Yetişip dokunmak - Satranç oyununda yenilgi.
9- İlâve - Kâğıt üreten bir kuruluşumuzun kısa adı.

YUKARIDAN AŞAĞIYA:
1- Çok hızlı giden küçük savaş gemisi.
2- Bir yerin, bir şeyin yabancısı (çoğul).
3- Kesintilerden sonra kalan (miktar) - Toprağa yolunca tohum atma.
4- Tersi: Usanç, bezginlik anlatan bir ünlem - Sert, katı.
5- Kendisine gösterilen sevgi ve saygıdan ya da verilen değerden yüz bulup yersiz ve aşırı davranışlarda bulunmak.
6- Tarım işlerinde kullanılan motorlu bir araç.
7- Gümüş madeninin simgesi - Kuşların ve evcil kanatlıların uyumak için bir dala konup sinmesi.
8- Bir ünlem - Gözde beyaz leke.
9- Turpgillerden, yaprakları salata olarak yenen baharlı bir bitki - Baba.

DÜNKÜ BULMACANIN ÇÖZÜMÜ

SOLDAN SAĞA: 1- Enflasyon. 2- Kur - Lİ - Da. 3- Ot - YA - Tan. 4- Numara - Ke. 5- Okutman. 6- Ca - Ahu. 7- İklilk - Ah. 8- Azat - Ulu. 9- Frekans.

YUKARIDAN AŞAĞIYA: 1- Ekonomi. 2- Nutuk - Kar. 3- Fr - Mucize. 4- Yatalak. 5- Alarm - İta. 6- Sİ - AA. 7- Na - Us. 8- Odak - Hal. 9- Naneruhu.

Anayasamız ve sinema sansürü

Rekin TEKSOY

Her Türk vatandaşı "düşünce ve kanaatlarını söz, yazı, resim ile veya başka yollarla tek başına, veya toplu olarak açıklayabilir ve yayabilir." Ozan şiirini, romancı romanını, gazeteci yazısını kimseden izin almadan yayınlar, tiyatro yazarı oyununu sahneler. Hatta "TRT kurumuna ait TV filmleri" bile ön izin alınmadan yayınlanır.

Bu hak anayasanın 20. maddesinden kaynaklanır ve kesin bir haktır. Yadsınması, karşı çıkılması, sınırlanması, anayasayı saymamak anlamına gelir. Açıklanan düşünce ve kanaatların kurulu düzene karşı çıktıkları, yasalara karşı geldikleri iddia edilse bile, açıklanıp yayılmaları yasaklanamaz. Açıklanıp yayılan düşüncelerin yasalarla çeliştiği ileri sürülüyorsa, bunları açıklayıp yayanlar hakkında yargı organları kovuşturma yaparlar. Mahkemece cezaya çarptırılmadıkça sanığın suçsuzluğunun asıl olması gibi, bir yargı organınca hüküm giymemiş düşünce ve kanaatın da yasalarla çeliştiği öne sürülemez.

Anayasanın 20. maddesi "başka yollarla" deyimiyle, sinemasal anlatımı da kapsamı içine almış olmakla birlikte, Türkiye'de sinema yoluyla "düşünce ve kanaatların açıklanıp, yayılması" sansürün iznine bağlıdır. Bir senaryonun ya da filmin, sansür tüzüğünde öngörülen yasaklara karşı gelmediğine, "İçişleri Bakanlığı, Emniyet Genel Müdürlüğü, Genelkurmay Başkanlığı, Turizm ve Tanıtma Bakanlığı ve Kültür Bakanlığı" temsilcilerinden oluşan bir kurul karar verir. Mahkemelerin, yayın yoluyla işlenen suçlarda bilirkişi incelemesine başvurdukları, yani hukuk bilgisinin bile bir yayının içeriğinin yasalarla çelişip çelişmediğini saptamada yetersizliğinin kabul edildiği ülkemizde, bir sanat ürününü değerlendirme yetkisi verilen sansür kuruluna, ne denli kendisini aşan bir görev yüklendiği ortadadır. Sansür tüzüğünün öngördüğü yasaklar ise, istenmesi halinde her filmin yasaklanmasını sağlayacak kaypaklık ve esnekliktedir.

Devlet, eski alışkanlığını sürdürerek, sinemasal üretimin etkilerinden çekinmekte, sinemanın denetimini yargı organına bırakacak yerde, kendi elinde tutmayı, anayasanın 20. maddesine karşın yeğlemektedir. Başbakanın yıllarca önce "sansürü tahammül edilmez bir gerilik" olarak nitelendirmesine, Kültür Bakanının sansürü kaldırmaya söz vermesine karşın, oldum olası söylediği ile yaptığı birbirini tutmayan CHP iktidarı da, sansür tüzüğünün kaynaklandığı Polis Vazife ve Selahiyet Kanunun 6. maddesini yürürlükten kaldıracak yerde, tüzükte biçimsel değişiklikler yapmakla yetinmiştir.

Berlin Film Şenliği'nde başarı kazanan Düşman'ı da seyircilerimiz, bu anayasayla çelişen uygulama nedeniyle izleyemeyecekler. Sansür kurulu kararlarına karşı tabii ki Danıştay'a başvurma yolu açık. Ve Danıştay, onca işi arasında, sık sık, verdikleri kararları "iptal ederek" sansür kurulu üyelerine, değerlendirme yetilerinin yetersizliğini hatırlatıyor. Düşman için de kuşkusuz Danıştay'a başvurulacaktır. Peki Danıştay, sansürle savaşımın tek yasal yolu mu? Hayır. Denenebilecek ikinci bir olanak daha var. Bu da bir başka yazının konusu.

YÖNETMENLERİMİZLE SÖYLEŞİLER....

Hazırlayan: Cevdet UĞUR

Türkiye sineması, onurlu bir mücadele içerisinde. Ülkemizin her yanında yükselmekte olan sınıflar mücadelesi, bu alanda da gün geçtikçe belirginleşmekte, saflar her geçen gün biraz daha net bir biçimde ortaya çıkmakta. Sinemanın onurlu insanlarının giderek artan bir tempoyla ürettikleri filmler, egemenleri her an biraz daha fazla tedirgin ediyor. Sansür kurumu ise, her zamanki tekyanlılığıyla işliyor. İyiden, doğrudan, halktan yana tüm çalışmalar, nasiplerini alıyor bu mekanizmadan. En sıradan komedi filmleri bile makasın altından hayli kısalarak kurtulabiliyor. Yasaklamalar birbirini izlemekte...

Sinemanın başka sorunları da var.. Ham film örneğin. Kendi çıkarlarından başka şeylerin söylenmesinden hazetmeyen yöneticilerden bu sorunu çözmelerini beklemek de boşuna. Gazete kağıdı nasıl zam üstüne zam görüyor, karaborsası körükleniyorsa, ham film denen sinemanın bu en önemli girdisi de "karaborsa"nın emrine sunuluyor ısrarla.

Ve en önemlisi; halk üzerinde yoğunlaşan baskıların, halktan yana sanata da uzanıyor. Her nasılsa sansürden kurtulabilmiş, namuslu, insanlık onurundan ödün vermeyen yapıtlar faşistler tarafından zorla yasaklanmaya çalışılıyor.

Bundan böyle, yeni Türkiye sinemasının insanlarını getireceğiz sayfamıza. Bunu yaparken, olabildiğince güncel konulardan hareket etmeye çalışacağız. Bugünkü konuğumuz, gösterimi faşistler tarafından engellenen "YUSUF İLE KENAN"ın yönetmeni Ömer Kavur. Görüşlerini aynen aktarıyoruz...

Ömer Kavur: Sinema kitlelere ulaşmalıdır...

- "Sinema dalında kesin çözümler beklemek, geniş kapsamlı bir örgütlenme gerçekleştirilmeksizin, abestir. Sinema emekçilerinin sendikal örgütlenmesi, ancak onların kendi güvencelerini sağlayabilecektir..."
- "Sansür ve karaborsa, çeşitli biçimlerde aşılabilmektedir. Sinemanın önündeki birincil engel, filmlerin halka gösterilmesi aşamasındaki baskılardır. Bunun çözüm yolu da, farklı bir dağıtım ve gösterim biçimini gerçekleştirmekten geçmektedir..."

1) Kısaca yaşam öykünüz?
2) Bugüne kadar yaptığınız sinema çalışmaları?
3) Türkiye Sineması'nın başlangıçtan bugüne gelişimi ve geleceği konusunda düşünceleriniz?
4) Sansür ve karaborsanın sinema üzerindeki etkileri?
5) Türkiye Sinema Emekçilerinin örgütlenmeleri, sizce sinema sanatını nasıl etkileyecektir?
6) Star sistemi hakkında düşünceleriniz?
7) Ortakyapımlarla ilgili tavır ve düşünceleriniz?
8) İlerde yapmak istedikleriniz?
9) Eklemek istedikleriniz?

Ömer KAVUR... Fotoğraf: Süha Şerbetçioğlu

1) Kabataş Lisesi'ni bitirdikten sonra, yüksek öğrenimimi Paris'te yaptım. Sosyoloji, Gazetecilik ve Filmcilik okudum. 1971'de Türkiye'ye döndüm.

2) 1968'de "Chzillot'lu Deli Kadın" filminde stajyer asistan olarak çalıştım. Fransız televizyonunda müzikal programlarda asistanlık yaptım. Türkiye'de ikiyüzü aşkın reklam filmi, on kadar belgesel çektim. Bir süre bir dergide sinema eleştirileri yazdım. 1974'te, ilk konulu filmim olan "Yatık Emine"'yi, 1979' da ise "Yusuf ile Kenan"ı çektim.

3) Türkiye Sineması nın bugüne kadar olan gelişimi ticari amaçlar doğrultusunda olmuştur. Genellikle sinema bölgelerinin isteklerini yerine getirmeyi amaçlayan bir "uyutma" sinema türü gelişmiştir. Sanıyorum Yılmaz Güney'in "Umut" filmiyle birlikte bu ticari anlayışa karşı ilk çıkış yapılmıştır. Bu düşünce ve inanç giderek yayılmış ve bir takım arkadaşlar tüm ekonomik koşulların güçlüklerine karşın, baskı yasalarına karşı doğru buldukları bir sinemayı gerçekleştirmek için yılmadan savaşım vererek 1979-1980 yılında sinemada gerçek bir patlama yapmışlardır. Şu an bu arkadaşların gerçekleştirdikleri yapıtlar için en büyük engel, ne hammadde karaborsası ne de devletin baskı yasalarıdır. Çünkü bunlar, çeşitli biçimlerde aşılabilmektedir. En büyük engel, filmlerin kitlelere ulaşamamasıdır. Bu filmler, çeşitli nedenlerden, ticari ya da baskılardan ötürü sinemalarda gösterilememektedir. Sanıyorum bunun tek çözüm yolu ayrı bir dağıtım ve gösterim biçimini gerçekleştirmekle mümkün olur. Örneğin demokratik kitle örgütleri, kooperatifler, dernekler, belediyeler aracılığıyla bu mümkündür.

4) Her ilerici sanatçı ve hatta her sanatçı, sansürün tüm biçimlerine karşı olmalıdır. Sanatsal özgürlükleri kısıtlayan, Anayasamıza karşı olan bu anti-demokratik uygulama gerçek anlamda bir baskı yasasıdır. Etkilerinin olumsuzluğu üzerinde de burada tartışmayı gereksiz görüyorum.

Bu gün sinemamızla ilgili hammaddenin % 80'i yasadışı yollardan gelir ve yüksek fiyatlarla, faturasız olarak satılır. Bu durum film maliyetlerinin artmasına neden olur ancak ülkemizin genel ekonomik yapısından sinemamızı soyutlayamayacağımıza göre bu durumu doğal karşılamak gerekir.

5) Türkiye'de çok geniş kapsamlı bir örgütlenmeye gidilmezse, sinema dalında kesin çözümler beklemek abes olur. Salt sinema emekçilerinin örgütlenmesi, ancak kendi güvenceleri ve hakları doğrultusunda bir garantiyi oluşturur. Bu zaten Sine-Sen tarafından yapılmaktadır. Ancak, tüm emekçileri, oyuncuları, teknisyenleri, yönetmenleri ve hatta ilerici yapımcıları kapsayacak bir örgütlenme sağlanırsa bu, sinemamıza yeni bir yön verebilir. Bunun yapısı da, kooperatiftir.

6) Star sistemi, sinema bölgelerinden belirli güvenceler sağlayan oyuncular üzerine bina edilmiş bir sistemdir. Dünyanın her ülkesinde farklı biçimlerde de olsa bu sistem vardır. Bu sistem amacımızı gerçekleştirmek için olumlu bir öge ise karşı olmamak gerekir.

7) Sinemamızın bugünkü koşulları sanıyorum ortak yapımları gerektirmektedir. Türkiye Sinemasının en büyük sıkıntısı sermayedir. Çünkü sinemamızın gerçek anlamda bir sermayesi yoktur. Filmlerimiz, bölgelerden alınan avanslarla gerçekleştirilir. Oysa dışardan sağlanacak bir finansman, hem filmin yapımının daha rahat ve ödünsüz biçimde gerçekleştirilmesine yol açar, hem de dışarda bir pazar güvencesi oluşturur. Şunu hemen belirtmeliyim ki, ortak yapımlar konusundaki yaklaşımım nitelikli projeler için sözkonusudur.

8) Şu an ileriye dönük somut bir sinema projem yok. "Yusuf ile Kenan"ın gösterim koşullarını sağlamaya çalışıyorum. Sanıyorum ondan sonra düşünme ve karar verme fırsatı bulabileceğim.

GÜNER SARIOĞLU'NUN "BERİTAN" ADLI 16 mm'LİK YAPITI, TAMPERE KISA METRAJLI FİLM YARIŞMASINDA ÖDÜL ALDI

Finlandiya'nın Tampere kentinde 27 ülkeden 191 filmin katılımıyla gerçekleşen kısa metrajlı film yarışmasında 7 dalda verilen ödüllerden birini Güner Sarıoğlu'nun yönettiği "Beritan" adlı yapıt kazandı.

SBF Basın Yayın Yüksek Okulu'nda öğretim görevlisi olan Güner Sarıoğlu, Beritan'lıların yaşam biçimindeki farklılığı belgelemeyi amaçladıklarını ancak hiç bir yoruma girmediklerini açıkladı. Dokuz aylık süre içinde gerçekleştirilen 16 milimetrelik, 30 dakikalık belgesel yapıtta Beritan Aşireti'nin göçler ve konaklamalar çevresinde dönen toplumsal yaşamı sergilenmektedir. Diğer taraftan çeşitli değişen koşullar Beritan aşiretinin geleneksel yapısını zorlamaktadır. Konaklama yeri için yapılan başvuruların geri çevrilmesi, kanunsuz ödeme talepleri, karayollarının yoğun trafiği Beritan Aşireti'nin başta gelen sorunlarını oluşturmaktadır.

Yönetmen, "yapıtın orijinal özelliklerinin korunması için filmin asıl müziğinin yanı sıra Beritanlı'ların -ıslık ve mırıltılardan oluşan- geleneksel müziğine de yer verdik" dedi.

Ferhat ile Şirin

Senaryo - Rejî: Ajdar İbrahimov
Müzik: Arif Melikov
Renkli Sinemaskop
Yapımcı: Yılmaz Duru - Sabah Duru
Oyuncular: Türkan Şoray, Yılmaz Duru, Faruk Peker, Alla Sigalova
Mos Film — Tuğrul Film ortak yapımı

Bülent ŞERBETÇİOĞLU

Filmin konusu klasikleşmiş bir aşk masalından alınıyor. Filmde Nazım Hikmet'in biçimlendirdiği masal kullanıldığı halde onun isminden bahsedilmemesini anlamak mümkün değil. (Nazım Hikmet'in Ferhat ile Şirin'i kitap halinde ilkin De Yayınevi tarafından 1965 yılında basılmıştı.)

Çağdaş bir yorum getirmeyen film, gazetelerde 100 milyon liraya malolduğu ilan edilerek tanıtıldı. Nazım Hikmet'in masalına bağlı kalınarak hazırlanan senaryo yine masal anlatımıyla filme aktarılmış: Olağanüstü olaylar ve kişiler, etkileyici sahneler, düşler içinde bir mekan...

Nazım Hikmet'in Ferhat ile Şirin'e en önemli katkısı, Ferhat'ın sevgisinin bireysellikten toplumsallığa dönüşmesiydi. Bunun işlenme biçimi önemli.

Mehmene Banu, Şirin ile birleştirmek istemediğinden Ferhat'a imkansız bir şart koşar: "Demirdağı delebilir, suyunu şehre akıtabilir misin?"

Ferhat'ın on yıllık bitmez tükenmez gayreti zamanla birhalk kahramanının tavrına dönüşür. Birleşmelerindeki engel kalksa da halkı suya kavuşturmasının gerektirdiğine inanmaktadır Ferhat.

Üzerine basa basa vurgulanması gereken Ferhat'ın kişiliğindeki değişmenin, sıradan ve yüzeysel bir biçimde sahnelenmesi, filmin niteliğine ait bir ip ucunu içermekte. (Konuya yabancı bir seyircininbunu kavramak bir yana bu kişilik değişmesine şaşması işten bile değil)

Düşsel ve mistik bir atmosfer içinde, görkemli mekanda (Topkapı Sarayı, Ayasofya gibi) "güzeller güzeli" Türkan Şoray... Etkileyici olmanın dışında bir işlevi olmayan bu sahneler, toplumsal niteliğini kaybetmek pahasına dış pazara uygun ticari film yapma kaygısının ürünleri olsa gerek.

Sinemasal bütünlükten yoksun bir üslup ve geri plana itilen bir özle Ferhat ile Şirin, kurgu ve renk zenginliğiyle ileri bir sinema tekniğinin çarpıcılığından yararlansa da iyi bir yorum değil

Yemek ve ideoloji

Murat BELGE

İdeoloji, insan hayatında her şeyin içine karışıyor. Böyle olunca, bir ulusun yediği yemeklerin ve yemek yeme üslubunun, hem ideolojisinden etkilenmemesi, hem de ideolojisini etkilememesi imkânsız. Bir ulusal mutfak, sadece ulusal ekonominin ürünü değil, bir dünya görüşünün ürünü aynı zamanda.

Aradaki bu bağlantıyı çok mekanikleştirmemeli şüphesiz. Hele, "feodal yemek/emekçi yemek" gibi ayrımlara girmek de hiç o kadar ilginç değil. Yemek yeme üslubunun en geniş anlamda bir dünya görüşünü nasıl yansıttığı üstünde durmak istiyorum.

Çin mutfağı birçok bakımdan ilginç bir örnek. Bilirsiniz, Çinliler çatal bıçak kullanmaz, tahta veya başka maddeden çubuklarla yemek yerler. Bu bize çok zor görünen yöntem Çinlilerin yemek olayına bakışı tarafından belirlenir. Bir Çinli yediği yemeği bıçak filan gibi kesici âletlerle mıncıklamayı, yemeğe karşı bir saygısızlık, bir günah sayar. Bu nedenle, yenecek şeyler önceden kesilip hazırlanır (yani bu zorunlu "barbarlık" sofra öncesine alınmış olur), sofraya her şey bir lokmada yenecek boyda gelir. yemeğe bu saygının yanında, Çinli, nesnelerin özüne saygı duyan, bu özü bozmamaya çalışan bir kişidir. Bu yüzden yemeklerin büyük bir kısmı birkaç dakikada pişer; et ve tavuk yemekleri bile. Etler incecik dilimler halinde kesilir, sebzeler doğranır, çeşitli soslar, içkiler ve baharlarla birlikte tavada iki üç dakika kızartılıp çıkarılır. Çinlilerin nesnelerin özüne duyduğu bu saygının, damak açısından büyük yararları olmuştur. Bizde bir prasa yemeğinin ne kadar uzun zaman piştiğini düşünün; sonuç da doğrusu pek ahım şahım bir şey değildir. Oysa en fazla üç dakikada pişmiş bir prasada, alışık olmayanın prasa diye tanıyamayacağı bir tazelik, dirilik ve lezzet çıkar karşınıza. Bir tavuk haşlama için bile geçerlidir aynı şey. Bizde tavuk saatlara yakın haşlandığı için özsuları gider, geriye tatsız bir şey kalır. Çinli ise tavuğu tencereye koyup suyu ısıtır, su kaynadıktan bir dakika sonra da ateşi söndürür. Kapağını sıkıca kapayıp sıcak suda yirmi dakika bekletir. Bu süre bir pilici pişirmeye yeter ve böyle pişmiş bir pilicin özü, Çinli'nin duyduğu saygıyı hiç yalanlamaz. Çok yerde kullanılan tavuk suyu ise, tavuğun kemiklerinin haşlanmasıyla elde edilir.

Hintli'ler olsun, Çinliler veya başka Uzakdoğulular olsun, yemeğin masaya gelişini, ukalaca bir deyim kullanmak gerekirse, senkronik bir biçimde düzenler. Yani, hemen hemen bütün yemekler aynı anda gelir sofraya. Batılı yemek ise, belki Batılı'nın görece dinamik tarih kavramına uygun olarak, diyakroniktir. Önce çorba gelir, sonra asıl yemek, sonra sebze, sonra tatlı. Çinliler ise çorbayı dahi öteki yemeklerle birlikte içerler. Önemli olan, çeşitli yemeklerin değişik lezzetlerinin eşanlı karışımıdır. Böylece, et, tavuk, su ürünü, birkaç değişik sebze, hepsi bir arada yenir. Hepsi aynı tabak içinde karıştırılır. Çin yemeklerinin çok belirgin lezzetleri olduğu için, pilavları bir kontrast oluşturacak şekilde yavandır. Hintliler ise, her şey gibi pilavı da türlü baharatla donatırlar. Ama her iki yemekte de, pilav, değişik lezzetlerin birleştiği ortak zemindir.

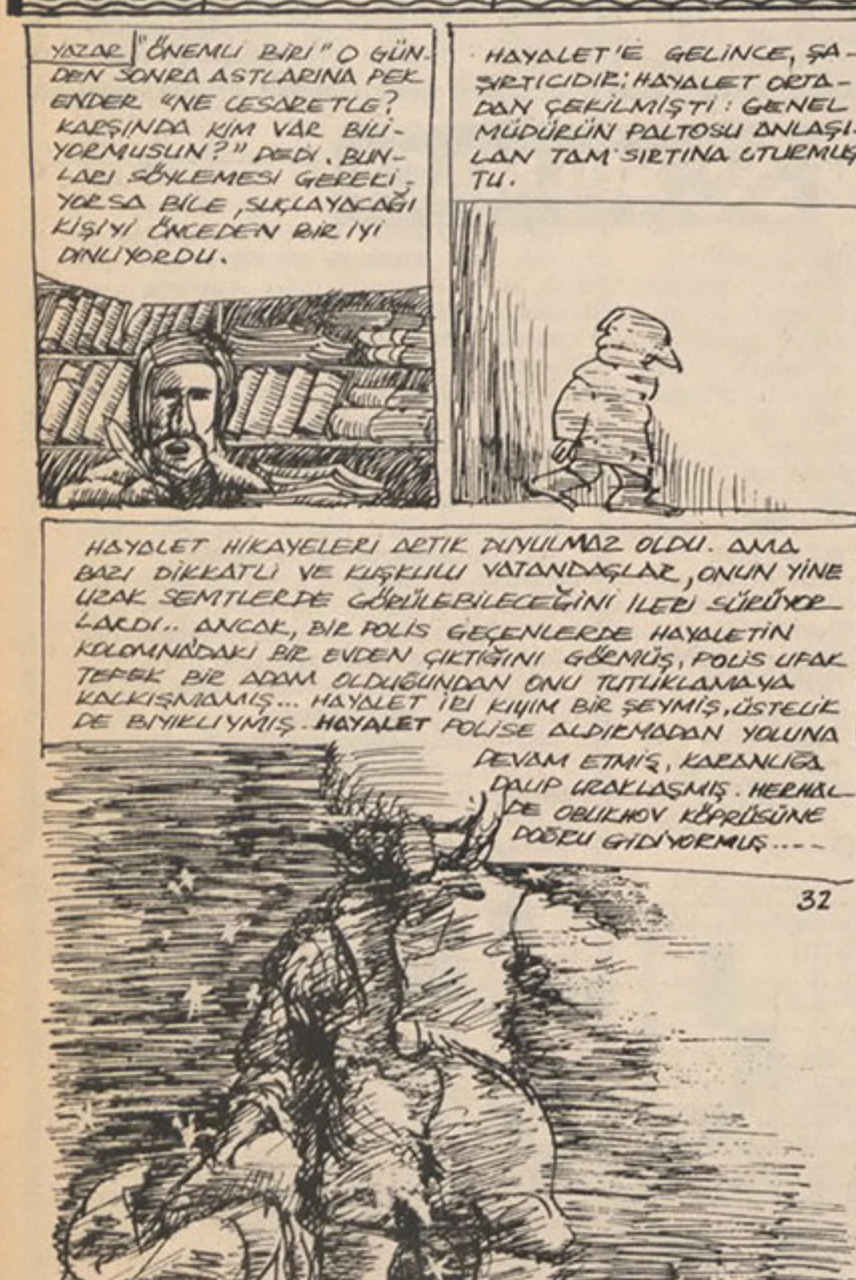
Lezzete büyük önem veren Çinli ve Hintlilerin tersine, Japon yemeğinde görünüş lezzetten önce gelir. Japon sofrası da senkroniktir, ama düzenlemesi yemekte normal olarak bekleneceği gibi lezzetlerin örgüsüne göre değil, renk ve biçim kombinezonlarına göre yapılır. Kırmızı bir turp bir lezzet olarak değil, resimdeki bir leke olarak önemlidir Japon sofrasında. Onun için Çinliler haklı olarak "Japon yemeklerine bakmalı, Batı yemeklerini koklamalı, Çin yemeklerini de yemeli" derler. Japon uygarlığının biçime ve yüzeye önem verme eğilimi, bu adalardaki yiyecek maddesi çeşitsizliği ile birleşince, yemeği de bahçecilik veya çiçek yerleştirme gibi sanatlar arasına sokmuştur.

Çinliler'de derin bir felsefe, yemek sanatına da nüfuz eder. Ama ekonominin de sonucun oluşmasında payı vardır. Her şeyi ayırma, küçük parçalara bölme, daha tutumlu bir kullanım getirir. Örneğin, tavuğun bir gün ciğerinden, bir gün budundan, bir gün göğsünden yararlanılır, deriden ve kemiklerden çıkan su her gün kullanılır. Yoksul bir malzemeyle zengin yemekler yapılır böylece. Yoksul Çin evlerinde de aşağı yukarı aynı şeyler pişer ve bu zenginlik, bugünün Çin'inde de değişmemiştir.

Nesnelerin özüne güvenen Çinli, lezzet verici salça, baharat türünden az şey kullanır ve bunlar hemen hemen bütün yemeklerde aynıdır: soya sosu, saki rakısı, zencefil, sarmısak, şeker v.b. Hint yemeğinde ise bir mihrace şatafatı (aynı zamanda da görgüsüzlüğü ve imgelemsel sınırlılığı) sezilebilir. Bu mutfakta kullanılan bin kadar çeşit baharat, mihracenin, yemek diyarını fethetmek için emrine aldığı paralı askerler gibidir. Çok az lezzet vericiyle çok farklı lezzetler elde eden Çinlilere karşılık, bu

(Devamı 7. Sayfada)

GOGOL — PALTO — CEMAL KARABAŞ

Hollywood'u tanımak gerek

—Nejat ULUSAY—

Taxi Driver/Taksi Şoförü
Yönetmen; Martin SCORSESE
Oyuncular; Robert de NIRO, Cybill SHEPERD, Judith FOSTER
Senaryo; Paul SCHRADER
Müzik; Bernard NERRMAN
Kurgu; Tom ROLD, Melvin SHAPIRO
Renkli, Columbia Pictures (amerikan) yapımı

Amerikan sineması dünyanın en gelişmiş sinema endüstrilerinden birini temsil etmektedir. Yıllardır, salt sinema perdelerine değil, televizyon ekranlarına da görüntüsünü kazımıştır sanki... Amerikan sineması bir burjuva sinemasıdır (yani burjuva ideolojisinin bir ürünüdür), ama geniş yığınlarla kurduğu sağlam ilişki birbaşka gerçeği yansıtmakta ve bu sinemaya önemle eğilmemizi gerekli kılmaktadır. Genellikle "Hollywood" adıyla tanıdığımız Amerikan sineması, bu sanatın ortaya çıktığı günden beri dünya halklarını adeta bir film bombardımanına tutmaktadır. Bu sinemayı sevebiliriz ya da karşı olabiliriz, ama pek çok saygıdeğer sanatçının ve belki bir okadar önemli yapıtın da bu sinemanın birer ürünü olduklarını kabul etmek durumundayız. Elbette Amerika'daki Hollywood yapım ve dağıtım zincirinin ötesinde, çeşitli adlarla anılan (amatör sinema, deneysel sinema, underground sinema gibi) akımlar bulunmaktadır. Bunlar bizlere ulaşmadığı için sözedemiyoruz. Sözümüz aslanlı, dağlı, özgürlük heykelli, dünyalı markalarıyla tanıdığımız ve bu sinemayı temsil edici nitelikte bulduğumuz yapıtlar içindir. Gerek sinemalarda gerekse televizyonda izlediğimiz bütün bu yapıtlar, sistemin devamına olan katkılarıyla işlevlerini yerine getirmiş sayılmaktadırlar. Ama bu yapıtların sanatçıları arasında sözü sistemden yana olanların çoğunlukta bulunduklarını görsek bile sisteme tutarlı eleştiriler yöneltebilenlerine de rastlıyoruz.

Amerikan sinemacılarının çoğu, nasıl anlattıklarına epeyce egemen olmakla birlikte ne anlattıklarını pek önemsemiyorlar... Olguları gerçek, insanları yaşayan —(filmlerinin kuruluşları sağlam)—, ama nedense bütün bunlar belirsizleştirilmiş, mistifiye edilmiş. Bu sinemanın büyük bir kusuru var: iktisadi/kültürel düzenlemeleri gözardı etmek... Böyle insanları ve olguları düzenlemelerden soyutlayınca, Amerikan sineması rahatlıkla kafamızı bulandırabiliyor. Örneğin "Avcı"nın ne yönetmeni Michael Cimino, ne de filmin de sahip çıktığı Amerikalı insanlar "Vietnam Savaşı" konusunda aydınlanmamışlar. Ancak sistemin egemen güçleri "Avcı"yı ödüllendirmekle dahi akıllıca davranıyorlar.

Ne ki, bu çizginin ötesinde değerlendirebileceğimiz filmler de yapılıyor Amerikan sinemasında. Bunlardan biri, geçenlerde izlediğimiz 1976 Cannes Film Şenliği'nde Altın Palmiye (en iyi filme verilmektedir) ödülünü kazanan "Taksi Şoförü"... Filmin yönetmeni Martin Scorsese genç bir sinemacı; sanatçı duyarlılığıyla olsun, sözüyle (mesajı) olsun ileri düzeyde bir yönetmen. Baştan belirtmek isterim, "Taksi Şoförü", özellikle ilk yarısındaki anlatımı ve anlattıkları nedeniyle önemli bir film...

"Taksi Şoförü"nün teması 'yabancılaşma' üzerine kurulu.

Yabancılaşmayı toplumsal bir temele oturtup, toplumsal nedenlere dayandıran düşünürler ise Marks ve Engels. Genel birtanım olarak yabancılaşma, insanın kendi emeği olarak ortaya çıkan ürünün, özel mülkiyet ve bedensel emek-zihinsel emek ayrımlaşmasının yolaçtığı tüm bir toplumsal ilişki ve kurumlar aracılığı ile, ondan (insandan) bağımsız ve ona karşı, onun üstünde güçlere dönüşmesi... Yabancılaşma tarihsel bir olgu. Ancak, yabancılaşma en yoğun biçimde kapitalist üretim ilişkilerinin egemen olduğu toplumsal örgütleniş biçimlerinde yaşanıyor. Meta üretimine ve işbölümüne dayalı bu toplumda, "Taksi Şoförü"nde de görüldüğü gibi büyük bir yalnızlık duygusu içinde yaşıyor insanlar. İşte film, bu duyguyu çıkış noktası alarak yabancılaşma ve sonrasına değiniyor.

Filmin başkişisi, bunalımlar içerisindeki Travers'in gelişimi, insanların "soğuk ve mesafeli" olduğundan yakınmaktan, "yaşantım bir noktada toplanmış; geleceğim yok" değerlendirmesine ve oradan "hepimiz aldatılmışız" küçük isyanına uzanıyor. Adayın bürosunda çalışan sevdiği kızın "yürüyen bir çelişki" olarak nitelediği Travers işte bu noktada can almaya başlıyor. Yabancılaşmanın sonu? İntihar ya da faşizm... Travers'in yaptığı, "kişisel örgütlenmedir". —(saldıran topluma karşı içgüdüsel örgütlenme)—. Gerçekten de, sağlıksız olanı değiştirmek yolunda kurumsal bir örgütlenmenin sözkonusu olmadığı birtoplumda, bilinç de her geçen gün biraz daha yokediliyorsa Travers'in konumundaki bir insan için 'faşizm'e yönelmek çıkar yol görünebilir.

Martin Scorsese'nin, Travers'in —(bireysel planda)— faşizme yönelen gelişimini çizerken, bu 'yabancılaşma'yı toplumsal bir temele yerleştirdiğini söyleyebiliriz. Çünkü, filmdeki öteki olgular bir yana, Travers'in öldürmeyi düşündüğü başkan adayı Palantini'yi düzenin bir simgesi olarak kullanmış. Palantini, konuşmalarındaki radikal sözlere karşın inandırıcı olmaktan uzak, sıradan bir siyasacı izlenimi uyandırıyor.

Travers'in filmin sonlarında hedef olarak bu başkan adayına yönelmesi inançsızlığının bir sonucu olarak alınabilir. Palantini bir akşam Travers'in arabasına bindiğinde, başkan olunca kendisinden ne beklediğini sorar. Travers, "basit biriyim; politikayla ilgilenmem, ama lâğım sorununu çözümleyin" diye yanıtlar. Buradaki lâğım, çevresindeki yozlaşmış toplumsal ilişkiler bütünüdür. Palantini televizyonda konuşurkan Travers yeni bir cinayete hazırlanmaktadır..

"Taksi Şoförü", değişik finaliyle, başından beri yükselen grafiğini düşürüyor. Randevuevindeki kanlı son üzerinde yükselen görüntüyle filmin sona erdiğini sanıyorsunuz. Ardından izlediğimiz sahnede çelişkilerden arınmış, önceleri sevdiği kıza yüz vermeyen, oldukça sakin görünümlü bir Travers çıkıyor karşımıza. Gazeteler ondan sözetmiş, saygı görmüş ve —(zaten dışına çıkmadığı) 'yabancılaşma' çemberine dönmüştür. Gerçekçilik mi? Hiciv mi? Tartışmalı bir son...

Martin Scorsese'nin geleneksel Amerikan sinemasının dışına taşan bir anlatımı var. Simgeler, koşut kurgu, oyuncu yönetimi, renk değişimi... Bütün bunlardan inceliklerle örülmüş bir sinema ortaya çıkıyor. Travers'in işiyle (arabasıyla) olan özdeşliğini taksiden aldığı değişik planlarla vurguluyor. Son kanlı sahnede görüntüyü sarıya tonluyor Scorsese.. "Avcı"dan tanıdığımız Robert de Niro'nun —sinirlerimizi de bozan— çok başarılı oyunu da alıp götürüyor filmi. Scorsese'nin oyuncu yönetimine dayandığına inandığım, filmdeki insanların 'kimsesizliği' de işin bir başka zevkli yanı. Travers'in soyguncu zenciyi öldürmesi ve bir sonraki görüntüde televizyonda genç bir zenci çiftin dansetmesi ilginç çağrışımlar uyandırıyor. Bir noktayı daha ekleyelim: bütün bunlar bazen buruk, bazen saldırgan ezgileriyle nefis bir caz müziğinin eşliğinde görüntülenmiş.

"Taksi Şoförü", bu mevsimin en iyi yabancı filmlerinden biri idi...

TÜRKİYE YAZARLAR SENDİKASI
AÇIK OTURUM

Konu: İşçi Sınıfı - Edebiyat ilişkileri
Yer: Harbiye Muhsin Ertuğrul Tiyatrosu
Tarih: 27 Mart 1980 Perşembe
Saat: 17.00
Yöneten: Cengiz Gündoğdu
Konuşmacılar:
Türkiye Yazarlar Sendikası'ndan: Asım Bezirci, Demirtaş Ceyhun, S. Günay Akarsu
Oleyis Sendikası'ndan: Kemal Akar
Tekstil Sendikası'ndan: Selahattin Uyar
Giriş: 20 TL'dir.

"Temel hak ve özgürlükler yasa dışı gösterilmeye çalışıldı"

KERİM DOĞRU

"Terör Ne İstiyor" programı bilim adamları ve sendikal çevrelerce de tepkiyle karşılandı. İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi öğretim görevlilerinden Prof. Aydın Aybay ile Doç. Dr. Murat Sarıca, programda birçok temel hak ve özgürlüklerin yasadışı gösterilmeye çalışıldığını belirttiler. İstanbul Üniversitesi İktisat Fakültesi Gazetecilik ve Halkla İlişkiler Enstitüsü TV programcılığı okutmanı ise, "Terör Ne İstiyor" programı ile Anayasa ve TRT'nin tarafsızlık ilkesinin çiğnendiğini söyledi. Öte yandan DİSK'e bağlı Basın-İş Sendikasının Genel Başkanı Burhan Şahin'de programı eleştirerek, "Program tamamen devlet terörünün kılıflandırılması için gerçekleştirilmiştir" dedi.

PROF. AYDIN AYBAY (İ.Ü. HUKUK FAK.)

Programın öldürülen bilim adamlarının kimler tarafından katledildiklerine değinmemesini dikkat çekici bulan Prof. Aydın Aybay, programın yanlı bir anlayışla hazırlandığını belirtikten sonra şunları söyledi:

"Buna benzer bir program 1971'de de yapılmıştı. O zamanlar programı Metin Toker sunmuştu. Bu kez ise aktörü eksikti.

Program, Anayasa'nın tanıdığı ve güvence altına aldığı dernek kurma, sendika kurma, toplantı ve gösteri yürüyüşü yapma gibi temel hak ve özgürlükleri sanki yasa dışı davranışlarmış gibi sunma çabası içindeydi. Ve bu çabayı görüntüleriyle kamuoyuna yansıtmış olmaları önemli bir yanlıştı.

Şunu belirtmekte yarar var ki, bu çeşit programların hazırlanmasında sosyoloji, kriminoloji ve genel olarak siyaset bilimi alanlarında uzmanlaşmış kişilerle işbirliği içinde olunmalıdır. Böyle yapılmadığı takdirde, kimliği ve uzmanlığı belirlenemeyen kişilerin yan tutan görüşlerinin programa yansıması ve sonuçta da yanlış propagandaya dönük yanıltıcı ve Anayasal hakların kullanılmasının yasa dışı davranış diye takdimine kadar varan vahim hataların işlenmesi kaçınılmaz olur."

DOÇ. DR. MURAT SARICA (İ.Ü. HUKUK FAK.)

Televizyon gibi kitle iletişim araçlarının otoriter rejimlere geçişte araç olarak kullanıldığını belirten Doç. Dr. Murat Sarıca, "Sözkonusu program da bunun örneğidir" dedi

Sarıca daha sonra şunları söyledi:

"Programda gerçekler saptırılmıştır. 1968'lerde sol, öğrenciler arasında bir potansiyel olarak ortaya çıkmıştır. Ancak öldürme olayları sağdan başlamıştır. Bunu kanıtlamak mümkündür. Daha sonra da bu, sağ iktidarlarca beslenmiştir. Oysa programda bunun tam tersi aktarılmaya çalışıldı. Birçok temel hak ve özgürlükler yasadışı gösterilmeye çalışıldı. Programda esas olarak gerçekler çarpıtılmıştır. Örneğin; toplantı ve gösteri yürüyüşlerinin Anayasa'ya aykırı olduğu şeklinde verilmesi. Oysa asıl Anayasa'ya aykırı olan TRT kurumunun tek yanlı ve gerçekleri çarpıtan bir program yayınlamasıdır.

Şimdiye dek bu ölçüde taraf tutan program görülmemişti. Aslında TRT'nin özerkliği zaten sözkonusu değildir. Anayasa'da 1971 yılında 1. tadilleriyle TRT'nin özerkliği kaldırılmış durumdadır. Tarafsızlığı sağlayacak mekanizmalar yoktur. Bunlar olmadığı için de iktidarların borazanı olmaya mahkumdur."

EMEL CEYLAN TAMER (İ.Ü. İkt. Fak. Gaz. ve Hlk. İlişkiler Enst. Radyo TV Programcılığı Okutmanı

TV'deki "Terör Ne İstiyor" programını taraflı bir program olarak niteleyen Emel Ceylan Tamer şunları söyledi:

"Gerek yazılı basının gerekse sözlü basının kamuoyu oluşturmak işlevi vardır. Bu görevi yerine getirirken, bir kamuoyu oluştururken olaylar zincirinin yalnız bir kısmını üstelik elinde yeterli kanıt olmadan yalnız yoruma dayanacak şekilde program oluşturmak yayımcılık ve gazetecilik mesleğine, dürüstlüğe yakışmayan bir tavırdır.

Ayrıca bu tavrın Anayasa ve TRT'nin tarafsızlık ilkesine aykırı olduğunu düşünüyorum. Tarafsızlık ilkesinin siyasi partiler arasında bir denge oluşturmak için değil, toplumdaki değişik görüşleri bir denge içinde yansıtmak için kullanılması ve yansıtması gereklidir. Bugün bu yapılmadığından Anayasamız ve TRT yasaları açısından tarafsızlık açısından bir çelişki olmaktadır.

İnsanların değişik düşüncelerini verirken birbirleriyle düşünce alışverişini yaratmalıdır. Bu da ülkede tartışma ortamını beraberinde getirir. Ne var ki ülkemizde böyle bir ortamı görememekteyiz."

BURHAN ŞAHİN (BASIN İŞ GENEL BAŞKANI)

"Terör Ne İstiyor" programının, devlet terörünün kılıflandırılması için gerçekleştirildiğini belirten Burhan Şahin şunları söyledi:

"Kahramanmaraş olayları ve buna benzer kanlı katliamları, ilerici, devrimci, yurtsever gençliğin üzerine yıkmak isteyen sermayenin, tekellerin TV'si bu şekilde yansıtmak istemektedir. Bu da televizyonun tekelci sermayenin elinde olduğunun bir kanıtıdır. Batı da klasik anlamda burjuvazinin devleti ele geçirmesi feodaliteyi tasfiye ile olmuştur. Burada da bir yandan feodal ilişkiler diğer yandan olduğundan farklı gösterilen olaylar devlet terörünü gizlemek için bir kılıftır.. 12 Mart olayı budur. 1. 2. MC döneminde ekonomik anlamda soygun, tüm bunlar politik iktidarı ele geçirme, devleti ele geçirme eğilimleridir. Bunun hırçınlığının ekonomik politikanın eylemine yansımasıdır. Televizyonun tekelin elinde olmasının belirginliği ve bundan kaynaklanan kılıflanmanın açık bir örneğidir.

YARIN: TARİŞ İŞÇİLERİ KONUŞUYOR

Çukobirlik'ten toplu işçi çıkarılmasına ilişkin genelge ilgili ünitelere gönderildi

ADANA (THA)

Kısa adı Çukobirlik olan Çukurova Pamuk Tarım Satış Kooperatifleri Birlikleri Merkez Entegre Tesislerinden ve Genel Müdürlük bünyesinden kesinlikle hiç bir personelin çıkarılmayacağını ve bu konuda Ticaret Bakanı ile görüş birliği içinde olduklarını daha önce açıklayan Genel Müdür Cemal Mumcu, Birlik Yönetim Kurulu Başkanı Hikmet Savaklı ile birlikte istihdam fazlası gerekçe gösterilerek işçi çıkarılmasına ilişkin genelgeyi imzaladı. Söz konusu 13 Mart 1980 tarihli genelge de Çukobirlik Yönetim Kurulu Başkanı Hikmet Savatlı, As Başkan Hacı Düze üye Ali Akgöl, üye Ali Gürbüz ve Genel Müdür Cemal Mumcu'nun imzaları bulunmakta olup personel çıkarılmasına gerekçe olarak "istihdam fazlası ve maaşları ödeyememe durumu ile karşı karşıya bulundukları" gösterilmektedir.

Çukobirlik Merkez Entegre Tesislerinde yetkili olan DİSK'e bağlı Teksil Sendikası Başkanı burada istihdam fazlası işçi olmadığını ve eksik personel bulunduğunun uzmanlarca saptandığını açıkladı. Bu arada Çukosen (Çukobirlik Çalışanları Sendikası) Başkanı Metin Şahin de çok sayıda üyelerinin işlerine son verildiğini yerlerine yenilerinin alındığını bildirdi. Öte yandan Yönetim Kurulu Başkanı Hikmet Savatlı ile Birlik Genel Müdürü Cemal Mumcu birbirleri ile çelişen açıklamalar yaptılar. Savatlı "Hiç bir şekilde işten çıkarılan personelin yerine yenilerinin alınmayacağını" ısrarla söylerken Genel Müdür Mumcu'da düzenlediği basın toplantısında "kesinlikle Merkez Entegre Tesislerinden ve Genel Müdürlükten hiç kimse çıkarılmayacak, bu konuda bakan ile görüş tüm, kendisi ile görüş birliği içindeyim" dedi.

Genel Müdür Mumcu, işçi çıkarılıp çıkarılmayacağı konusunda sıkıyönetim komutanı orgeneral Nevzat Bolugiray ile de görüştüklerini bir soru üzerine bildirdi. Tüm bunlara karşın sayıları 2 bin 500-3 bini bulacağı sanılan ve işe giriş tarihi gözetmeksizin tüm ünitelerden personel çıkarılacağına ilişkin genelge birliğe bağlı ilgili ünite müdürlüklerine gönderildi.

Aybastı'da gözaltına alınan genç karakolda işkence gördü

ORDU AYBASTI (DEMOKRAT)

Ordu'nun Aybastı ilçesinde, "Zamları, kıyımları ve faşist baskıları protesto" mitinginden önce gözaltına alınan Fikret Şensoy adlı devrimci gence karakolda işkence yapıldığı Merkez Sağlık Ocağı raporuyla belirlendi.

Aybastı'da düzenlenen "Zamları, kıyımları ve faşist baskıları protesto mitingi"nden önce polis ilçede geniş çaplı bir operasyon yaptı ve çok sayıda devrimci ve ilericinin evleri arandı, bazı kişiler gözaltına alındı.

Operasyon sırasında gözaltına alınan Fikret Şensoy'un karakolda tutulması üzerine babası Tahsin Şensoy Cumhuriyet Savcılığına başvurarak oğlunun dövüldüğü yolunda haberler aldığını bildirdi ve sorumlular hakkında kovuşturma açılması talebinde bulundu.

Yapılan başvuru üzerine Fikret Şensoy'u Aybastı Sağlık Ocağı'na gönderen Cumhuriyet Savcılığı, gerekli muayenenin yapılarak raporun gönderilmesini istedi.

Aybastı Sağlık Ocağı tarafından Fikret Şensoy'a verilen raporda şöyle denildi:

"Yunus Fikret Şensoy'un yapılan muayenesinde, sağ ayakta küçük parmak yan tarafında hafif kızarıklık, kaval kemiğinde ön ve alt kısmında deriye ait hafif sıyrıklar sol ayakta bilek kısmında ve üst kısımlarında deriye ait hafif sıyrıklar ve her iki ayak altı dokunulduğunda ağrı, sol el iç kısmında baş parmak hizasında ve sağ elde elayasını ve baş parmak hizasında şişlik, sırtta bir cm. eninde üç cm. uzunluğunda noktavari, bel bölgesinde vertebra üzerinde sıyrık ve ekimozlar, sağ kalçada birbuçuk cm. eninde üç cm. uzunluğunda deriye ait sıyrık tesbit edildi. Adı geçen lezyonlar sert ve künt cisim ile husule gelmiş olup şahsın üç gün iş ve gücüne mani teşkil olup bir haftada tıbbi şifa bulacağını bildirir müşahadenamedir."

NE ALIRSAN 12.5

Demokrat

Çatalçeşme Sok. No: 50 Cağaloğlu—İSTANBUL Telefon: 28 68 03
Yıl: 11 Sayı: 3334/111

Demokrat Ofset tesislerinde hazırlanmış, Hürriyet Ofset tesislerinde basılmıştır.

BAS-SAN Basın Yayın Sanayi ve Ticaret A.Ş. adına imtiyaz sahibi Dursun AKÇAM

Genel Koordinatör Aslan B. KAFAOĞLU

Yazışleri Müdürü Işık YURTÇU

Sorumlu Müdür H.Basri ÇIPLAK

Ankara Temsilcisi Dr. Ergin ATASU

ABONE BEDELLERİ
YURT İÇİ
3 aylık 900.— 6 aylık 1800.—
1 yıllık 3600.- TL.
YURT DIŞI
Normal 3 aylık 2250.— 55 DM. 6 aylık 4500.—110 DM. 1 yıllık 9000.—220 DM.
Uçakla 3 aylık 4500.—110 DM. 6 aylık 9000.—220 DM. 1 yıllık 18000.—440 DM.

İLAN KOŞULLARI

2,3,4,5,6 sayfalar (süt cm)	700 TL
Devam sayfaları (süt cm)	800—TL
Doğum, nişan, evlenme ölüm teşekkür (2 süt. 5 cm.)	2500—TL
Yayın ilanları (1 süt 5 cm)	750 TL
Küçük ilanlar (kelimesi)	20—TL

Abone olmak isteyen okurlarımız abone bedelini PTT ile gazetemiz adresine yollamalıdır.

Ankara Bürosu: Konur Sok. 24/19 Kızılay-Ankara Telefon: 17 01 41 | İzmir Bürosu: Kıbrıs Şehitleri Cad. 1443 Sok No: 149 Daire:6 Alsancak Telefon: 14 67 75 | Adana Bürosu: Dörtyolağzı, Özel Sancak İş Hanı Kat: 1 No: 96

Açık faşizme

(Baştarafı 1. Sayfada)

cak partisinden istifa ederek, "11'ler hareketi" olarak bilinen bağımsızlarla Ecevit hükümetinde Bayındırlık Bakanı görevini üstlenen Şerafettin Elçi, Türkiye'deki son politik gelişmelerle ilgili olarak Demokrat'a özel bir demeç verdi.

"Bugün Türkiye'de faşizm, güvenlik kuvvetleri ile demokratik güçleri karşı karşıya getirmenin planını sinsice uygulama çabasındadır" diyen Elçi, bu plana karşı uyanık olmak gerektiğini vurguladı. "Açık faşizme doğru bir eğilim seziyor musunuz? Sıkıyönetim ve demokrasi kavramı hakkındaki görüşleriniz nedir?" şeklindeki bir soruya şu yanıtı verdi:

"Türkiye'de açık faşizme doğru hızlı bir eğilim görülmektedir. Emek ve bölgesel sömürüye karşı doğal ve hukuksal tepkileri bile ezmeye yönelik tertip ve uygulamalar belirgin bir durum almıştır.

Anayasal bir kurum olan sıkıyönetim, prensip olarak demokrasiye ters düşmeyebilir. Ancak, hiçbir surette sıkıyönetim 'temel hak ve özgürlükleri' rafa kaldırıcı boyuta vardırılmamalı. Özellikle 'devlet terörizmine' dönüşmemelidir.

Demokrasi her düşüncenin dile gelebildiği, her sınıf ve katmanın özgürce örgütlenebildiği, halkın özgür iradesiyle yönetime ağırlığını koyabildiği rejimdir. Düşünce ve inanç özgürlüğünün tam güvence altına alınmadığı, bu hakların kısıtlı bulunduğu rejimlere gerçek anlamda demokrasi demek olanaksızdır. Gerçek demokrasilerin var olmadığı ülkelerde sıkıyönetim büyük haksızlıklara ve şikâyetlere konu olmaktadır."

Mardin Bağımsız Milletvekili Şerafettin Elçi, faşizme karşı devrimci ve demokratlara düşen görevler konusunda da şunları söyledi:

"Faşizme karşı savaşımda devrimci ve demokratlara düşen ilk görev, faşizm tehlikesine karşı güçbirliği yapmak, faşizmin provokasyonuna gelmemektir."

AP FAŞİZAN BİR ANLAYIŞ İÇİNDE

Elçi, AP'nin izlediği ekonomi politika konusunda şu görüşlere yer verdi:

"AP ekonomik program ve uygulamalarında liberal olmasına karşın, düşünce alanında liberalizmden çok uzak, faşizan bir anlayış içindedir.

CHP 'demokratik solu' savunmakta, ancak, bazı konulardaki şartlanmışlıktan kendini tam soyutlayamamaktadır. CHP tek başına ve tam anlamıyla iktidar olmadığı için 'demokratik sol' uygulamadaki samimiyeti konusunda karara varabilmek için henüz erkendir. Parlamento dışındaki sosyalist partiler program çatışmasından ziyade, kişisel rekabetlerden dolayı bölünmüş, etkinliklerini yitirmişlerdir. Görevlerini yeterince yapamamaktadırlar."

ERKEN SEÇİM

Şerafettin Elçi, erken seçim konusundaki görüşlerini açıklarken de şöyle konuştu:

"AP azınlık iktidarı yönetiminde Türkiye'de faşizan tırmanış giderek rejimi tehlikeye sokmaktadır. Kazasız belasız rejim sürdüğü takdirde 1980 ekiminde bir erken seçim söz konusu olabilir. Parlamentoya hakim siyasi partiler erken seçime yatkın görünmekteler. Ancak, erken seçimin güçlü bir tek parti iktidarı doğuracağı ve sorunlara çözüm getireceği kanısında değilim."

Şerafettin Elçi, Doğu Anadolu sorunlarını kısaca şöyle özetledi:

"a) Ekonomik perişanlık, büyük çapta işsizlik sorunu.

b) Kültürel dengesizlik. Hiç olmıyan veya düşük kaliteli öğrenim sonucu yüksek öğrenime devam imkanını bulamıyan gençlik kitlesi sorunu.

c) Halk üzerindeki devlet terörizmi "suç ve cezaların şahsiliği" temel prensibinden sapılarak, toplu suçlama ve toplu cezalandırma uygulamalarının toplumda yarattığı endişe ve huzursuzluk."

Şah'ın Mısır'a

(Baştarafı 1. Sayfada)

de Beyaz Saray'a bağlıdır. Torrijos Beyaz Saray'a ne kadar bağımlı ise Enver Sedat da aynı derece bağımlıdır" dedi. İran Devlet Başkanı ayrıca Amerikan hükümetinin Şah'ın İran'a iadesi sorununu geciktirerek rehineleri de tehlikeye attığını belirtti. Ben-i Sadr, daha sonra kendilerine yöneltilen eleştirileri de cevaplayarak, söz verdikleri halde, Şah Komisyonunu rehinelerle görüştürmediklerini hatırlatan bir gazeteciye "Komisyonun söz verildiği halde Şah'la görüştürülmediğini kabul ediyorum. Ancak öğrencileri ben de eleştiriyorum" dedi.

İran İslam Devrimi Mahkemelerinin eski Başkanı Ayetullah Halkali de yaptığı açıklamayla Şah'ın Mısır'a kabul edilişini kınayarak Başkan Carter'in buyruğuyla Sedat'ın devrik Şah'a Mısır'a sığınma imkanı tanıdığını bu girişimiyle Mısır Devlet Başkanı'nın İslama ve Kuran'a ihanet ettiğini" söyledi. Halkali, "Yakın bir gelecekte Mısır Devlet Başkanı'na gereken ders verilecektir" şeklinde konuştu.

Turların

(Baştarafı 1. Sayfada)

olacağımı açıkladım. Hayal yok, benim adaylığım Meclis çalışmasına işlerlik kazandırmak içindi. Bugün Sayın Nurettin Yılmaz ile Sayın Ergun Ertem aday oldular. Böylece benim adaylığım da söz konusu olmaktan çıktı" dedi.

Cumhurbaşkanlığına aday olan ve adaylığı sürpriz olarak nitelenen Ankara Senatörü Dr. Ergun Ertem halen Cumhuriyet Senatosu Başkan Vekilliği görevini de yürütüyor. Bağımsız Nurettin Yılmaz ise Mardin Milletvekilliği görevini sürdürürken CHP hükümetinin kuruluşundaki katkılarıyla tanınıyor.

ECEVİT YAZILI GÖRÜŞ İSTEDİ

CHP Millet Meclisi Grubu'nun saat 12'de biten toplantısından sonra bir açıklama yapan Bülent Ecevit, parlamenterlerle ayrı ayrı görüşeceğini bildirdi. Ecevit şunları söyledi:

"Cumhurbaşkanlığı seçimi konusunda arkadaşlarım birazdan tek tek gelecekler ve görüşlerini yazılı olarak bildirecekler. Bu görüşlerde isim önerisi de bulunacak. Ancak kesinlikle bu isimler açıklanmayacak. Ben henüz hiç bir isim üzerinde durmadım. Bana şu ana kadar ima yoluyla dahi bir öneride hiç kimse bulunmadı."

Ecevit bir soru üzerine de Kemal Güven'in adaylığı konusunu hiç kimseyle konuşmadığını ve kendi önerisinin millet vekilleriyle yapacağı durum tespitinden sonra ortaya çıkacağını ifade etti.

DEMİREL'İN SÖZLERİ

Öte yandan AP Genel İdare Kurulu'nun toplantısına saat 11'de katılan Başbakan ve AP Genel Başkanı Süleyman Demirel toplantının olağan olduğunu belirterek, "Tabii ki, Cumhurbaşkanlığı seçimi konusu da bu toplantıda görüşülecektir. Ayrıca memleketin önündeki meseleleri gözden geçireceğiz. Söylenecek bir şey bulabilirsek, toplantıdan sonra söyleyeceğiz" şeklinde konuştu.

Cumhurbaşkanlığı seçimi için turlara bir kaç saat kala Meclis yoğun bir kulis içindeydi. Milletvekilleri kütüphane ve ara koridorlarda, gruplar halinde konuyu tartışırlarken başta partilerin görüşleri millet vekillerinin en çok merak ettikleri konular arasındaydı.

CHP Genel Başkanı Bülent Ecevit, grup toplantısından çıkarken gazetecilerin soru yağmuruna hedef oldu. Ecevit, çok dikkatli kelimeler kullandığı yanıtlarında bu aşamada liderler arası bir görüşme olasılığını görmediğini ifade etti. Ecevit, buna karşın grup yöneticilerinin partiler arası görüşmeleri sürdürdüğünü söylemekle yetindi.

AP Genel Başkanı Demirel ise aynı yoldaki soruları yanıtsız bırakırken "Hiç bir şey söylemedi deyin" şeklinde konuştu. Öte yandan MSP'li Şener Battal'da AP ve CHP kulislerinde sık sık göründü.

Siyasal çevreler, Cumhurbaşkanlığı seçimi ile ilgili bu son gelişmeler nedeniyle, bunalımın yoğunlaştığını ve sorunun "kimin" seçileceğinden çok Türkiye'nin nasıl yönetileceği olduğunun anlaşıldığını belirttiler.

HABERİN İÇİNDEN

(Baştarafı 1. Sayfada)

ması gündeme getirilmektedir. Böylesi bir kararın demokrasiyi savunan hiç bir kişi ve kurum tarafından onaylanması düşünülemez. Bu işin nerede duracağını bugün bu kararı alanların bile bilmesi mümkün değildir.

Demokratik hak ve özgürlüklerin korunmasından ve geliştirilmesinden yana olan herkes, insan canına değer veren herkes, bu karar ve uygulamaya karşı tavrını almalıdır. Hiç kimsenin bu ülkeyi dünya kamuoyuna bir mezbaha olarak göstermeye hakkı yoktur.

Faşistler

(Baştarafı 1. Sayfada)

ateş sonucu ölen FAPU Gerillaları için bir ayin düzenlemiş, bu ayine gerillalar, yüzleri maskeli olarak katılmışlardı.

Öte yandan hafta sonunda gerillalar ile Ulusal Muhafızlar arasında çıkan çatışmalarda 33 kişinin öldüğü açıklandı.

Bazı kaynaklar, faşist çetelerin Salvador'a ölüm saçtığını ve hükümetin toprak ve tarım reformunu baltalamak için devlet dairelerine karşı eyleme geçtiklerini söylediler.

Salvador'da bir hafta önce, genel grevin kanlı çatışmalarla sona ermesinden sonra siyasal ortam büsbütün gerginleşmişti. Halk tarafından çok saygı gören Başpiskopos'un öldürülmesinin iç savaşı daha da derinleştireceği tahmin ediliyor.

"Demirel, hangi çevrelerin yanında olduğunu ispatladı"

ANKARA (DEMOKRAT)

Rize Bağımsız Milletvekili Tuncay Mataracı, Demirel'in uyguladığı politika ile hangi çevrelerin yanında olduğunun anlaşıldığını söyledi.

Mataracı, Demirel hükümetinin ekonomi—politikası ile ilgili görüşleri konusunda Demokrat'a verdiği özel demeçte, "Demirel hükümeti liberalist, enflasyonist ve kontrolsüz bir ekonomi sistemini yeniden Türkiye gündemine getirmiştir" dedi.

Mataracı, şöyle konuştu:

"— Demirel'in 10 yıla yakın başbakanlığı sırasındaki icraatı ile hangi ekonomi stratejisini tatbik ettiği Türk kamuoyunca gayet iyi bilinmektedir. Muhalefette kaldığı 1978—1979 yıllarında mevcut hükümetin ekonomi politikasını gerçek dışı eleştirmiş ve 1979 yılı sonunda iktidar olunca da nasıl bir ekonomi politikası uyguladığı, hangi çevrelerin yanında olduğu açıkca görülmüştür. Demirel hükümeti liberalist, enflasyonist ve kontrolsüz bir ekonomi sistemini yeniden Türkiye gündemine getirmiştir."

PARTİLER GÖREVLERİNİ YAPMIYOR

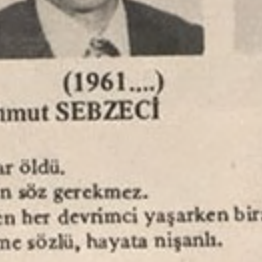
Partilerin siyasi yelpazedeki yerlerine göre görevlerini yerine getirmediklerini belirten Mataracı, bu konudaki görüşlerini şöyle anlattı:

"Partiler esasen siyasi yelpazedeki yerlerine göre görevlerini yeterince yapmış olsalardı siyasi partilerde huzursuzluklar yerine istikrar olurdu. Ancak siyasi partilerde görülen huzursuzluklar, partilerin bu noktada kendilerine düşen görevleri yerine getiremediğini göstermektedir."

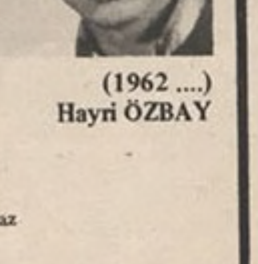
ERKEN SEÇİM

Erken seçim ile meclis aritmetiğinin değişeceğine inanmadığını ve meclis aritmetiğini değiştirmek amacı ile yapılacak bir erken seçimin beklenen yararı sağlamayacağı kanısında olduğunu bildiren Mataracı seçime girmeyi düşündüğünü belirtti, sözlerini şöyle tamamladı:

"Ancak bağımsız olarak mı yoksa bir siyasi parti adına mı henüz karar vermedim"

(1961....) Mahmut SEBZECİ

(1962 ....) Hayri ÖZBAY

Onlar öldü.
Uzun söz gerekmez.
Zaten her devrimci yaşarken biraz
Ölüme sözlü, hayata nişanlı.

Faşist katiller tarafından 23—3—1980 günü boğularak katledildiler.
Anıları yaşayacak.

ESKİŞEHİR YURDU ÖĞRENCİLERİ

(Demokrat: 1150)

GAZİPAŞA'DAN

(Baştarafı 4. Sayfada)

fazla bilgi istiyor, adamlar gönderiyor, gazeteleri bilgi istiyor, istiyor oğlu istiyor! CHP'nin ikinci başı da, işyerinize yapılan saldırıyı kınarım diyor. Ey millet, koyun bunun adını.

GÖKÇEADA'DA OLANLAR

Ankara, İstanbul, İzmir dışında olup bitenleri burada daha iyi görüyor ve daha iyi anlıyorum, yansımıyor basına gereği gibi... Basınımız elbette bir ikisi hariç, Türkiye'yi salt İstanbul, Ankara, İzmir belliyor, böyle bellediği içindir ki hele ilerici geçinenler, şaşmıyorlar iadelere. Yığılı duruyor bir zamanlar elden ele dolaşan gazeteler, bir lirayken on liraya alıcı bulan bir gazete hele!... Yok efendim kağıt yokmuş da basmıyorlarmış, yok tiraj düşürmüşlermiş bu nedenle!... Vay yavrum vay!...

İşte bu üç büyük kent dışından bir ülke parçası daha sınırlarımız içinde Gökçeada.

Sözlerim yine sizedir CHP'nin Çanakkale saylavları, yani sayın milletvekilleri, yani sayın meb'usları, Çanakkale'den seçilip Ankara'yı şereflendirmiş sayın baylar.

Çanakkale'nize gemi ile üç saat uzaklıkta Semendirek adasının karşısında bulunan Gökçeada'ya lütfen biyol gidiniz, orada döndürülen dolapları öğreniniz ve gerekli girişimlerde bulununuz, Kıbrıs çıkarması nedeniyle CHP'ye düşman olan, ol nedenle çok koyu AP'li olan Rum vatandaşlarımızla, Doğudan getirilip iskan edilen yurttaşlarla konuşun, MHP'yi tutan Karadenizli yurttaşlarla konuşun... Hele hele illa doğuda ezilmekten illallah deyip ülkenin ta öbür ucuna bir boğaz için gelip yerleşen Iğdır'lı yurttaşlarla konuşun, orada da ezilmelerini engelleyin.

Ülkenin, ulusun çıkarları uğruna konuyu fazla deşelemek istemiyorum, ama siz görevinizi yapmazsanız boynumuzun borcudur, orada çevrilen dolapları, hayınlıkları, dümenleri, akıl almaz baskıları olanca açıklığıyla sergilemek. Çünkü ulusal bütünlüğümüz de söz konusudur hepsinin yanında.

Evet, tencere dibin kara, seninki benden kara hayhuyu arasında ülkemiz sallanıp duruyor. CHP ana muhalefetmiş, MSP anahtarmış, hay başınıza düşsün anahtar... Anahtarın kilide girecek hali mi var? Bay Erbakan tirtir titriyor parti dağılmasın bölünmesin diye, ödü kopuyor, hem şikayet ediyor hem destekliyor! Yani halkı uyutuyor, yani halkın ezilmesine, soyulmasına, güngün batmasına eyvallah diyor hasis çıkarları için, buna, bu kafalara inanılır güvenilir mi?

Ama bırakın şunu bunu, en çok, en çok şu mangalda kül bırakmayan CHP'ye ve onların sayın büyüklerine sayın küçüklerine kızıyorum, yani Ankara'da oturanlarına. Eğer CHP diye bir topluluk varsa, onu oluşturan halktır, namuslu yurtsever, dirençli. Ne var ki ah seçmek, seçilmek oyunları düzenleri, onları bile tongaya bastırıyor bu seçilme, seçtirme dümenleri, çünkü böylesine alavere ve de dalavereye aklı ermiyor tabanın, ah bir çaksalar, bunu da bir çaksalar... Çakmadıkları için kendilerine telgraf geliyor:

"İş yerinize yapılan saldırıyı kınarım..."

12 Mart 1980

Yemek ve ideoloji

(Baştarafı 6. Sayfada)

kadar fazla lezzet verici nesneyle çalışan Hint mutfağında lezzetler çok benzeşir. Mihrace görgüsüzlüğü dediğim şeyin bir kanıtı, bazı yemeklerin üstüne konan, çok ince olduğu için de hemen eriyip yemeğin üstünde bir örtü gibi kalan gümüş veya altın levhalardır. Değerli madeni böylece, fiilen yemiş olur insan. Gene de, keskin lezzetleri ve kokularıyla, bütün tekdüzeliğine rağmen, kolay yabana atılır bir mutfak değil Hintlilerinki.

Klasik bir yargıdır, dünyada üç ana mutfağın Çin, Fransız ve Türk mutfakları olduğu söylenir. Bu üç mutfak, üç ayrı tarihi temsil eder ayrıca. Üçünün ortak denebilecek yanı, incelmiş bir aristokrasinin damgasını taşımakla birlikte, aslında güçlü bir halk geleneği üzerine oturmuş olmalarıdır. Saray, halktan gelen zenginliği biraz daha inceltmiştir sadece. Bunların arasında Türk mutfağı, Osmanlı toplumu gibi, bileşik bir yapı gösterir. Bir yanda kebaplar, bir yanda zeytinyağlılar, bir yanda balık, bir yanda hamur işleri, Ortadoğu'nun ortak uygarlığını oluşturan bütün halkların payı vardır bu mutfakta.

Bir ulusal mutfak, bir ulusal giysi kadar yansıtabiliyor tarihi, bütün bir hayat anlayışı ve dünya görüşünü.

Türkiye Kömür İşletmeleri'nde sürgünler başlatıldı

ANKARA (DEMOKRAT)

Kısa adı TKİ olan Türkiye Kömür İşletmeleri Genel Müdürlüğü ve TKİ'ye bağlı on işletmede geniş çapta sürgün politikasının uygulamaya konulduğu öğrenildi. Edinilen bilgilere göre, TKİ'ye bağlı kömür satış tevzii, Ereğli Kömür, Ereğli Linyit, Orta Anadolu Linyit, Afşin Elbistan Linyit, Garp Linyitleri, Alpagut, Dodurga Linyit İşletmelerinin Müessese Müdürleri ve Müdür Yardımcıları sürülerek, yerlerine hükümet yanlısı kişilerin atanmasına başlandı. Genel Müdürlükten, Personel Daire Başkanı Taner Eruygur'un ve Özel Kalem Müdürü Oğuz Yalçın'ın da yerlerinden alındığı ayrıca 100 kişilik bir sürgün listesinin de hazırlanmakta olduğu belirtildi.

Ereğli Kömür ve Linyit İşletmelerinden çok sayıda mühendisin sürüldüğü açıklandı. Özellikle Ereğli Linyit İşletmelerindeki maden mühendislerinin görev yerinin değiştirilmesi nedeniyle, ocaktan kömür çıkartılamadığı ve bu durumun piyasada kömür darlığı çekilmesine yol açtığı ifade edildi.

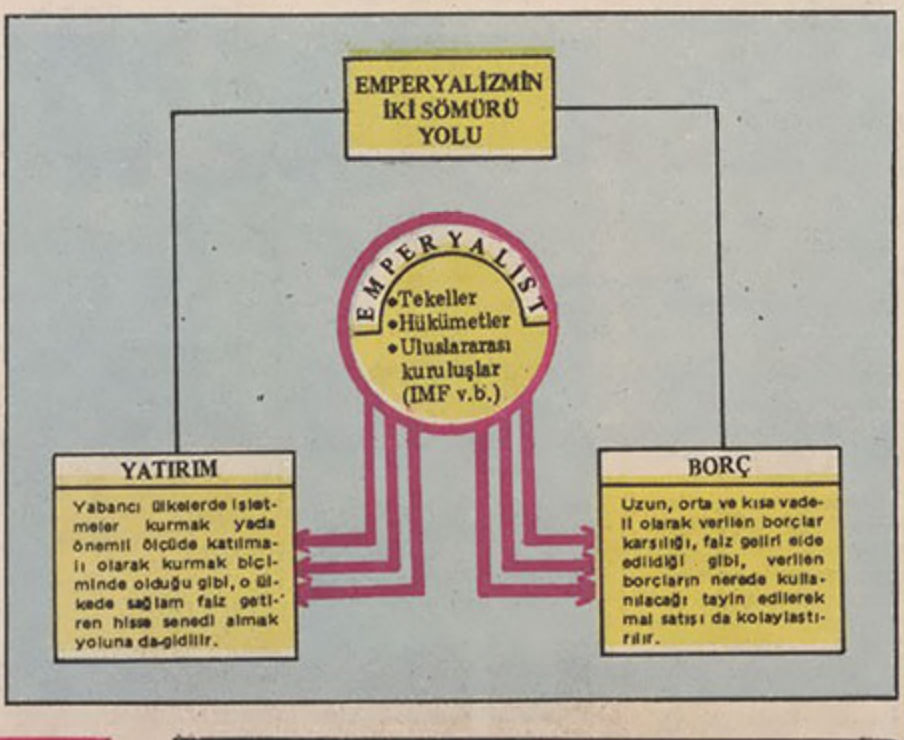
BORÇ TUZAĞI

● Borç altına giren bir ülkede boyunduruk altında olanlar, o ülkenin halklarıdır. Bu işten zevk-u sefayı sürenler ise borç verenler ve o ülkedeki para babalarıdır.

Borcun var mı derdin var

Borç, gündelik yaşantımızda bir hayli öneme sahip bir sözcük. Dar gelirlilerin bir çoğu borçla yaşıyor; kasaba borç, manava borç, bakkala borç... Borçla ilgili birçok atasözümüz de var: "Borcun var mı derdin var", "Borç yiğidin kamçısıdır" vb. Bu iki atasözü borç konusundaki iki farklı görüşü dile getiriyor.

Peki bir ülkenin borçlu olması ne anlama geliyor? Kendimizi örnek alalım. Borçlu olduğumuzda rahat olabiliyor muyuz? Sıkıntısız uykulara dalabiliyor muyuz? Alacaklıların civarında serbestçe dolaşabiliyor muyuz? Elbette ki hayır. Borcun var mı derdin var, gerçek bu. Nasıl ki borçlu olduğumuzda diken üstünde hissediyorsak kendimizi, ülkemizin de borçlu ülkeler arasında olması rahatsız ediyor bizi. Çünkü borç karşılığı ödenen faizler, zenginlikler biz işçilerin emekçilerin göz nuru, alın teri. Borç altına girmek, boyunduruk altına girmek demektir. Borç altına giren bir ülkede boyunduruk altında olanlar, o ülkenin halklarıdır. Bu işten zevk-ü sefayı sürenler ise borç verenler ve o ülkedeki para babalarıdır.

Kimler borç veriyor?

Borç verenleri üç başlık altında ele alabiliriz:

1. ABD, Fransız, Alman, İngiliz, Japon vb. kökenli emperyalist bankalar, para piyasaları. Bunlar, genellikle, bir ahtapot gibi kollarını dünyanın dört bir yanına sarmış "çok uluslu şirketler"in alt birimleridir. Örneğin bir petrol tekeli olan Exxon'un Eximbank adlı banka tekeli de mevcuttur. Rockefeller adlı çokuluslu tekelin çeşitli sanayi kuruluşları olduğu gibi bankaları da vardır.

2. Yukarıda sayılan ülkelerin hükümetleri de borç verirler.

3. Adını sık sık duyduğumuz IMF, Dünya Bankası, IDA, IFC gibi uluslararası emperyalist kuruluşlar bir diğer borç kaynağıdır.

Bu üç kaynaktan hem gelişmiş kapitalist ülkeler hem de geri bıraktırılmış bağımlı ülkeler borç (kredi) alırlar. Ne var ki bağımlı ülkelerin borç alış koşulları onları daha çok bağımlı hale getiren türdedir.

NASIL BORÇ VERİYORLAR?

● EMPERYALİST DEVLETLER VE ULUSLARARASI FİNANS KURULUŞLARI DAHA ÇOK UZUN VE ORTA VADELİ KREDİ VERMEKTEDİR.

Borç, ödeme sürelerine göre uzun, orta ve kısa vadeli olarak verilmektedir. Uzun ve orta vadeli kredileri daha çok emperyalist devletler ve uluslararası finans kuruluşları vermektedir.

Kısa vadeli borçlar ise daha çok uluslararası bankalar, para piyasaları tarafından verilmektedir. Bu krediler daha kârlı oldukları için özel bankalar bu alanda yoğunlaşmaktadırlar.

Kullanılma biçimine göre de borçlar "proje kredileri" ve "program kredileri" olarak ele alınabilir.

Proje kredileri belli bir proje için kullanılmak üzere verilir. Örneğin Dünya Bankası Türkiye'de ormancılık sanayiinin gelişmesini amaçlıyorsa, ormanlardan daha çok kereste sağlanarak emperyalist ülkelere ihraç edilmesini istiyorsa, yalnız ormancılık alanındaki belli bir projede kullanılmak üzere kredi verir. Bu tür kredilerin koşulları genellikle oldukça ağırdır. Kredi verilirken, bu krediyle nerelerden makina alınacağı, hangi gemilerle taşınacağı, kimin teknik elemanlarının kullanılacağı, hatta nerelere ihracat yapılacağı hep kredi veren tarafından belirlenir. Böylece bağımlı ülke tam bir sömürü kıskacına alınır.

Program kredileri ise yalnızca belli ülkelerden mal satın almak üzere verilir. Örneğin Almanya hükümeti kendi ülkesindeki tekellerin malları satılsın diye bağımlı ülkeye "program kredisi" verebilir. Bu krediyle yalnızca Almanya'daki tekellerin malları alınacaktır, koşul böyledir. Böylece kredi, mal ihracını da kolaylaştıran bir araç işlevi görür.

NİYE BORÇ VERİYORLAR?

● EMPERYALİST HÜKÜMETLER, HEM FAİZ GELİRİ SAĞLAMAK, HEM EMPERYALİST TEKELLERE YARDIMCI OLMAK, HEM DE SİSTEMİN UZUN VADELİ HEDEFLERİ İÇİN BAĞIMLI ÜLKELERE KREDİ VERİRLER.

Emperyalist banka tekelleri, hükümetler, uluslararası kuruluşlar niye bağımlı ülkelere borç verirler? Herhalde kara kaşları kara gözleri için değil!.. Onlara sorarsanız, bu ülkelerin "kalkınma"(!)ları için. Bu iddia, doğru değildir, gerçeklerin çarpıtılmasıdır. Eğer doğru olsaydı yıllardır bu ülkelerden borç alan geri bıraktırılmış ülkeler daha refah içinde, daha özgür toplumlar olurlardı. Oysa emperyalistlerin en çok para verdikleri ülkelerin halkları bugün tam bir yoksulluk içindeler ve askeri-faşist diktatörlüklerle yönetiliyorlar.

Emperyalistlerin borç vermelerindeki amaç SÖMÜRÜ'dür.

Bankalar yüksek faizler elde etmek ve verdikleri borçlarla mallarının satın alınmasını sağlamak için borç verirler.

Emperyalist hükümetler, hem faiz geliri sağlamak, hem emperyalist tekellere yardımcı olmak, hem de sistemin uzun vadeli hedefleri için bağımlı ülkelere kredi verirler. Örneğin Dünya Bankası, bağımlı ülkelerde kapitalizmi geliştirerek emperyalist işbölümü içinde o ülkenin yapması gereken işleri yaptırtmak için kredi verir. Bu kuruluşların politik, askeri amaçla kredi verdiklerini de belirtmek gerekir.

Sonuç olarak, verilen tüm borçlar ya da krediler bağımlı ülke halklarını daha çok sömürmek içindir.

TV KÖŞESİ

21.25 — CHARLIE'NIN MELEKLERİ

Sürekli filmin "Kumsal cinayetleri" adlı bölümü yayınlanacak. Bir sahil kasabasında sarışın ve beyaz tenli genç kadınlar öldürülmüştür. Öldürülen kadınlardan biri Cris'in arkadaşıdır. Ve daha önce Cris'den yardım istemiş ancak ne olduğunu söylememiştir. Makyaj malzemesi satan firmada çalışan genç bir kız için melekler araştırmaya başlarlar.

22.20 — TURİZM YILI AÇILIŞ KONSERİ

Turizm Yılı açılış konserine katılanlar; Ankara Radyosu Çok Sesli Korosu, Modern Folk Üçlüsü ve Turizm Tanıtma Bakanlığı Devlet Halk Dansları Topluluğu folklor gösterileri yapacaklar. Ayrıca programa katılan Ajda Pekkan Petr'Oil parçasını okuyacak.

Uykudan Önce'nin yeni sorunu

Yeni sunucu beğenilmiyor

TV'nin gerek çocuklar, gerekse büyükler tarafından ilgi ile izlenen bu programı, olumlu– olumsuz birçok eleştiri alıyor. Olumsuz eleştiri alan konuların başında bilindiği gibi süt içme geliyordu. Çocuklara boyalı gazoz yerine, temel gereksinmelerinden biri olan süt içme alışkanlığının yerleştirilmesi yönünden olumlu olan bu bölüm, belli gelir düzeyinin altındaki ailelerin çocuklarının ezíklik duyması yönünden olumsuzdu.

Bunun yanında çizgi filmden önce verilen birtakım bilgilerin çocuklara yararlı olduğu, (diş fırçalama, toplum içinde davranış kurallarını benimsetmek...) gelen izleyici mektuplarında belirtiliyor. Ancak, çizgi filmler genelde olumsuz yönde eleştiriliyor. Pek anlamı olmayan, yaşamdan kopuk, soyut öyküler yerine, Türkiye'de yaşayan çocukların gerçeklerinden kopuk olmayan eğitici çizgi filimler yada kukla oyunları konması isteniyor.

İzleyicilerin üzerinde durduğu bir noktada "sunucu". Ergun Uçucu'nun programa katkısının çok büyük olduğu açık. Programın son günlerde en çok eleştirilen yönü Genel Müdürlüğün radyodan atadığı hanım sunucu.

Açıktır ki, radyoda başarılı olan her sunucunun TV'de başarılı olması her zaman beklenemez.

Tiyatroda edindiği deneyimlerle izleyici ile direkt ilişki kura bilen Ergun Uçucu yerine, donuk anlatım ile çocuklara seslenemiyen bir sunucunun konması, programı olumsuz yönde etkiliyor.

19.05 — LASSİE

Sürekli film Lassie'nin bu gün yayınlanacak olan 24'üncü bölümünde, ormanın içinden elektrik kabloları geçecektir, ancak Boone ve Brad ormandan geçecek kablolar konusunda anlaşamazlar. Kori, Boone'u ikna etmeye çalışır. Uzun kamp günlerinin ardından ormanın büyüleyici güzelliği karşısında genç teknisyen Brad işini ağırdan almaya başlar.

TV'de BUGÜN

19.00 HABERLER
19.05 LASSİE
19.30 LAVERNA VE SHİRLEY
20.00 HABERLER
20.35 UYKUDAN ÖNCE
20.45 TATLI ÇARŞAMBA
21.25 CHARLİE'NİN MELEKLERİ
22.20 TURİZM YILI AÇILIŞ KONSERİ
22.45 HABERLER

Demokrat Çocuk

Biz de yaşlanacağız

İnsan doğumdan ölüme değin, yaşam boyunca birtakım doğal evreler geçirir. Önce çocuktur. Sonra en verimli çağ olan gençlik yaşanılır. Ve yaşlılık gelir. Çocuklar, gençler ve yaşlılar, bazen aralarında çok büyük farklılıkların da olduğu kuşakları oluşturur.

Bu oluşumlar sırasında düşünce, davranış ve olaylara bakış açısı belirginleşir, gelişir. Kuşaklar arası ayrılıklar yaşlılarımızı, bizi kendi deneyimlerine göre davranmamız için zorlamaya kadar götürebilir. Bu zorlamalar bizi sevdikleri, onlara göre doğru olanı yapmamızı istedikleri içindir.

Onlara karşı davranışımız nasıl olmalıdır?

Aradan geçen yıllar çok şeyi değiştirmiştir. Yaşlandıkça duyarlılıkları artan büyüklerimizi kırmadan, onlara bize güvenmeleri gerektiğini anlatmalıyız. Bizim için yaptıklarını hep bilerek, duyduğumuz saygı ve sevgiyi onlara göstermeliyiz.

Yaşlılar, doğal değişimlerin getirdiği güçsüzlükleri, acı tatlı anıları, ölüme yakınlığın umutsuzluğu ile, kimsesizlikleri, bakımsızlıkları ve dilenmek zorunda kalmalarıyla, yakınımız olsun, olmasın bizimdirler. Onlara sahip çıkalım.

Birgün biz de yaşlanacağız. Bizim de torunlarımız olacak. Aynı yalnızlıklar, yaşlılık sorunları bizim de başımıza gelecek.

Yaşlılarımız yaşlılığın yarattığı doğal sorunların dışında da bir takım güçlüklerle karşı karşıyadırlar. Geleceğin yaşlılarının da bu güçlüklerle karşılaşmaması için, bugünden üstünüze düşeni yapmalısınız.

Güzel günlerin yaşlıları olmanız dileğiyle.

Güneş Ağabey

Çağrı

ŞİZLERDEN

Öğretmen

Karanlık, bilgisiz yüzler,
Senin ışığında aydınlanır,
Mutsuzluk, kötülük kapıları,
Senin gücünle kırılır.

İyiliğimi isteyen,
Yükselmemi özleyen,
Karşılık beklemeyen
Kutsal bir ateşsin sen.

Tanınırsın her yerde
Sevilirsin tüm kalplerde
Yaşarsın her olayda, her şeyde
Unutulmaz, eşsizsin sen.

Oya AYDIN
(ORTA 3) ANKARA

BUNU BİLİYOR MUYDUNUZ?

İLK ÇELİK YAPI: Eiffel (Eyfel) Kulesi

Fransız mühendisi Eiffel 1889'da 300 metre yüksekliğinde bir kule inşa etti. Kulenin yapımında 7500 ton demir kullanıldı. 6.5 milyon altın frank harcandı. Bu kule 1930 yılına dek dünyanın en yüksek yapısı idi. Üç katlı kulenin ucuna çıkmak için yapılan merdivenlerde 1792 basamak vardır. Aynı zamanda asansörler de çalışır. 58,115 ve 276 metre yüksekliklerde manzarayı seyretmek için teraslar yapılmıştır.

BİLMECE BULMACA

DÜZİNELER... DÜZİNELER...

6 düzine düzine ile yarım düzine düzine arasındaki fark nedir?

YANIT
6 düzine düzine : 6X12X12=8 64
Yarım düzine düzine : 6X12=72
ARADAKİ FARK : 792

Şu dizileri tamamlayın

a. 1 7 3 5 5 . 7 .
b. 1 2 4 5 7 . . .
c. 1 11 2 . 3 33 . 44
d. 15 30 20 40 60 50 .
e. 11 1 2 4 . 9 4 .
f. 1 3 3 6 5 9 . .
g. A D B C . . D A
h. 11 12 21 22 31 . 41 .

YANIT
a. 3/1
b. 8/10/11
c. 22/4
d. 30/100
e. 3/16
f. 7/12
g. C/B
h. 32/42